ACTUALITATEA IN CARICATURA

Recunoștiința unei mame

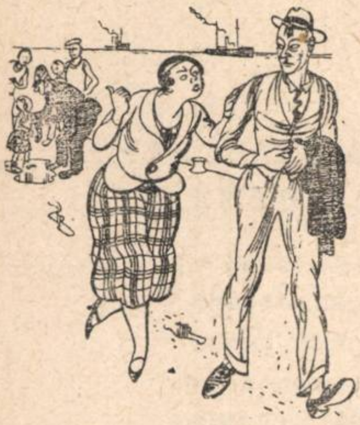

— D-ta l-ai scăpat pe băiatul meu dela înnec? Da? Atunci, ce-ai făcut cu șapca lui?

VIS ȘI REALITATE

Ea: Mișule dragă, nu știu ce ai, dela o vreme întreagă, dar nu te mai recunosc...
El: Nici nu te mai înțeleg.
Ea: Inainte de ne-am luat, eram idealul, visul tău!... Pe când azi...
El: Azi!... Ești realitatea.

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

SPIRITE ANGLO-AMERICANE

Intr'un teatru din New-York se servește cafea, gratis, tuturor spectatorilor.
E o măsură contra insomniei!

*

Japonezii recunosc două specii de chinezi: dacă fug — sunt soldați, dacă se luptă, — sunt bandiți!

*

Nu s'ar putea spune că Turnul lui Babel a fost construit ca reședință a unei Ligi a Națiunilor de pe vremea aceia?

*

Un editor a spus că majoritatea romancierilor de azi, nu scriu pentru bani, ci numai pentru plăcerea lor.
Se vede că se mulțumesc cu puțin!

*

Experiența făcută până acum ne arată că e mai ușor războiului să suprime națiunile decât națiunilor să suprime războiul!

MINUNEA LAPTARULUI

— Cât lapte ai dela vacile d-tale?
— Vreo 25—30 kg. pe zi.
— Și cât vinzi din el, zilnic?
— Cincizeci de kile.

O MANA SPALA PE ALTA

— Te ajut și de data asta că, de, cameni suntem și, ca mâine, pot să am eu nevoe de tine...
— Asta cam așa e... O mână spală pe alta și-și curăță, reciproc murdăria!

UNICUL AVANTAJ

— Atât de mult seamănă portretul bietei tale soții, încât mi se pare că o văd vie...
— Da, însă din fericire, aci, gura nu i se mișcă!...

VIS DE TOAMNA

— Inchipueți, astă noapte am visat o minunată pălărie de iarnă.
— Insfârșit, iată primul vis de pălării care nu mă costă parale.

Cum fac diferiți sportivi declarațiile lor de dragoste

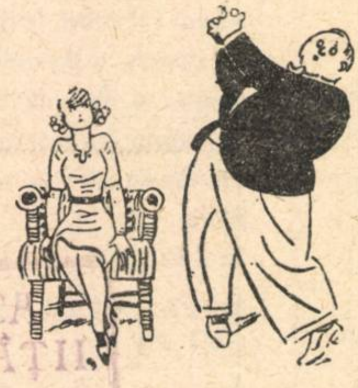

Jucătorul de golf.

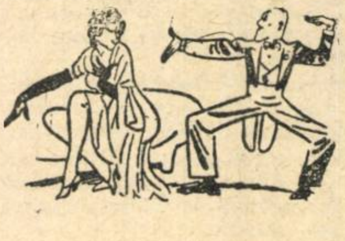

Scrimeurul.

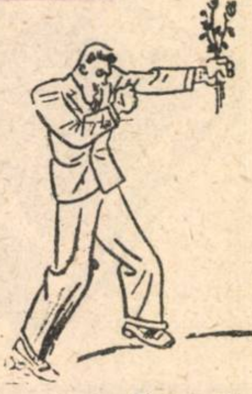

Boxeurul.

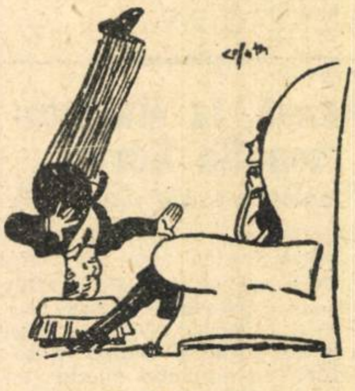

Echilibristul.

EXEGEZA

Profesorul: Dece sunt unele ținuturi unde e noapte veșnică?
Elevul: Probabil că l-a apucat pe Dumnezeu noaptea, când a făcut acea parte a globului.

A PIERDUT CEVA...

Trecătorul (către un bețiv, căzut pe trotuar): Ce cauți pe jos, domnule, ai pierdut ceva?

— Da, mi-am pierdut echilibrul...

Sentimentala

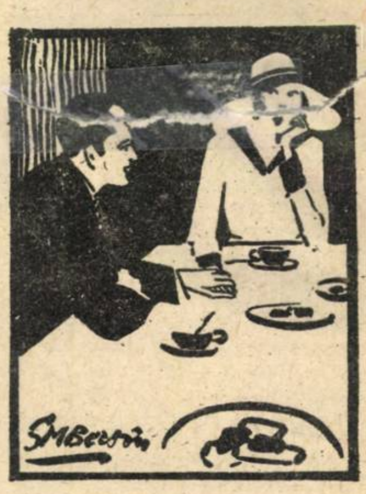

EL: Și într'adevăr n'ați întâlnit niciodată un bărbat care să trezească în dv. toate coardele sensibilității?
EA: Ba da! O singură dată.
EL: Ah! Și cine era?
EA: Dentistul.

TIRANIA SERVITOARELOR

— Anunță-mă, fetițo: spune-i coniței c'a venit cu automobilul, vara ei din Ploești.
— N'o să vă poată primi.
— Dece?
— Fiindcă eu trebue să merg la cinematograf, iar bucătăreasa e plecată în concediu.

BUGET EXTRAORDINAR

— Superbă rochie! Cât te costă?
— Nu știu exact, fiindcă e plătită din bugetul extraordinar al menajului.
— Am înțeles, amicul casei a achitat nota.

RECIDIVISTUL

Un bețiv recidivist fu condamnat de poliție să plătească o amendă de o sută de lei sau să facă patrusprezece zile de închisoare.
— Bine, dar dacă n'am decât doi poli în buzunar?
— Vezi, dacă n'ai fi cheltuit banii pe băutură, acum aveai cu ce să-ți plătești amenda!

Discuție între filosofi

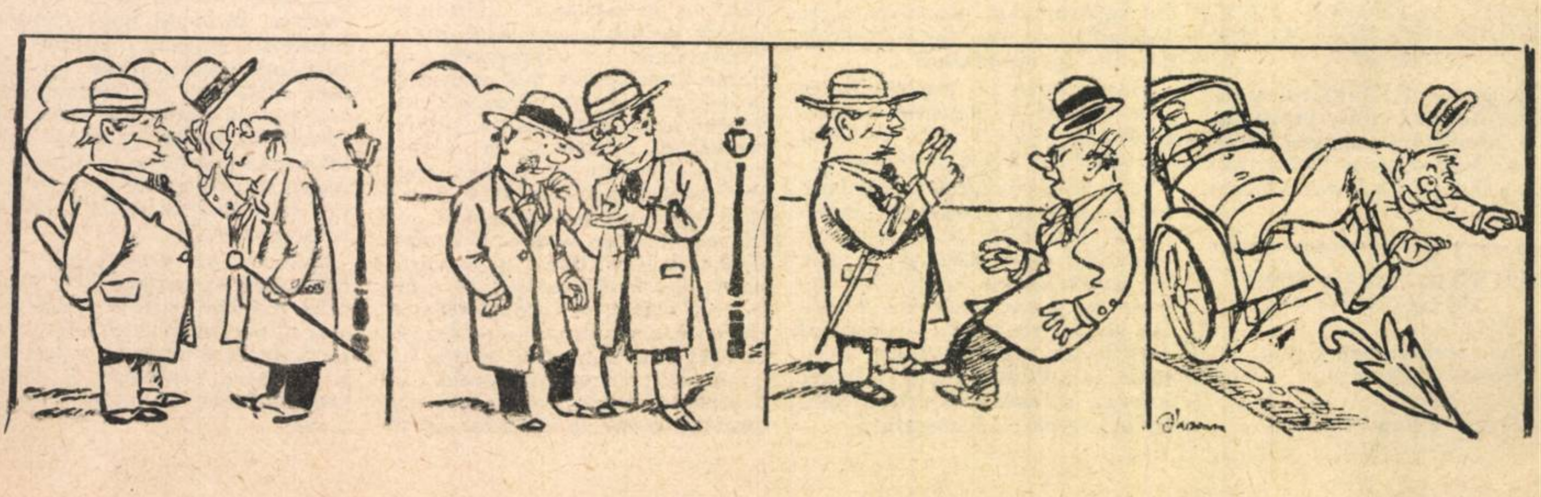

Chicago se pregăteşte

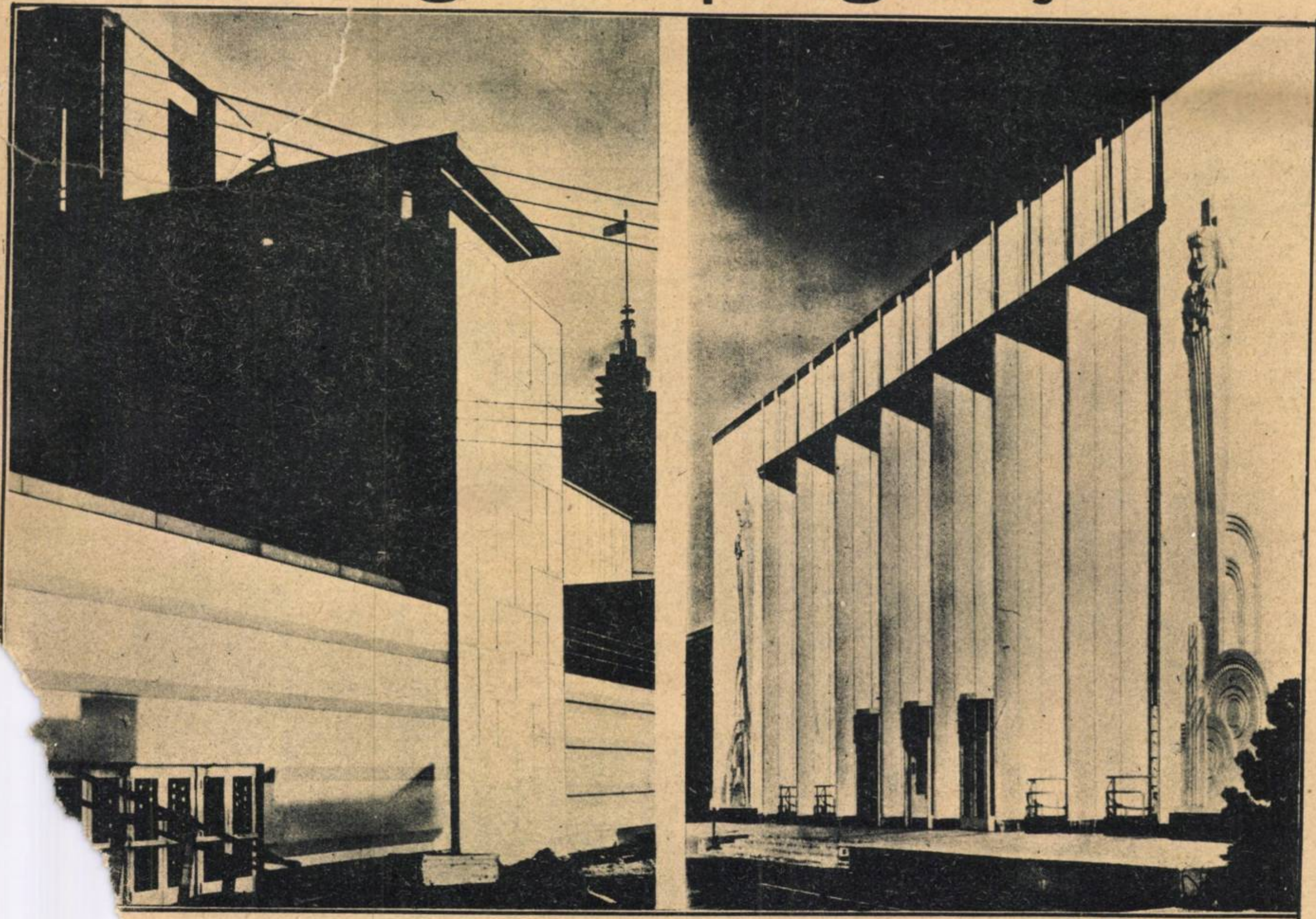

(Foto Wide World)

nul 1933, Chicago va inaugura o «Expoziţie mondială» care îşi propune să întrunească tot ce s'a realizat mai grandios în secolul nostru de perfecţionare necontenită. Primele construcţii ale acestei Expoziţii gigantice, pe ilustraţiunea noastră, reprezintă «Pavilionul ştiinţei» (stânga) şi faţada Palatului administrativ (dreapta) clădite în cel mai modern şi armonios stil.

Nouile Preţuri Reduse

ale cărţilor din EDITURA «EMINESCU» S. A.
Bucureşti I — Strada Inginer Anghel Saligny, 2 — Bucureşti I

Cereţi gratuit Catalogul complect

LUMUL
aptea nunţii
Vrăjitorul . .
dragoste .
lumea nouă
man . .
oaznică .
e) . .
mare .
ii vieţii
. .
ipesei
r .
ane
uc
lui
.
ă

Cărţi noi de mare succes

A. Thomas: Catrina-Soldat !... LEI 60
L. Lewisohn: Israele Incotro? „ 60
Panait Istrati: Ţaţa Minca . . „ 60
Panait Istrati: Nerantsula . „ 40
Klabund: Borgia, romanul unei familii . . . . „ 50
Remarque: Pe frontul de vest nimic nou . . . . . . „ 60
Ernst Glaeser: Contingent '924 „ 60
Ioseph Delmont: Evrei în lanţuri . . . . „ 60
Torberg: Bacalaureatul elevului Gerber . . . . . „100
Emil Ludwig: Napoleon . . „240
V. Margueritte: Vitele umane „ 40
V. Margueritte: Corpul tău îţi aparţine . . . . „ 40
I. L. Caragiale: Teatru, vol. I „ 40
I. L. Caragiale: Teatru, vol. II „ 40
Mihail Eminescu: Poezii . . „ 40
Victor Eftimiu: Cântecul milei „ 40
arie-Lise Emilian: 1313 în- rebări şi tot atâtea răspunsuri „ 40
sset: Spovedania unui în- ăgostit . . . . „ 40

TURILE DETECTIVULUI
OB. PARKER
Fiecare volum LEI 5

ECA „ORIZONTUL"
Fiecare volum . Lei 5

VOLUMUL LEI 20

Poë: Aventurile lui Gordon Pym .
J. Kessel: Nopţi Siberiene . . . .
Ivan Turgheniev: Un cuib de nobili
Lew Tolstoi: Moartea lui Ivan Ilici
F. M. Dostoievski: O femeie blândă
Emil Zola: Ispăşirea, roman . .
George Ohnet: Prinţul fatal . .
D'Annunzio: Tragedia a 2 fecioare
Jules Mary: Păcatul mamei . . .
„ „ Răsbunarea Spaniolei
Georges Meirs: Enigma trenului 13
Mandelstam: Jim Blackwood Jockeu
Louis Hemon: Battling Malone . .
Victor Eftimiu: Kiriachiţa, roman
C Cosco: Grădina lui Dumnezeu
I. Greculescu: Cronicile lui Popic .

VOLUMUL LEI 25

Sven Heddin: Dela Polul Nord la Polul Sud. Vol. I—VI. . . . . .

VOLUMUL LEI 30

Claude Farrère: Casa oamenilor .
Murat: Viaţa amoroasă a Caterinei celei Mari . . . .
Margueritte: Talionul, roman . .
Margueritte: Băetana (La Garçonne)
Margueritte: Femeia emancipată .
Margueritte: Prostituata, roman .
Eftimiu: Elfiona, roman . . . . .
Gustave Flaubert: Ispitirea Sft. Antoniu . . . .
Baron de Schlicht: Elita Prusacă,
L. Wolff: Fiul lui Anibal, roman .
Dr. Alfandari: Cartea femeii însărcinate . . . .

AL. MARGHILOMAN

NOTE POLITICE

5 volume mari . . . . Lei 1600

20 LEI MAURICE LEBLANC Aventurile extraordinare ale lui ARSÈNE LUPIN 20 LEI

Arsène Lupin Gentleman-Apaş LEI 20
Arsène Lupin, contra lui Herlock Sholmes . . . . „ 20
Arsène Lupin, Acul scobit . . „ 20
Arsène Lupin, 813 . . . . . . „ 20
Cele trei crime . . . . . „ 20
Dopul de cristal . . . . . „ 20
Confidenţele lui Arsène Lupin LEI 20
Triunghiul de aur . . . . „ 20
Izbânda lui Arsène Lupin . . „ 20
Insula cu treizeci de sicrie . . „ 20
Piatra Miraculoasă . . . . . „ 20
Colţii Tigrului . . . . „ 20
Secretul omului invizibil . . . „ 20

Tăiaţi şi păstraţi acest anunt

OGLINDA LUMII

24 SEPTEMBR. 1932

ANUL XI

No. 39

BIBLIOTECA
UNIVERSITĂŢII
IAŞI

20 PAGINI
LEI 5

M
ţi

OGLINDA LUMII

1 OCTOMBRIE 1932
ANUL XI
No 40

BIBLIOTECA
UNIVERSITĂȚII
-IAȘI-

20 PAGINI
LEI 5

Reînvie moda dantelelor: ne-o vădește acest adorabil negligé purtat de Lynn Browning, noua vedetă a filmului american care lansează cele mai extravagante toalete.

Din dramele revoluţiei ruseşti

Scăpaţi de sub teroarea bolşevică

Un scriitor suedez povesteşte, în cele ce urmează, un pasionant episod din primele zile după înfăptuirea revoluţiei ruseşti, când teroarea prezida fiecare acţiune :

Lenin îl detronase pe Kerenski, însă Rusia cea mare era acum în plin haos. Pe când la Brest-Litovsk, bolşevicii se tocmeau pentru onóarea armelor, trupele germane înaintau până aproape de Petrograd unde anarhia se deslănţuise cu mai multă furie. La Pskow, o mică localitate din vecinătatea liniilor germane, fusese trimis un om al lui Lenin, cu depline puteri, comisarul Poporului Loris Scisko.

FANTOMA UNUI MORT

Intr'o seară viforoasă de Noembrie a anului 1917, soldaţii de gardă opriră o sanie condusă de un ţăran bătrân, în care găsiră o femee şi un băiat cari, cu toată modesta lor îmbrăcăminte, trădau o vădită origină aristocratică. «Mujicul» spuse că e vorba de fiica lui şi un nepot cari veneau dela Newgorod şi se duceau la ţară spre a afla veşti despre respectivul bărbat şi părinte, sergentul artilerist Gogolew. Femeia putea să aibă patruzeci de ani, iar tânărul vre-o douăzeci. Sania fu percheziţionată şi, sub una din perine se găsi o pungă plină cu bijuterii. Nu mai încăpea nici o îndoială: erau nişte ţarişti cari sperau să ajungă până la avantposturile germane, iar de acolo, să plece în streinătate. Urmaţi de glumele înţepătoare şi insultele soldaţilor, fugarii fură aduşi la Pskow; chiar în seara aceia, Loris Scisko fu informat de prinderea a doi periculoşi aristocraţi şi a servitorului lor. La dreptul vorbind, sentinelele făcuseră o bună captură. Era vorba de o doamnă dela Curtea Imperială, principesa Stanovici, şi fiul ei, Dimitri, locotenent în garda personală a Ţarului.

In ziua următoare, mama şi fiul fură aduşi înaintea Tribunalului Roşu. Femeia ţinea capul plecat în jos şi chipul ascuns în palme: plângea. Nu fiindcă se temea de propria-i viaţă, ci de aceia a fiului său, pentru care, de sigur, ura bolşevicilor nu va cunoaşte margini. Invitat să-şi facă declaraţia, tânărul răspunse fără să-şi piardă cumpătul:

— Mă numesc Dimitri Gogolew din Newgorod... şi sunt student în medicină!...

— E de prisos să mai minţi! strigă atunci Loris Scisko. Mujicul care v'a condus cu sania a mărturisit totul. Sunteţi aristocraţi fugiţi din Petrograd. Mai mult încă: vă acuză chiar bijuteriile găsite în sanie... Pentru ultima oară, te întreb: cine sunteţi?

La auzul acestei voci, femeia îşi ridică chipul scăldat în lacrimi; vroi să vorbească dar nu reuşi. Il fixă pe emisarul lui Lenin cu o privire înfricoşată, ca şi cum o fantomă i s'ar fi ridicat în faţă, pe neaşteptate, — şi leşină... Chiar Loris Scisko rămăsese adânc mişcat în clipa când întâlnise figura prizonierei, dar îşi recăpătă iute stăpânirea de sine şi găsind un pretext de indispoziţie a femeei, întrerupse interogatoriul amânând judecata pentru a doua zi.

Când principesa îşi reveni în fire, se trezi într'un fel de sală lungă şi destul de încăpătoare, care într'o vreme, trebuise să fi slujit ca depozit de alimente judecând după urmele cari se mai vedeau încă, ici-colo. Era, de fapt, remiza unei mânăstiri de călugări, transformată de bolşevici în cazarmă. Alături, era fiul ei. Principesa mângâia părul băiatului, murmurând ca în vis: — «E cu putinţă, Dimitri, ca morţii să învie?». Apoi închise ochii şi, păru că adormise...

Se înopta. Afară viscolea cu furie. Chiar şi tânărul ofiţer, cedând în cele din urmă oboselii, era gata să adoarmă, când deodată auzi un trosnet. Halucinaţie sau realitate? O scândură din duşumea se mişcase din loc. Puţin după aceia, dintr'o largă crăpătură, eşi capul unui bărbat: avea o şapcă de piele trasă peste urechi, iar un fular de lână înfăşurat în jurul gâtului şi al feţei, îi lăsa descoperiţi numai ochii. Se ridică în sus, dintr'un salt, făcu semn tânărului ca s'o ia pe mama lui în braţe şi să-l urmeze în tăcere. Dimitri, îl ascultă asemenea unui automat. Misteriosul ghid îl conduse pe ofiţer printr'un şir nesfârşit de galerii subterane, acesta ducând mereu, în braţe, preţioasa-i povară, până ajunseră la o scară de pământ pe care o urcară împreună. O uşă se deschise cu furie în lături şi un vârtej orbitor de zăpadă pătrunse înnăuntru. Se aflau în spatele fostei mânăstiri, spre câmpie, iar la o mică depărtare îi aştepta o sanie.

FUGA DIN IAD

Principesa se deşteptase din cauza asprimei gerului, dar înainte de a-şi da seama de ceia ce se petrecuse, se văzu alături de fiul ei, într'o sanie care pornia în goană nebună, condusă de salvatorul lor necunoscut.

Dar deodată o detunătură rupse tăcerea nopţii: o sentinelă îi surprinsese pe fugari şi dădea alarma. La câteva minute după aceia, un grup de soldaţi din gardă plecă în urmărire. Sania alunecă cu o iuţeală ameţitoare, totuşi parcă nu sporea deloc distanţa ce-o despărţia de urmăritori. Goana aceia nebună dură câteva ceasuri, până când conducătorul luă o hotărâre extremă; ajuns la încrucişarea a două drumuri opri sania şi deshămă caii, poruncind autoritar mamei şi fiului să încalece şi să pornească în galop spre stânga: astfel, în mai puţin de o oră vor fi salvaţi!

Cei doi ţarişti, dispărură în întuneric, pe când la capătul drumului se şi iviau urmăritorii. Misteriosul individ, înarmându-se cu două pistoale şi adăpostindu-se în spatele saniei, începu să deschidă focul: la fiecare împuşcătură cădea câte unul din garda roşie. Lupta aceasta, însă, nu putea să dureze la infinit; necunoscutul rămas în cele din urmă fără gloanţe, rezervă ultimul pentru sine: îşi puse arma în frunte şi trase, căzând jos ca trăznit. Câţiva soldaţi bolşevici continuară urmărirea pe când restul rămase lângă cadavru. Ridicând fularul care-i ascundea chipul în lumina tremurătoare a forţelor, apăru figura însângerată a lui Loris Scisko!...

«IARTA-L PE TATAL TAU!»

In vremea aceasta, fugarii câştigaseră teren. După o cursă extrem de obositoare, zăriră în sfârşit, un escadron de ulani, în recunoaştere: erau salvaţi! Pe când erau conduşi într'un sat din apropiere, Dimitri, avu prilejul să se scotocească în buzunare de unde scoase, uimit, punga ce-i fusese sechestrată în momentul arestării, pline cu giuvaericale. Conţinea, pe de-asupra, şi un petec de hârtie, pe care tânărul se grăbi să-l citească: O mână tremurătoare scrisese: «Iartă-l pe tatăl tău»!...

Mai târziu, când mama şi fiul rămaseră singuri în casa unui ţăran, tânărul ofiţer căpătă deslegarea misteriosului bilet. Totdeauna fusese lăsat să creadă că tatăl lui, ofiţer al Ţarului, murise în Siberia, unde fusese deportat pentru un act grav de indisciplină. Nu era însă aşa. Inainte cu douăzeci de ani, principesa rămăsese orfană şi fusese luată sub protecţia unei mătuşi bătrâne. Fără legături sociale şi înzestrată cu un temperament romantic, ea se îndrăgostise de un profesor de muzică Leon Paulow. Sub numele acesta se ascundea periculosul nihilist Loris Scisko, deja condamnat la muncă silnică. Descoperit de **Okhrama**, el fu arestat şi închis în fortăreaţa Petru şi Pavel. Intr'o zi, fu adus în localul Direcţiunei spre a i se lua un interogatoriu. Se spera în graţierea lui. Loris se prefăcu că-i urmează pe funcţionari, până când la un moment oportun, se agăţă de o fereastră care răspundea spre Neva, şi de acolo se aruncă în fluviu. Nu mai fu văzut eşind la suprafaţă, astfel că-l socotiră înnecat. La câteva luni după aceia, principesa dădea naştere unui băiat...

Loris Scisko nu murise; iată-l apărând pe neaşteptate la Pskow, în uniforma de judecător bolşevic. Principesa îl recunoscuse — şi leşinase. Era prima oară când Loris îşi vedea fiul şi tocmai atunci era sortit să-l condamne la moarte. Dar dragostea de părinte învinse credinţa politică: emisarul lui Lenin îşi salvă iubita şi copilul cu preţul onoarei sale şi onoarea lui o spălă cu sacrificiul propriei vieţi!...

Alegerea... „Miss-ei Venus“

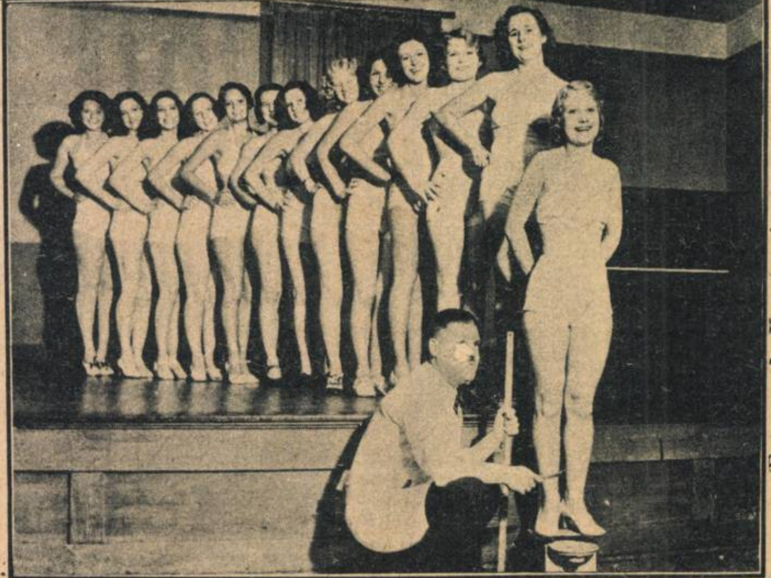

(Foto excl. Keystone)

La Los Angeles, s'a ales pentru prima oară o fată care să simbolizeze «Moderna Venus». Iată pe câteva dintre frumoasele concurente înaintea juriului, într'o ţinută extra lejeră: un specialist ia măsurile cari vor furniza ansamblul de indicaţiuni necesare proclamării «Miss-ei Venus».

Mort de foame, dar cu 40 milioane în ladă.

In localitatea Chatam (Anglia) a murit de inaniţie un om care trecea drept mic rentier. De sgârcenie nu-şi cumpăra nici destulă pâine seacă spre a se sătura.

Spre uimirea tuturor s'a stabilit că Harpagonul englez era posesorul unei respectabile averi de vreo 45.000 lire sterline — vreo 40 milioane de lei, de ai noştri!...

No. 40
Anul XI

„OGLINDA LUMII“

1 Octombrie
1932

Redacţia şi Administraţia Bucureşti I, Str. Ing. Anghel Saligny 2
Palatul «EMINESCU» (S. A.) Telefon 325/34 şi 325/35

Abonamente pe un an 250 lei
pe 6 luni 125 lei

NUDISM

Cultura trupului liber şi apropierea dintre popoare

Se cunosc şi la noi luptele aprige pe cari grupările nudiste le duc necontenit în străinătate pentru afirmarea principiilor lor de descătuşare a tuturor constrângerilor şi prejudecăţilor fizice. Autorităţile le fac tot felul de dificultăţi, determinând, natural, o opunere şi mai acerbă din partea pionierilor... goliciunii, cari au atins în Germania, cel puţin numărul de câteva zeci de mii. In Franţa, mişcarea nudistă câştigă, treptat, nu mai puţini adepţi, rezistând tuturor atacurilor opiniei publice. Pentru a ilustra cadrul în care se desfăşoară această propagandă de cultură vitală, reproducem aceste consideraţii, pe cari le face, în *La Volonté*, publicista Marise Querlin:

Iniţiarea la libera cultură fizică nu comportă numai acel reflex spontan care te face —odată trupul câştigat — să te desbraci. Trebuie deopotrivă, ca şi spiritul să fie desbrăcat.

Or, am fost crescuţi, cu toţii în credinţa că nuditatea complectă este imorală. Totuşi, nu goliciunea este cauza trezirii simţurilor, ci, dimpotrivă, toate artificiile întrebuinţate, pentru a înconjura cu o atracţie oprită, scopul cel mai firesc al dragostei.

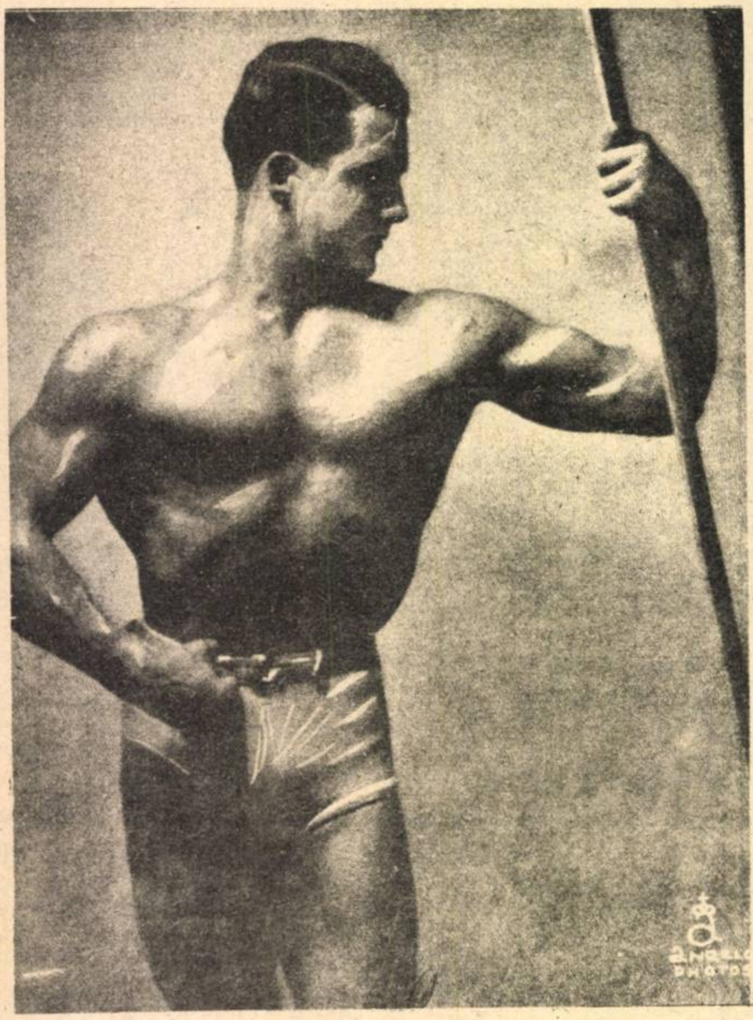

Adonis modern.

Intr'o călătorie, pe care am făcut-o în Africa occidentală, am putut întâlni, cu desăvârşire goi, tineri marocani, pe cari-i fotografiam la întâmplare. Pentru ei, portul acesta e cât se poate de... natural. Europenii uimiţi, că semeni de ai lor găsesc în desvelirea trupurilor lor la aer şi la soare, adevăratul element al existenţei, nu sunt cumva mai puţin civilizaţi ori mai degeneraţi decât Africanii... sau, însfârşit, mai puţin inteligenţi decât Grecii antichităţii?

Adepţii culturii libere nu sunt singurii cari să afirme perfecta moralitate a adunărilor lor în natură.

Publicul mare nu ştie, desigur, că printre membrii cluburilor nudiste se află şi câţiva preoţi cari vor să dobândească vigoarea fizică şi veselia sănătoasă.

Din punct de vedere fiziologic, avantagiile practicei nudiste sunt incalculabile. Câţi bolnavi nu s'ar vedea regeneraţi, dacă şi-ar supune corpul disciplinei mişcării, aerului şi luminii?

Dar mai există un punct de vedere, pe care-l ignoră în general, cei cari au înţeles să vorbească despre «nudism» şi cari îl consideră ca una din trecerile de timp fanteziste ale unei omeniri, în căutarea de noui distracţii!

Adevăraţii nudişti sunt adevăraţii socialişti, în măsura în care termenul acesta, introdus în politică, implică un veritabil spirit de ajutor mutual, şi ştie să recunoască valorile.

La adunările cari au loc, în general, după masa de seară, conversaţii controverse, discuţii libere se schimbă, necontenit, între cei cari s'au obişnuit să discearnă frumuseţea veritabilă a trupului şi umbrei sale. In lagărele nudiste, nu încape supremaţia vestmântului.

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

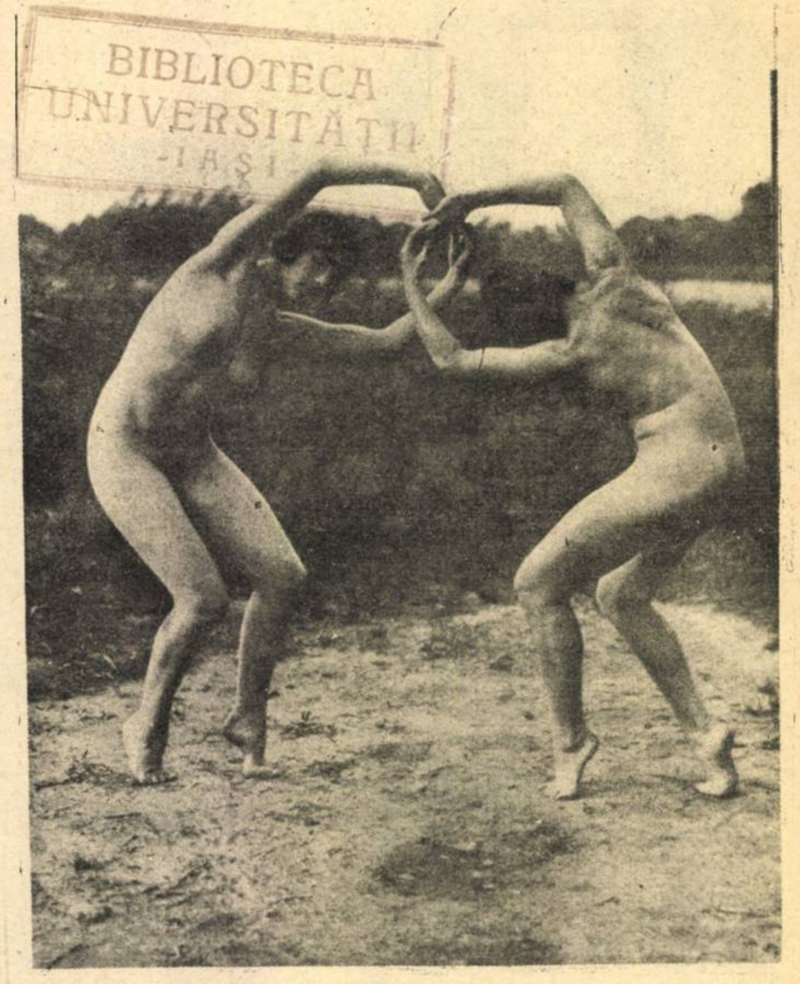

Armonii în natură.

Omul bogat, intelectualul sărac se întâlnesc deopotrivă de goi, fără a avea vre-un mijloc de a face deosebirea de clasă.

Departe de sgomotul, departe de fumul, departe de plăcerile nesănătoase ale oraşului se găsesc adunate fiinţe de un destin diferit. Şi, totuşi, cea mai mare frăţie domneşte între dânşii.

Dece nu s'ar pune întrebarea: cum se poate ca acela care a văzut în goliciunea lui, în slăbiciunile şi forţa lui, pe un om născut în altă ţară — căci cluburile sunt deschise cetăţenilor tuturor ţărilor, — cum, oare, va putea acesta, vreodată să se gândească să pună mâna pe arme şi să reia războiul?

«Oamenii, nu s'ar bate niciodată, dacă ar înţelege nudismul», a declarat apostolul culturii libere franceze, d-l de Mongeot.

«Toată mizeria sufletuui omenesc, spune el, devine comprehensibilă pentru acela care i-a văzut pe semenii săi complect goi...»

E, într'adevăr, curios de constatat că sufletul se desgoleşte odată cu trupul şi că fiinţa care a lăsat la poarta oricărui lagăr nudist, ipocrizia convenţională a vestmintelor, lasă în acelaş timp, toate micile trucaje cotidiane şi masca omului civilizat.

Şi către acest ţel tind, îndeosebi, sforţările promotorilor mişcării nudiste în Germania şi Franţa: să dea fiinţei care trăieşte, sănătos, un ideal de frumuseţe, de înălţare către o perfecţiune, care nu depinde de bogăţiile materiale, ci de bogăţia lăuntrică, să asigure un suflet sănătos într'un corp sănătos.

Şi frumoasa deviză «mens sana in corpore sano» îşi va căpăta deplina împlinire.

Clubul celor de peste 2 metri

In Mashfield, o localitate din Statul american Oregon s'a înfiinţat un club de oameni «mari», cu scopul de a-şi prelungi viaţa şi de a o face mai plăcută celor mai înalţi de doi metri.

Clubul acesta a şi înregistrat succese.

In primul rând a reuşit ca în hoteluri şi vagoane cu paturi să se introducă paturi mai lungi şi ca în teatre să se aşeze fotolii mai comode.

Membrii clubului fac acum demersuri ca în stabilimente de băi să se instaleze putini mai lungi.

După aceea se va porni o propagandă spre a se înfiinţa şi în alte state cluburi pentru oamenii «mari».

UN IMPARAT DE 19 ANI

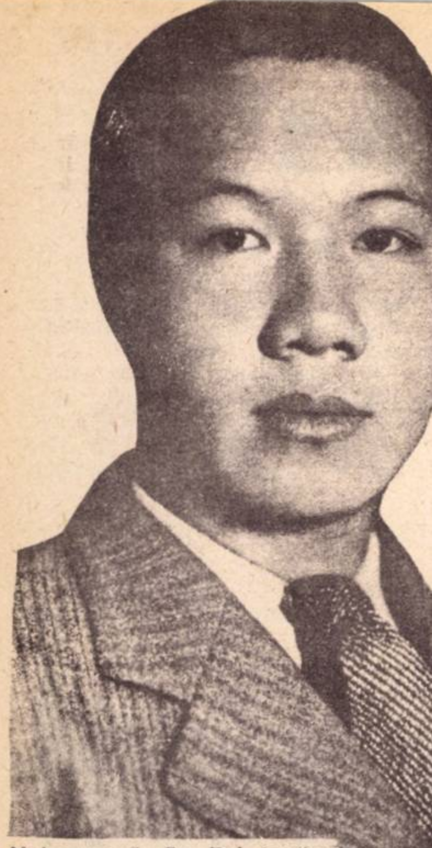

Majestatea Sa Bao-Dai, împărat al Anamului, care se va urca pe tron la sfârşitul acestei luni

Imperiul Anamului face parte, după cum se ştie, din Indochina franceză şi Franţa îşi exercită cu multă gelozie funcţiunile ei de putere protectoare.

Zilele acestea, a plecat spre Hué, capitala imperiului, tânărul Bas-Dai care, după ce şi-a complectat educaţia într'un colegiu parizian, se pregăteşte acum pentru suirea pe tronul strămoşilor săi; proclamarea solemnă a împăratului, care împlineşte abia nouăsprezece ani, va avea loc în chiar cursul acestei luni, în mijlocul unui fast neasemuit.

Inainte ca tânărul suveran anamit să părăsească Parisul, Preşedintele Republicei, d-l Lebrun, l-a decorat cu marea cruce a Legiunei de onoare: astfel, Bas-Dai se înapoiază în patria sa ca să exerciteze în mod loial mandatul care, cu bunăvoinţa Franţei l-a moştenit dela împăratul său Khai-Din, mort în 1929.

Tânărul Bas-Dai s'a îmbarcat la Marsilia, pe vasul **D'Artagnan,** care-l va duce în apele indo-chineze, unde se va urca pe bordul unui crucişător, sub pavilion francez care-l va duce la Tourane. Aci, împăratul şi suita sa vor lua loc într'un tren special, cu destinaţia directă spre Hué, capitala Anamului, unde împreună cu suveranul locueşte şi guvernatorul general francez.

La Hué se fac pregătiri pentru primire; serbările vor avea mai presus de toate un caracter popular şi vor culmina cu întreceri de bărci indigene cari se vor desfăşura pe râul ce trece prin mijlocul oraşului Hué, un râu care poartă numele patetic de: «Cursul parfumurilor».

După sfârşitul serbărilor, Bas-Dai se va retrage în palat unde preoţii vor proceda la purificarea lui, iar după aceia va începe să guverneze, bine'nţeles în limitele ce i-au fost consfinţite de Franţa.

Rugăciunea de dimineaţă

Dansatoare anamite

Joc de cărţi într'un interior anamit.

In chipul acesta, Bas-Dai pică deodată, din atmosfera pariziană într'un mediu plin de obiceiuri în care-i înrădăcinată străşnicia religioasă a riturilor asiatice; şi din elegantele cartiere din Passy se mută într'o fastuoasă locuinţă orientală, unde va fi prizonierul moştenirii seculare a tradiţiilor locale şi în fiecare dimineaţă va trebui să ceară sfaturile celor două Regine cari conduc în mod formal, împreună cu el, destinul Anamului, adică bunica şi mama Khou-Nguyen şi Hoang-Man.

Se pare că existenţa aceasta protocolară apasă dinainte pe umerii tânărului Suveran. El, plecând, a ordonat să-i fie îmbarcat şi expediat la Hué, automobilul său personal pe care, până acum îl conducea la Paris.

Fără îndoială, moştenitorul atâtor tradiţii seculare speră, cu acest mijloc modern de locomoţiune, că va putea să se sustragă puţin monotoniei existenţei sale şi să viseze în voe occidentul îndepărtat şi pierdut pentru totdeauna...

Năvala spre diamante

S'a descoperit de curând în Africa de sud lângă Grasfontein, noi şi importante zăcăminte diamantifere. Prospectorii se prezentară cu grămada spre a dobândi concesiuni, dar autorităţile hotărîră ca ele să fie atribuite după metoda tradiţională a «năvalei», adică: candidaţii aşezaţi la limita terenurilor de împărţit, să se avânte la semnalul dat pentru a cuceri cu viteza picioarelor lor parcelele dorite.

In ziua aleasă, Crasfontein a fost teatrul unei scene extraordinare. Sub ochii a 100.000 de spectatori, veniţi să vadă marea «năvală», 17.000 prospectori se îngrămădesc pe linia de plecare, ţinând în mână etichetele cu care trebuiau să pună un semn pe concesiunile lor si să-şi stabilească drepturile. Dar adevăraţii cercetători erau exasperaţi de prezenţa în mijlocul lor a unor atleţi, alergători profesionali pe care sindicatele diamantarilor i-a plătit gras pentru a se asigura prin ei de cele mai bune parcele.

Şi douăzeci de minute înainte de semnal, la un sgomot venit nu se ştie de unde, majoritatea concurenţilor se avântară, lăsând în pană pe cei cari ezitau şi pe alergătorii, mai puţin grăbiţi fiindcă nu erau acolo pe contul lor.

Agenţii călare fură neputincioşi să respingă pe cei 12.000 oameni enervaţi, dar guvernul Uniunei a interzis rezultatele acestei goane care s'a reluat acum câtva timp cu 25.000 participanţi şi, numeroase femei.

Rapizii alergători angajaţi şi-au lăsat în urmă rivalii. Femeile rămaseră şi mai înapoi. Cu toată oboseala, mulţi prospectori începură să sape cu înfrigurare pământul concesiunilor lor.

Din punct de vedere sportiv, numeroşi atleţi şi-au pierdut calitatea de amatori, primind bani.

Progresele locomoţiunii

E curios şi interesant în acelaş timp de constatat progresele ce s'au realizat, de două veacuri încoace, în mijloacele de locomoţiune:

In 1786 cu diligenţa, se parcurgea 5—6 km. pe oră.

In 1816, cu poştalionul se străbăteau 10 km. pe oră.

In 1867, cu calea ferată, se realizau, deja, 64 km. pe oră.

In 1900 un express făcea 91 km. pe oră.

In 1923, avionul Paris-Londra mergea, dela o capitală la cealaltă, în două ore.

Insfârşit, în 1932, distanţa **Bucureşti-Paris se străbate în 16** ore... **Ce va fi mâine?**

Dispăruţii din Viaţă

Peste 2700 de persoane dispar în fiecare an la Paris, din cari, la cel puţin 100, nici poliţia nu le mai găseşte urma.

Ceasurile trec... în aşteptare zadarnică.

Acum câteva zile, un ziar parizian a lansat o notiţă senzaţională: «In fiecare an, la Paris, dispar 2700 de persoane!». Paris, Londra, Berlin, New-York, toate marile metropole ale lumii trăesc această tragedie: sute de fiinţe omeneşti se eclipsează în chip misterios, fără să lase nici o urmă, pier, evadează din starea civilă şi toate cercetările sunt înspăimântător de zadarnice. Nu mai departe decât săptămâna trecută, industriaşul milanez Rao Torres, eşind din casă, fu aşteptat în zadar, zile dearândul, fără ca cercetările întreprinse să aducă vreun rezultat.

Radio aduce, azi, un mare folos în asemenea împrejurări şi s'au întâmplat cazuri aproape zilnice când s'au descoperit persoane considerate, un timp, ca definitiv pierdute.

La Prefectura Poliţiei din Paris, plouă în fiecare zi cereri de anchete şi agenţii pornesc cu însufleţire la vânătoarea după dispăruţi: din 2700 de «neîntorşi acasă» într'un an o medie de 2600 sunt regăsiţi; restul de o sută de persoane dispar fără a mai lăsa nici o urmă. In majoritatea cazurilor, e vorba de certuri familiare, crize nervoase însoţite de pierderea temporară a memoriei, sau de răpiri romantice.

Nouă persoane pe zi, dispar astfel la Paris... Inchipuiţi-vă drama acelora cari aşteaptă: ceasurile cari se scurg cu o încetineală de martirologiu, ultimele speranţe cari se nărue, paşii auziţi pe scări, iluzia unui clopoţel care sună şi, goana disperată la Poliţie... Pe un scaun de pae, o mamă sau o soţie, în noaptea tragică, e sguduită de suspine: dacă e vorba de un băiat, «minor, de 13 ani», există un biurou special care are sarcina cercetărilor; pentru ceilalţi, este «secţiunea cercetărilor în interese familiare».

Secţiunea aceasta a primit în cursul anului trecut, o medie de cinzeci de cereri pe zi (15.000 de cercetări pe an). In anul curent, din cauza crizei care a zdruncinat multe situaţii sociale, se crede că cifra va trece peste 20.000!

Dar aceste douăzeci de mii de anchete, (aproape toate încoronate de succes) n'au nimic comun cu «disparițiile». Disparițiile, propriu zise, intră în cifra aceia de 2700 anuale pe care am citat-o mai sus şi care după lungi, stăruitoare şi neobosite cercetări, se reduce la **o sută de persoane, iremediabil, definitiv şi misterios pierdute!**

Optzeci la sută din cifra generală e dată de tineret, — între cincisprezece şi douăzeci şi unu ani, — cari îşi iau sborul din mania romanticismului şi cari sunt, aproape întotdeauna, readuşi la căminul părintesc, iar un mic procent e pescuit în apa cenuşie a Senei, ca un ultim act al tragediei. Dar cazul acesta, astăzi, e foarte rar.

Unele fete sau femei, strâng tot ce găsesc în casă, duc două sau trei zile o viaţă de petreceri şi când totul a fost risipit, se înapoiază la casele de-acum pustii. Au voit să trăiască în belşug şi bogăţie, cel puţin câteva ore!

Altele coboară treptele decăderii şi nu vor să se mai întoarcă înapoi. Intr'o seară, un automobil misterios le răpeşte şi le încarcă într'un nu mai puţin misterios vapor, care va porni să-şi debarce tragica-i încărcătură de carne omenească în vre-unul din porturile Americei de Sud. Acestea sunt victimele sălilor de bal dubioase, în cari se pândeşte, se vânează prada, de către traficanţii ascunşi sub firma de impresari.

(Urmează în pag. 787)

Multe din disparițiile acestea sunt motivate de certuri şi neînţelegeri familiare.

La marginile oraşului se cuibăresc traficanţii de carne omenească.

Amorul în Rusia de azi

La Moscova se va construi în curând un mare hotel modern cu opt sute de camere și douăsprezece etaje... destinat exclusiv streinilor. Era și timpul!... Cine n'a călătorit prin Rusia Sovietelor, nu știe ce problemă e găsirea unei locuințe, fie chiar pentru o singură noapte. Scumpetea vieții îl silește adeseori pe călătorul strein să caute de lucru, ceia ce în Rusia nu lipsește niciodată.

Lucrătorul «rabotchi» Nicolaiev care căsătorindu-se în Caucaz, emigră cu tânăra-i soție la Moscova.

Devenit «rabotchi» (lucrător), călătorul trebue să se adreseze unui «upravdom» (un administrator al casei populare) ca să i se găsească un adăpost. Toate casele gem de familii și de chiriași; de aceia, localurile de bae sunt ocupate de o mulțime pestriță: femeile umblă pe jumătate goale, cu pieptul și șoldurile descoperite, prin camerile presărate cu paturi, perine și plăpumi, dat fiind că statul a decretat că fiecare cetățean are dreptul la trei metri și jumătate de spațiu spre a se odihni.

Dimineața, ca să se spele, toți se adună în șir, înaintea robinetului: bărbați în cămașă, fete pe jumătate desbrăcate, femei în fuste grosolane și murdare. Pentru o fată dela țară ce vine la Moscova în căutarea de lucru, făt-frumosul e personificat de un om care posedă una sau două camere numai pentru sine: aceasta e cea mai bună armă de seducție, căreia nici o bolșevică nu poate să-i reziste.

Fata se instalează bucuroasă, cu puținele-i lucruri, în apartamentul fericitului și astfel, în modul cel mai simplu, începe o legătură care dăinuește câteva zile sau săptămâni. Tânăra, când trece să ocupe... camera streină, se grăbește să divorțeze de un bărbat ca să zicem așa, care ar trăi în vreo provincie depărtată... sau în vreo cameră vecină, deoarece în Rusia, faptul de a conviețui cu cineva câteva zile, constitue o căsătorie legală, la fel ca și în vechiul drept roman.

Dacă se plictisește de noul ei adorat, fetei nu-i rămâne altceva de făcut decât să se ducă la biurou spre a-și alege un alt «legitim». Atunci, însă, se naște o dificultate: apartamentul rămâne proprietatea comună a celor doi foști «consorți» și ca să înlăture orice neînțelegere, singurul mijloc e de a da un anunț economic în «Izvestia» propunând schimbarea unui apartament comod contra a altora două mai mici, ceia ce, în unele cazuri, se poate întâmpla să reușească.

Un oarecare Nicolaiev se căsătorise după toate regulele bisericei din Caucaz, ținutul lui natal și după aceia a pornit cu tânăra-i soție la Moscova, în căutarea de lucru. Dar, după opt zile, soția influențată de discursuri și mediul înconjurător, i-a declarat că dorea să divorțeze, fiindcă iubea pe un alt bărbat! In sufletul bietului Nicolaiev nu se putu înăbuși sentimentul «burghez» al amorului și tragedia luă și mai mari proporții prin faptul că, neizbutind să găsească o locuință, noua pereche se instală chiar în casa divorțatului care, spre a pune capăt oricărui instinct rebel, se văzu nevoit să plece, seara, când se mutară cei doi amanți fericiți!...

La fiecare cinci zile, în Rusia, este o zi de odihnă, cu totul deosebită de zilele de sărbătoare ale națiunilor burgheze, deoarece, pe când unii se odihnesc, alte cadre lucrează și ritmul activității nu-i niciodată încetinit. Atunci «rabotchii» se refugiază în «Parcurile de cultură» și «odihnă» unde, plătind cinci copeici, au muzică, dans, tennis, foot-ball, curse, etc. afară de teatrele mecanice de păpuși cari reprezintă caricaturizând, pe șefii statelor burgheze.

Seara, își coboară întunericul de-asupra Moscovei: atunci «Komsomolii» călăreții tineretului comunist, se ivesc la cele dintâi umbre ale amurgului, pe când capitala bolșevismului se aprinde de mii de lumini și mii de pasiuni desfrânate. Atunci, holteii încep să simtă apăsarea singurătății lor și nostalgia multor lucruri nehotărâte îi roade până în adâncul sufletului. Dar în Rusia, așa ceva se poate stinge repede. se închee căsătorii cu aceiași ușurință cu care aprindem o țigare: o căsătorie nu ține cât viața, ci abia o noapte sau, uneori, puțin mai mult. Iți place o femee? N'ai decât s'o oprești: — Natașa, aș vrea să mă căsătoresc cu tine!... — Păcat!... Aibi răbdare câteva zile... mâine mă căsătoresc cu Sergiu Leonow... După aceia, te voi lua pe tine!...»

Și, în așteptare, găsești o altă Natașa, sau Katia, care te ajută să omori timpul...

Perechea de lucrători, care s'a unit, are dreptul să cumpere tot ceia ce-i este necesar dela cooperativa fabricei: opt sute grame de pâine și două kilograme de carne pe zi, un litru și trei sferturi de untdelemn, patru sute grame de unt, un kilogram și jumătate de zahăr, cincizeci de grame de ceai, opt sute grame de pește și o bucată de săpun — pe lună. La fiecare două luni se împarte soților patru sute grame de săpun pentru rufe și nouă metri de pânză la fiecare trimestru.

Gătitul devine o problemă serioasă, deoarece cuptorul e disputat de toate femeile cari locuesc în aceiași casă.

Mai e ceva straniu atunci când cineva se căsătorește și cu toate că ocupă acelaș spațiu de locuință, e silit să plătească o chirie dublă la «upravdom», deoarece veniturile i-au fost sporite cu acelea ale soției! Numai autoritățile cele mari și «udarnik» (agenții G. P. U.) au locuință și automobil la poartă, — gratuite!

Intr'o seară, întorcându-se acasă, «rabotchi» constată că soția nu-l aștepta singură: un nou tovarăș s'a instalat în cei câțiva metri pătrați ai locuinței și poate, în curând, își va face intrarea și în inima tovarășei sale, căreia îi place variația! Astfel, în nopțile Moscovei, se leagă și se desfac căsniciile fără urme de tragedie, fără lacrimi, fără durere aparentă...

... care, influențată de teoriile bolșevice, a divorțat spre a se mărita cu un lucrător de fabrică. Din cauza crizei de locuințe, bărbatul părăsit trebui să locuiască împreună cu perechea cea nouă.

Iubirea e alungată din paradisul bolșevic, unde există numai unirea, unirea liberă și fără obligații. De aceia și romanțioșii din lumea burgheză se duc în Rusia, pentru simplicitatea legilor căsătoriei, ca să-și înfăptuiască acolo un vis, cum au făcut de exemplu: Una Wing și John Amery, logodnicii, supranumiți «logodnicii eterni».

In nopțile Moscovei, vibrează o pasiune nesănătoasă, o goană exasperantă după fericire, după un trai tihnit, prin mulțimea de ființe cari nu mai sunt decât lucruri, mașini de lucru și de

(Continuare în pag. următoare)

Problema locuințelor: fiecare individ are drept la 3 jum. metri de spațiu.

Rezultatul dureros al desmembrării familiei.

iubire... Și realitatea tristă a acestei tragedii o constitue copiii pierduți, acei mici abandonați cari ridică cea mai mare și mai gravă problemă în Rusia de azi. Și, ceia ce-i mai rău, femeia rusă nu e nici cel puțin femee. O anchetă întreprinsă de către autoritățile scolastice, a stabilit că fetele din Republica Sovietelor, încep să aibă purtări de adevărate burgheze. Morala lor e foarte ușoară. S'a demonstrat astfel că sunt fete cari întrețin până la zece relațiuni într'un acelaș timp, și sunt fericite când reușesc să «sufle» pe un bărbat unei femei!

Sunt cazuri frecvente când fetele iau parte la adevărate orgii și cheltuesc ultimul ban al muncii lor ca să-și cumpere parfumuri și diferite alte mijloace de înfrumusețare, cari le fac mai seducătoare și dorite.

După principiile bolșevice ale egalității sexelor, femeia ar trebui să plătească partea ei, la orice distracție, dar spiritul cavaleresc — și deci burghez — al bărbaților, mai dăinuește încă și de aceia, e și firesc ca tinerile rusoaice să-și dispute cu înverșunare pe tinerii cari dispun de mijloace mai mari, silindu-se să-i ia de bărbați. Dar cum fetele din Rusia cea nouă sunt lipsite de educație și nepregătite pentru o viață conjugală temeinică, toate experiențele acestea de «fericire matrimonială sovietică» se sfârșesc înaintea Tribunalului de divorț.

Cârdul copiilor fără părinți.

ROMANUL IN ANTICHITATE

Operele complecte ale lui Zola în curs de publicare vor cuprinde primul studiu în care viitorul autor al familiei Rougon-Macquart expune concepția sa despre roman. A fost scris ca răspuns la chestiunea următoare, pusă de congresul științific al Franței, care și-a ținut ședințele la Aix în 1866:

Despre roman: Ce a fost în antichitate și în primele secole ale creștinismului. Diversele sale caractere după stările de civilizație până azi.

Iată un fragment din acest studiu regăsit abia acum:

Romanul s'a născut târziu în Grecia și încă și atunci a fost adus din Orient. Umilirea în care trăiau femeile, lipsa căminului domestic, moravurile și constituția societății, mai cu seamă visele pătimașe care duceau imaginațiile în minunatele alegorii ale unei religii de poeți, au menținut forțamente la un rang secundar un gen de literatură care a trăit din observația exactă a faptelor și din amănuntul vieții intime. De altfel, printre operile umane nu există ierarchie: toate sunt surori, toate sunt mari, când se nasc în mediul care le convine; nu văd între ele nici superioritate, nici inferioritate. De aceia suntem noi făcuți pentru roman, după cum Grecii erau făcuți pentru epopee.

Ei cântară epopee și n'au compus niciodată un adevărat roman. Din punct de vedere modern, lucrările lor romantice sunt simple ficțiuni, povestiri banale și absurde în majoritate. Aceste povestiri nasc când geniul Greciei începe să decline; sunt produsul unei societăți care cade în lux și exces și care își amuză bătrânețea cu povestiri ușoare și destrăbălate.

Epoca marilor poeme s'a sfârșit, romancierii taie din Odisee episoade de călătorie, iau din Orient fabule ciudate și bizare, ei înjosesc visele și pe eroii mitologiei și din toate aceste fâșii formează poeme obscure și micșorate, în care nu se găsește nici o pictură exactă a vieții reale. Personagiile reci și spălăcite sunt păpuși convenționale.

După mine, trebue stăruit asupra filiațiunei directe ce există în literatura greacă între poeme și romane. Evident, acestea s'au născut din celelalte, romanele sunt fiii epopeelor: sunt tot epopee, dar epopee în decadență recăzute pe pământ, devenite strâmte și vulgare. Astfel Odiseia a servit unui mare număr de povești. Romancierii greci lunecând spre banalitate și barbarie, au rămas poeți prin instinctele lor, prin însăși constituția talentului lor; ei au vorbit de om și de natură fără a se îngriji să privească în jurul lor.

De aci caracterul romanului grec. Ficțiunea domnește în el: sunt numai minciuni, fapte minunate, intrigi încurcate și de necrezut.

Simți că romanul n'a fost niciodată pentru Greci o descriere a vieții reale încadrată într'o acțiune adevărată; a fost pentru ei un poem vulgar, o poveste minunată care fermeca via lor imaginație, o grămadă de fabule cu atât mai atrăgătoare cu cât erau mai complicate, o tocană mult piperată care ațâța cerul gurii blazat al cititorilor decadenții.

Găsești mai întâi mici povești scrise de Greci în Ionia și cunoscute sub numele de *Milesiene.* Erau povești ușoare și destrăbălate de o grație aleasă, fii ai Asiei prin picturile lor voluptoase și fii ai Greciei prin eleganța lor blândă și tandră. Povestirile cele mai vechi pe care le posedăm sunt acele ale lui Conon. Numele de narațiune și fabulă este acela pe care îl merită în adevăr. Pentru a găsi adevărate opere romantice, trebue să ajungem în secolul IV.

Creștinismul care s'a născut atunci schimbă fața lumei. Toate energiile spiritului nou se cheltuiau în predici și în lupte pentru credință.

Influența moralei creștine a fost aproape nulă asupra caracterului general al romanelor. In unele amănunte vedem că romancierii sunt adevărații discipoli ai lui Christ, dar au rămas Greci ca formă și gândire literară. Ei copiază vechile epopee, repetă vechile istorii.

Voi lua ca exemplu *Amorurile lui Theagen și Charicleei* de Heliodor și *Daphnis și Chloe* de Longus.

Heliodor, care a fost episcop mai târziu, a scris fără îndoială opera sa în tinerețe. Romanul e cast, comparat cu *Milesiene*, dar tot e vorba de o amantă plimbată în mijlocul a mii de pericole, care înflăcărează inima tuturor acelora pe care ea îi întâlnește, triumfând de obstacolele îngrămădite și la urmă căsătorindu-se cu amantul ales. Cât despre *Daphnis* și *Chloe*, e mai puțin un roman decât o pastorală, mai puțin o operă decât un episod. Nu văd decât o eglogă în proză în această mică lucrare lipsită de culoare locală.

Apoi veni decadența și romanele coboară încet până la absurditatea cea mai mare. Istoria lui Apollonius de Tyanes, care e desigur imitația latină a unui roman grec, al cărei text nu există, e de o banalitate și o slăbiciune extremă.

Se găsesc apoi lucrările barbare și netede ale lui Theodor Prodrom și Constantin Manases, cari amândoi imită pe Heliodor și Longus și, însfârșit, acea a lui Nicetas Eugenianus, care imită pe Prodrom și Manases.

Acum, dacă întreb literatura latină, nu găsesc la Romani decât doui romancieri: Apulens și Octroniu. Acesta din urmă a fost un adevărat romancier, un observator clar-văzător, un pictor viu și spiritual. El ne-a dat în *Satyricon* un tablou al societății romane sub Claudiu și Nerone.

Măgarul de aur al lui Apulens este la romanele Grecilor ceiace *Don Quichotte* e în romanele cavaleriei. Apulens a luat vechiul cadru al povestitorilor, dar pentru a batjocori pe cei dinaintea lui, oameni creduli și superstițioși. El povestește metamorfoza unui libertin schimbat în măgar, ca pedeapsă a desfrâului său; el plimbă apoi pe acest măgar în mijlocul unor aventuri minunate și termină inițiându-l în misterele lui Isis. Această alegorie e îndreptată contra viciilor și ridicululului epocei.

Pentru a termina tabloul rapid și incomplect, ar trebui acum să unesc verigă cu verigă cele două capete ale lanțului care merge dela romanele grecești până la romanele franceze din secolul al XVII-lea. Toată această perioadă e ocupată de romanele de cavalerie, al căror cadru seamănă cu acela al povestirilor grecești; sunt aceleași aventuri puse în altă civilizație. Aceiași neverosimilitate, acelaș amor copilăros, aceiași sărăcie în invenție. In secolul al XVII-lea, romancierii francezi au rămas la imitația romanelor grecești.

Dcă ne-am opri aci, tabloul nu ar fi complect. Ar trebui cercetate literaturile streine, chiar și cele din India și China. Mintea omenească s'a comportat peste tot aproape la fel și ar fi curios de prezentat, în vastul ei ansamblu, mișcarea care a dus cu încetul omenirea să coboare dela visul ficțiunei epice la realitatea romanului.

EMILE ZOLA

Dispăruții din viață

(Continuare din pag. 785)

Dar asemenea localuri sunt acum strașnic supraveghiate de poliția care, de cele mai multe ori, izbutește să intervie la vreme și să sechestreze «marfa vie».

Altele, acelea cari «evadează» din cauza unei iubiri neîmpărtășite, se răsgândesc ușor și aventura lor primește adeseori un sfârșit plăcut. Certurile conjugale, nepotrivirea de caracter, neînțelegerea reciprocă, oferă un alt procent de «dispariții» și, de multe ori, în marile metropole, e de-ajuns să schimbi cartierul și ești dispărut de pe fața pământului. Chiar «cei căutați de poliție» dau un aport simțitor disparițiilor: funcționari abuzivi, casieri defraudatori, etc., etc. se eclipsează, cu nădejdea că vor fi uitați.

O altă categorie de dispăruți, e aceia a unor bolnavi, — cari simt nevoia irezistibilă să umble în direcțiuni necunoscute, călăuziți de-o voință superioară lor, spre a sfârși în vreun pat de spital, frânți de oboseală, incapabili să-și aducă aminte de ceva, turburați în suflet ca și la minte.

Mai e apoi o altă serie, a celor cu iluzii, — tineri sugestionați de cinematograf, sau de vre-o lectură ațâțătoare, cari pornesc razna ca să facă vre-o ispravă senzațională; tinere, cari se simt sufocate în «închisoarea familiară» și se socotesc asuprite, ba chiar victime. Dar iluziile lor se spulberă îndată ce intră în contact cu realitățile vieții și adeseori primesc pe agenții cari le caută urma ca pe niște salvatori. «Dispăruții» de soiul acesta, într'un procent mai redus, se întorc întotdeauna la domiciliul lor. E de-ajuns să guste din așa zisa libertate, ca să simtă nostalgia «închisoarei de acasă!».

In Londra, procentul «dispăruților, e cu mult superior, fără a mai ține seamă de numeroasele cazuri de substituire de persoane, între asasin și victimă. Acum câtva timp, s'a găsit într'un șanț un cadavru pe jumătate carbonizat, având asupră-i actele asasinului care recursese la trucul acesta ca «să evadeze din starea civilă». Asasinul, descoperit, își ispăși fapta la spânzurătoare, însă nimeni n'a reușit să afle numele victimei sale.

In Londra, la nouă milioane de locuitori, e un procent de 18 dispariții zilnice, dintre cari, una cel puțin, rămâne definitivă!...

Ora se dă înapoi

De la 1 Octombrie se va reveni la vechiul orar normal

Anul trecut, la 1 Octombrie 1931, ora s'a dat înainte. Acum timpul e inversat şi revenirea la meridianul normal o vom face dând ceasornicele cu o oră înapoi.

Dela 1 Octombrie 1932 timpul se normalizează. Revenim la fusul orar al Bucureştilor, după o deplasare pe fusul Vienei în vara 1931 şi o contra-temporizare spre meridianele Asiei Mici în vara anului 1932.

In cele ce urmează vom rezuma argumentaţia interesantă a direcţiei C. F. R. din care publicul îşi poate face o idee asupra relativităţii timpului. Am complectat rezumatul cu notiţe proprii.

PRINCIPIUL LUI ALLEN

Chestiunea orariului aşa cum a fost pusă de W. Allen a fost privită nu atât din punctul de vedere pur teoretic cât mai ales din cel practic, deci convenţional.

Principiul emis mai apoi ca o ţară să adopte ora indicată de fusul în care cade meridianul Capitalei sale, este de natură convenţională şi uneori chiar injust. Dacă Polonia, spre exemplu, care a adoptat ora centrală, deşi cea mai mare parte a teritoriului său cade în fusul oriental, ar avea drept capitală Lwow sau Wilna, ar trebui să ia ora orientală. Dacă s'ar muta capitala României la Arad. toată ţara ar lua ora centrală. De altfel ţinuturile alipite României precum: Transilvania, Banat, Maramureş, Bucovina, au avut înainte de încorporare ora centrală.

GRECII ŞI LITUANII

Un caz curios oferă Grecia, care deşi are tot teritoriul său în fusul occidental, a adoptat ora orientală.

Lituania a procedat invers, adoptând ora occidentală deşi e pe fusul oriental.

ASTRONOMII SUNT INDIFERENŢI

In desbaterile care au avut loc la Paris, cu ocazia introducerei orei de vară, Painlevé susţinea că ocupaţiile vieţii nu depind de ora reală ci de ora convenţională, iar Lecornu dela Academia de Ştiinţe spunea că savanţii nu trebue să se amestece în această chestiune care cade în sarcina guvernelor.

La fel Comitetul naţional român de astronomie, sub preşedinţia d-lui prof. N. Coculescu. a constatat că faţă de schimbarea orariului preconizată de direcţia generală C. F. R. ştiinţa nu poate avea nici o atitudine, chestiunea rămânând să fie discutată mai mult din punct de vedere social şi economic.

ORA CHINEZILOR

Ora chinezilor e dublă ca a noastră. La Shangai ziua şi noaptea are 24 ore în colonia europeană şi 12 ore în partea chinezească a oraşului.

FUSURILE AMERICANE

In timp ce Europa face experienţe cu orare de vară şi de iarnă, America îşi păstrează cele 5 fusuri, având următoarele zone de timp:

1) Intercontinental Time
2) Eastern Time
3) Central Time
4) Mountain Time
5) Pacific Time

Când orologiul gării din San Francisco arată ora 7 seara, la New-York e miezul nopţii.

Trenurile americane circulă cu cea mai mare precizie şi călătorii nu sunt incomodaţi schimbând de atâtea ori ceasornicele într'un voiaj dela coasta Atlanticului până la Oceanul Pacific.

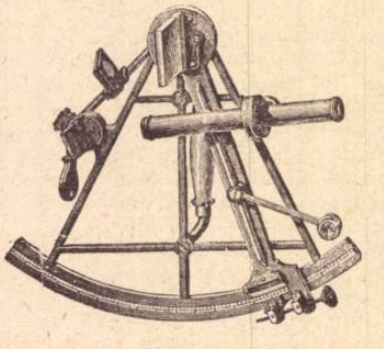

Un sextant: Instrumentul acesta, ţinut în mână serveşte marinarilor să ia înălţimea Soarelui pentru a deduce latitudinea şi ora.

Ţara cu cele mai multe fusuri orare e Anglia, având colonii pe tot globul.

ORARIILE CAILOR FERATE

Examinând o hartă C. F. R. se constată că avem 15 puncte de legătură internaţională anume: Stamora Moraviţa, Clucent, Jimbolia, Curtici, Pecica, Salonta Mare, Episcopia Bihorului, Valea lui Mihai, Halmei, Dragoş Vodă, Băcicoiul Mare, Valea Vişăului, Grigore Ghica Vodă, Schit şi Ştefăneşti cu Iugoslavia, Ungaria, Cehoslovacia şi Polonia. Meridianul estic al Poloniei 28 grade 15' trece prin Soroca Reni şi Cavarna, lăsând spre vest cea mai mare parte a ţării noastre, care prin analogie cu Polonia ar putea avea fără inconvenient aceiaşi oră, adică ora centrală.

Diferenţa de orarii provoacă mari neajunsuri în stabilirea itinerariului trenurilor internaţionale, nu pentrucă trebue a se da la frontieră minutarele cu o oră înainte sau înapoi, ci deoarece ştiinţa mersurilor de tren impune între altele plecări şi sosiri de trenuri la ore convenabile în capitalele ţărilor pe cari le leagă. O plecare mai de vreme de ora 7 şi o sosire mai târzie de ora 23 se consideră ca nepotrivită. Bineînţeles trenurile personale pleacă şi la 5 dimineaţa, ajungând la destinaţie după miezul nopţii. Un tren care ar pleca la ora 7 dim din Viena şi ar sosi după ora 24 în Bucureşti este neconvenabil, dar acelaş tren soseşte la 23 adoptând ora centrală.

Fiecare ţară îşi are graficul său de mers de tren stabilit pe condiţiuni de veracitate, legături, încrucişeri etc. Punerea lor în concordanţă de frontiere în cazul diferenţei de orarii, mai ales când se traversează aceleaşi frontiere de mai multe ori, implică deplasări sau denaturări a graficului cu urmări dezagreabile celorlalte trenuri. **Aşa e cazul liniei Grigore Ghica-Vodă-Satu Mare, unde aceleaşi trenuri trec de 4 ori frontierele, la Grigore Ghica Vodă, Valea Vişăului, Dragoş Vodă şi Halmei.**

In sistemul actual citirea unui mers de tren fie el de călători, fie direct de marfă internaţional, ne dă un timp aparent, cel real obţinându-se prin operaţii de adăogiri sau scăderi de ore sau minute.

Trenul Orient-Expres parcurge în **44 ore** distanţa Paris-Bucureşti

Cei cari pleacă dela Paris spre Bucureşti trebuind să dea ceasornicele înainte. au iluzia a parcurge drumul în 46 ore. Din contra plecând dela Bucureşti la Paris şi dând ceasornicul înapoi, avem iluzia a fi parcurs acest spaţiu numai în 42 ore.

Pentru a determina după ora solară timpul exact de sosire al unui tren expres, care ar circula dela Est la Vest ar trebui să schimbăm ceasornicul la fiecare 5 minute. Calculul în sine, ar putea fi înfăptuit pentru public, dar apare ca o imposibilitate pentru serviciul interior de cale ferată, în stabilirea legăturilor, a încrucişărilor şi trecerilor înainte a trenurilor.

ORA UNITARA

Istoricul drumurilor de fier ne arată cum din cauza acestor inconveniente, reţelele au simţit nevoia unei simplificări, a unei ore unitare de conducere.

Şi întrucât ora solară guverna fiecare localitate, căile ferate au făcut mult timp uz de două orarii: unul de **serviciu,** indicat de timpul solar al celei mai importante gări sau al Capitalei şi altul de **staţie,** care indica sosirile şi plecările trenurilor după ora localităţii respective.

Ceasornicele din sălile de aşteptare ale gărilor arătau ora localităţii, pe când cele din biurourile de serviciu arătau ora unitară a regiunei.

Allen, împărţind la 1883 globul în 24 fusuri orare, a salvat lumea de încurcătura timpului, toate localităţile de pe un fus orar adoptând ora unitară.

*

Revenind la ora obişnuită, vom evalua timpul mai mult. prin perderea fictivă a 60 de minute.

La 1 Octombrie ora 12 noaptea devine ora 1 dimineaţa a zilei de 2 Octombrie.

*

In luna Noembrie va apare revista

ŞTIINŢA No. 3—4

cu un sumar bogat şi numeroase ilustraţiuni în text.

Tragicul vis al unei sătence

Santopadre, în vecinătatea vestitei mânăstiri Montecassino. Pe la mijlocul lunii Septembrie fu găsit în fundul unei peşteri cadavrul unui om care fu identificat. Era săteanul Nicola Greco. Se constată că moartea provenise dintr'o hemoragie internă şi se presupuse că moartea i se trăsese dintr'o cădere, pe când se va fi întors noaptea. beat, acasă.

Intr'o noapte însă, la vre-o două săptămâni dela cele de mai sus, Nicola îi apăru soţiei sale în vis. Era foarte palid şi îi spuse: Moartea mea n'a fost un accident. Cristof Acini, căruia îi datoram zece mii de lire, m'a ucis. Mi-a spălat apoi faţa şi m'a dus unde m'aţi găsit. Acolo mi-a pus în mână un smoc de iarbă şi mi-a aşezat pălăria ceva mai departe ca să se creadă că am căzut. Du-te şi cercetează, vei găsi urme de sânge».

Mai mult moartă decât vie, văduva alergă dimineaţa la locul indicat. unde, într'adevăr, găsi urme de sânge. Işi aminti că în ziua fatală, soţul ei avusese o discuţie violentă cu Cristof Acini şi erau ţărani cari auziseră pe acesta din urmă spunând: «Dacă până diseară nu-mi înnapoiezi banii, va curge sânge».

Poliţia fu înştiinţată şi începură cercetările. Se găsiră urme de sânge pe cărare, iar la percheziţionarea casei lui Cristof Acini, se găsiră un topor cu urme de sânge, şi o haină şi două rochii pătate deasemenea.

Cadavrul fu exhumat şi autopsia dovedi că crima lui Acini nu fusese numai un vis. Soţii Acini, căci şi soţia e bănuită de a fi luat parte la omor, au fost arestaţi.

Pe marginea aniversării lui Hașdeu

O vizită la Castelul „Iulia B. P. Hașdeu“ din Câmpina

La chilometrul 97, de pe șoseaua națională București-Sinaia, în orașul Câmpina se găsește, uitat de noi, Castelul «Iulia B. P. Hașdeu». Pașii vizitatorului turbură cu sfială acest castel sau mai bine zis această ruină jalnică.

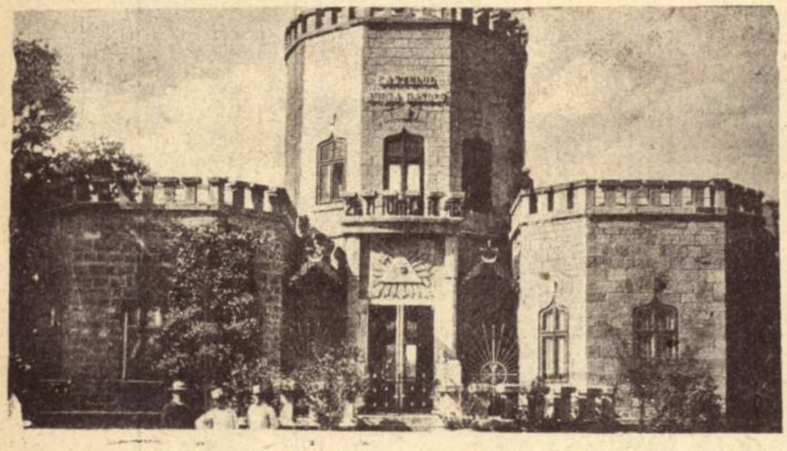

Castelul «Iulia Hașdeu» din Câmpina.

Inainte de a intra în descrierea acestui donjon trebuesc arătate cari au fost intențiile lui Hașdeu când a clădit castelul. Se știe că în timpul din urmă cugetarea lui Hașdeu era obsedată de spiritism. Dela istorie la filologie, această cugetare făcuse un pas mai mult în domeniul științei, dela filologie la spiritism,un altul și mai mare în domeniul credinței. La cei mai mulți oameni procesul psihologic și fisiologic este altul. Tocmai contrariu Ei pleacă din tinerețe cu ardoarea imaginației și credinței în minte și ajung la bătrânețe cu experiența lumei reale. Darwin spre exemplu în scrisorile și autobiografia sa spune că până la vârsta de 30 de ani și ceva mai târziu chiar, poezia, pictura și ideia de Dumnezeu îi stăpâneau sufletul cu o imensă putere. Incetul cu încetul ele dispărură cu desăvârșire făcând loc științei, adică faptelor realității și mai cu seamă legilor ce se pot extinde din ele. La Hașdeu fenomenul fu invers. Sufletului său i-a trebuit din ce în ce un orizont mai larg, o zare mai nețărmurită pe care o găsi în lumea spiritelor din «*Sic Cogito*». (Ce e viata? Ce e moartea?, Ce e omul?) prima sa lucrare spiritistă determinată de o comunicare spiritistă a ficei sale Iulia Hașdeu șase luni după moartea ei.

Era într'o seară de Martie, la masa sa de lucru, când eră să-și dea seama creionul din mâna sa își rezemă vârful pe luciul nepătat al hârtiei și scrise: «*Je suis heureuse; Je t'aime. Nous nous reverrons; cela doit te suffire, Iulie Hașdeu*».

Ce se înțelege prin spiritism? Năzuința cucerirei unui nou domeniu de fapte respinse până acum de știință în sfera nălucirilor fantastice, dar dovedite, în cele din urmă fapte pozitive pentru un mare număr de adepți, iată ce se înțelege sub denumirea generică de spiritism.

Cu o astfel de dispoziție sufletească în ziua în care muri unica sa copilă Iulia, copila talentată și de o genială inteligență, în care Hașdeu pusese toate speranțele și toată dragostea, sentimentul său pentru dânsa se desvoltă și se îmbină cu fondul sufletului său, cu puterea imaginativă și astfel încolți, în mintea lui Hașdeu spiritismul.

Și pe la anul 1888 construește la Câmpina după prescripțiile ce i le inspira umbra Iuliei Hașdeu, frumosul și marele castel «Iulia B. P. Hașdeu» (vezi ilustrația alăturată).

Acum să revenim la descrierea lui. Intrăm pe din dos. In stânga o odae mică întunecoasă. Pereții vopsiți în albastru, geamuri roșii, iar pe pereți zugrăvite o bufniță, o scorpie și un înger. Aci era camera de spiritism a lui Hașdeu. La dreapta coșul pe care zicea că vine spiritul. Te cuprinde un fel de fior la gândirea că aci a trăit marele om Bogdan Petriceicu Hașdeu. Aci deci, mângâindu-și barba moale profetică ședea toată ziua gândindu-se la unicul fruct al căsătoriei sale, la aceia care a fost talentata Iulia Hașdeu.

Ieșim cu un sentiment de profundă religiozitate din acest sanctuar al spiritismului. Pășim într'o nouă cameră pe stânga, din care ieșim și înaintăm spre paraclis. Sus statuia lui Christ propovăduind iar în jurul ei candele, din care una — după spusele îngrijitoarei — arde incontinuu în memoria familiei Hașdeu. Aci făcea rugăciuni Hașdeu în toate Duminicile până la anul 1907 când se duse din lumea aceasta rea în lumea veșniciei.

La stânga este o cameră mare, fără plafon și dușumele — lucruri cari lipsesc, cu desăvârșire aproape în toate camerile. Curios! Curios! Chiar foarte curios! Aci era dormitorul lui Hașdeu. Pe pereți se văd zugrăviți în ulei portretele tuturor membrilor familiei Hașdeu.

In sfârșit vedem iarăși lumina zilei și la vederea ei parcă ni se ia o piatră de pe suflet. Să fi singur într'o casă ruinată, zău! oricât de bărbat vei fi, totuși pariez că nu stai deloc.

Castelul se află, cum am spus la început, într'o stare jalnică. Ușile rupte; podeaua murdară; nelipsita cucuvaie și-a făcut cuib în acest castel părăsit și părăginit. Toate acestea îți dau o impresie lugubră. Afară că este o podoabă architectonică cu care s'ar făli — sunt sigur — orice popor, dar vestigiul acesta mai este un considerabil monument istoric, este ceva sacru, pentru memoria lui Hașdeu care ne obligă, dacă nu să-l restaurăm complect, să-l păstrăm barem ca simbol pentru generațiile viitoare.

După casa pictorului Nicolae Grigorescu, a lui Ioan Helliade Rădulescu din Câmpina, castelul Iulia Hașdeu e ursit să le urmeze pentrucă indiferența publică nu bagă în seamă acest lăcaș.

Castelul, inconjurat de misticismul în care și-a petrecut aproape jumătate din viață Hașdeu, a folosit în timpul ocupației germane drept.. grajd, fiind jefuit de bogata-i bibliotecă, așezată jos în paraclis în cele trei despărțituri colorate în verde, galben și albastru (culori fatidice de altfel).

Nu de mult o doamnă, convocase în luna Octombrie, un congres spiritist în acest castel cu delegații din toată lumea.

Atâta ne trebuia ca să ne facem și mai mult de râs în fața lumei, să vadă și străinii ce frumos știu Românii să conserve monumentele lor istorice!

S'ar fi întâmplat exact ceiace a scris de curând un ziarist englez în «*New York Herald*» că, în România, fiecare proprietar își zugrăvește chipul pe casă !?! In realitate ziaristul văzuse zugrăvit pe o firmă chipul lui V. Alexandri. «Mare magazin de coloniale și băuturi spirtoase Angro și An detai» (Reproducem întocmai). Confundase pe marele nostru poet național cu proprietarul casei.

O elementară atențiune pentru cel care a fost Bogdan Petriceicu Hașdeu, a cărui aniversare recentă a repus în discuțiune minunata și vasta lui operă științifică, ar trebui să impună Statului să redea o înfățișare demnă miraculosului așezământ care a adăpostit ultimii ani de gândire și de cugetare ai autorului lui «Răzvan și Vidra».

R. N. M.

VÂRSTA FEMEILOR

— Nu-i așa, doamnă că d-ta și sora d-tale sunteți gemene?

— Eram înainte... acum ea, care s'a măritat înaintea mea, e cu cinci ani mai mare.

Masca „regelui modei“

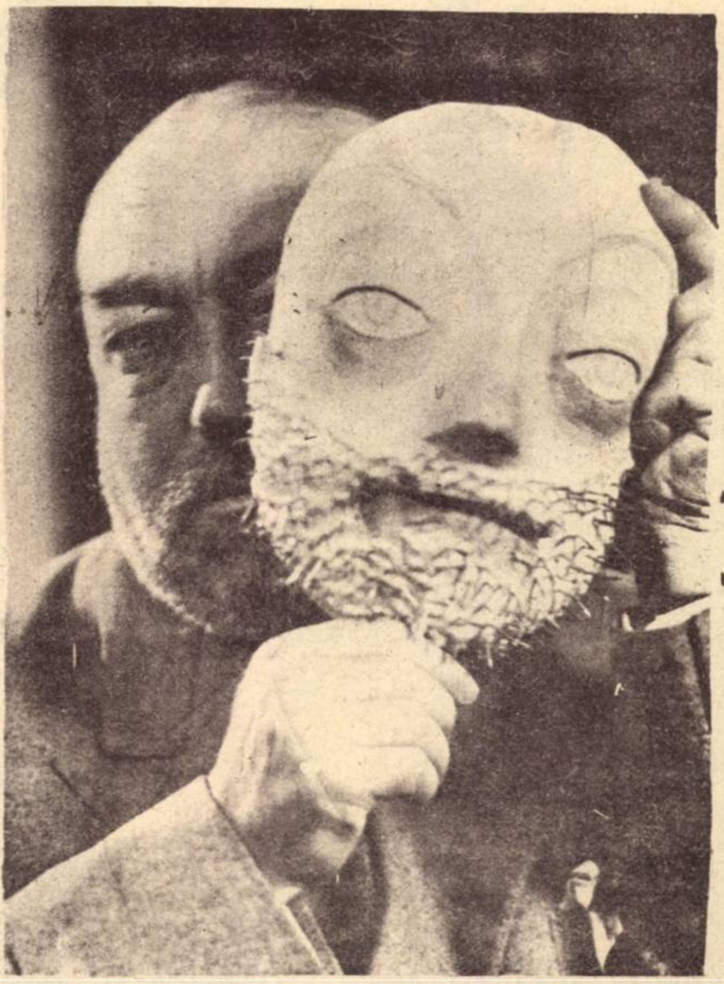

(Foto excl. Keystone)

Celebrul literat și scriitor, parizian, Paul Poiret, a lansat cu succes, această curioasă și ultimă modă: portul propriei măști la baluri și serate. Poiret, pentru a da exemplul, a comandat o mască a lui sculptorului Goursat, care a înlocuit barba croitorului prin... cuie de fer. «Voga» măștii cu cuie de fer crește din zi în zi.

ULTIMELE EV
ALE SĂPTĂ

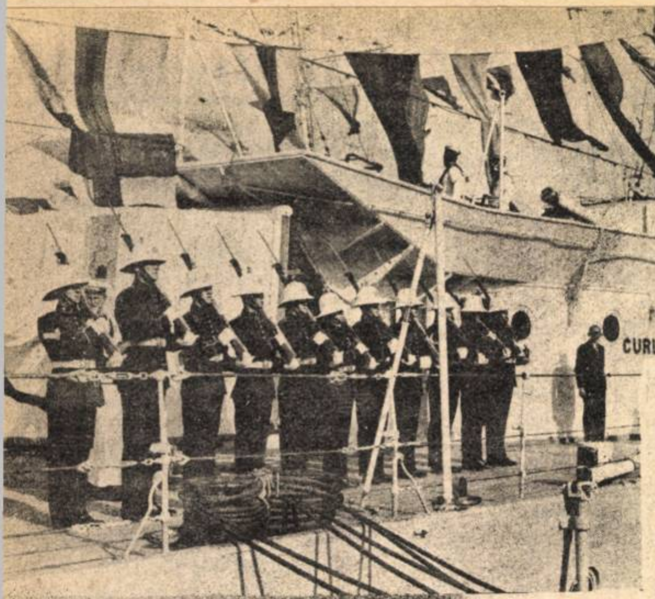

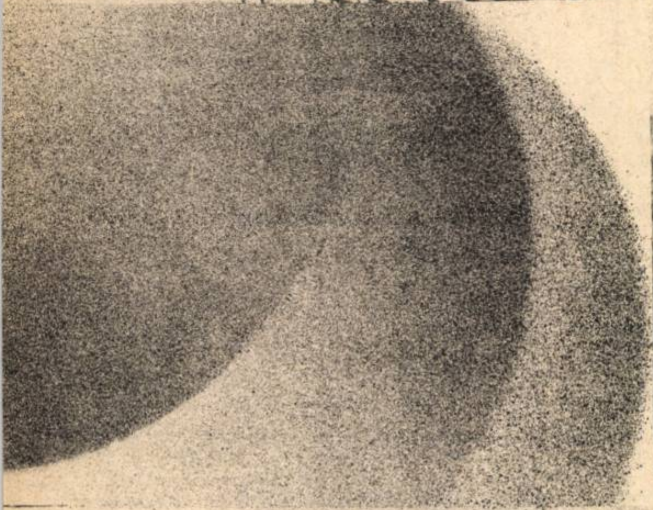

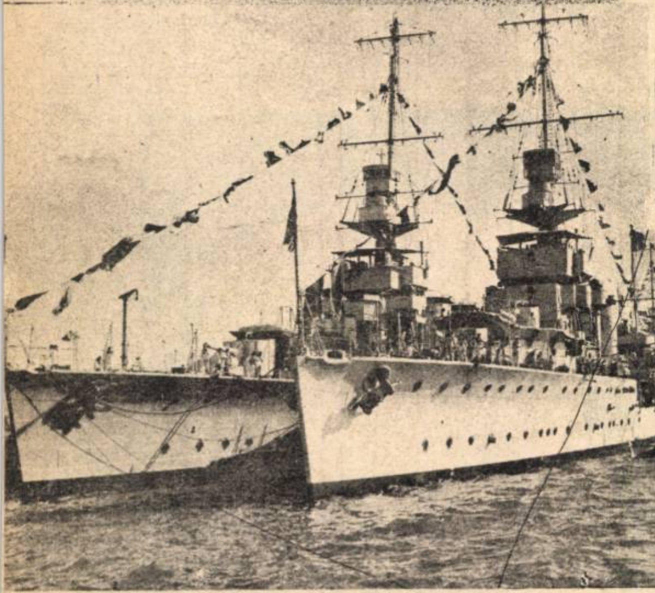

1) Vizita escadrei engleze la Constanța: marinarii depe crucișătorul britanic «Curten» dând onorul la sosirea Regelui. — 2) Suveranul însoțit de d-l prim-ministru Vaida-Voevod și de câți-va generali, pornind pe mare, spre a vizita vasele engleze. — 3) Escadra engleză, în rada portului Constanța. — 4) Generalul Mac Arthur, șeful marelui stat-major al armatei americane, în vizită la București, urmărind exercițiile de tragere ale regimentului 6 Mihaiu Viteazul. — 5) Generalul Mac Arthur, salutând mormântul eroului necunoscut, pe lespedea căruia a depus o frumoasă coroană. — 6) Sosirea Voevodului Mihaiu în Gare de l'Est din Paris (în stânga, d-l Dinu Cesianu). — 7) Voevodul Mihaiu, plimbându-se pe

6

5

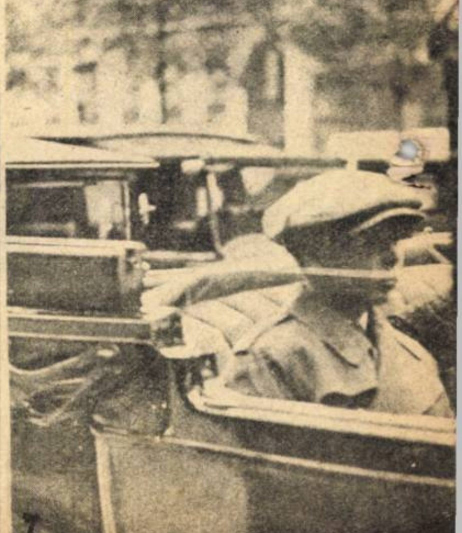
7

VENIMENTE MÂNII

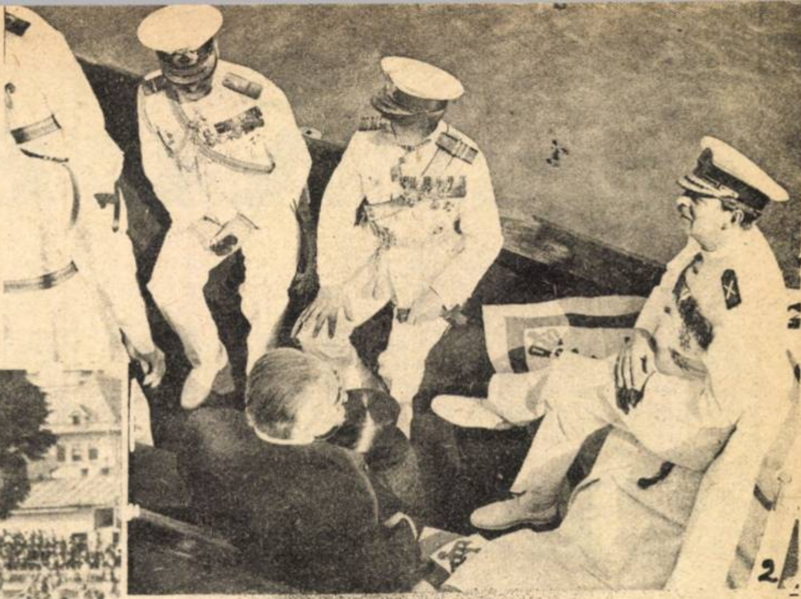

2

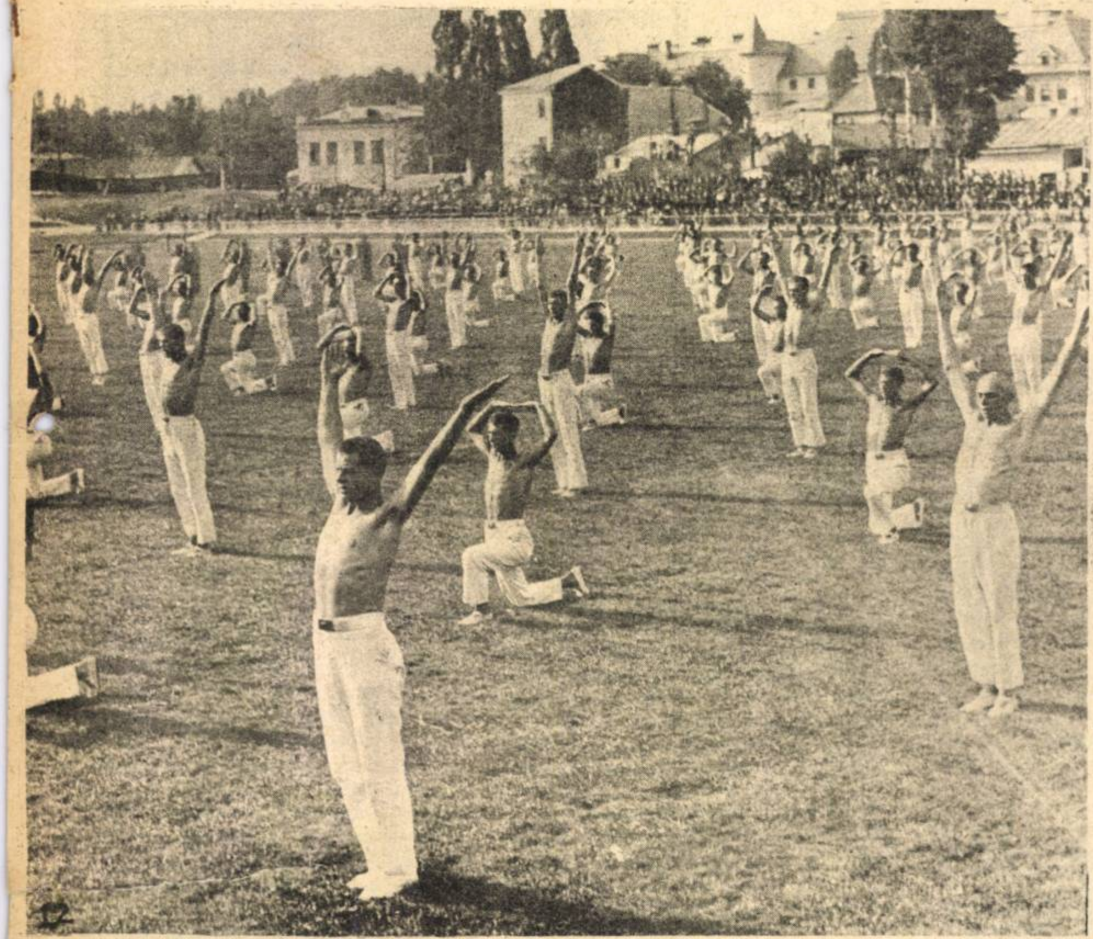

12

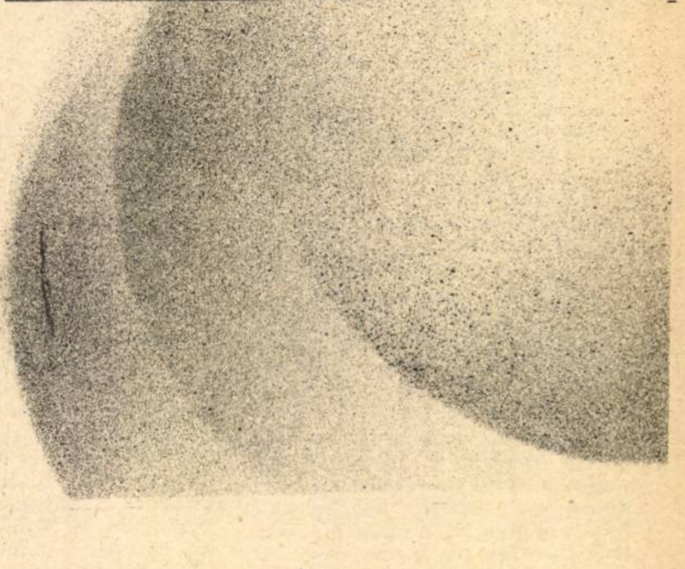

bulevardele Parisului. — 8) Redeschiderea conferinței dezarmării la Geneva : aspectul general al primei ședințe. — 9) D-l Henderson, delegat englez, prezidând primele discuții ale Conferinței dezarmării, dela care, se știe, Germania s'a retras. — 10) Serbările istorice ale regimentului 6 Mihaiu Viteazul, pe terenul O. N. E. F. în prezența Suveranului: o reușită reconstituire a primilor domni și boeri europeni. — 11) Regele, împărțind premii maeștrilor organizatori, la demonstrațiile dela O. N. E. F. — 12) Exercițiile de gimnastică ale soldaților din reg. 6 Mihaiu Viteazul la serbările dela O. N. E. F.

(Foto «Oglinda Lumii» și Keystone)

10

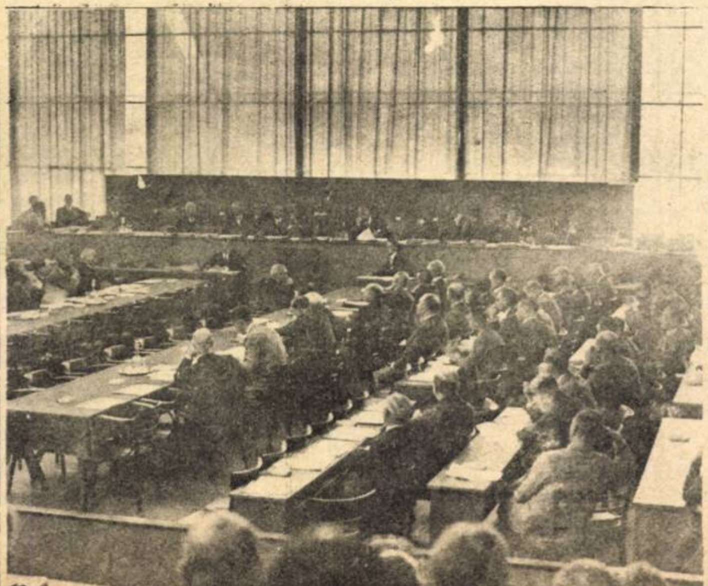

8

9

TACEREA...

Nuvelă de GASTON CHÉRAU

dela Academia Goncourt

Doctorul Daaste petrecuse până la uşă ultima-i clientă. Avusese o zi bogată în consultaţii şi constată cu satisfacţie că nici un caz urgent nu-l chemase afară... In sfârşit, avea de acum putinţa să se odihnească şi, dacă Solange va consimţi să-l însoţească, se va coborî în vale, la Marna, de-alungul aleii pietruite care duce la pădur̦icea din Saint Jean....

Făcu oarecare rânduială în hârtiile de pe biurou, puse câteva instrumente profesionale la locul lor şi închise cu băgare de seamă un mic dulap adăpostitor al lucrurilor de farmacie. După aceia trecu în salon unde ziarele şi revistele răvăşite pe câte o mobilă, dovediau starea de plictiseală şi neastâmpăr a clienţilor de după amiazi... Fereastra căreia îi ridică perdeaua răspundea într'o grădiniţă. Dar printre grilajul de fer se vedea strada şi, puţin mai încolo, în spatele copacilor, apa limpede şi adormită în care se oglindea albastrul cerului.. O ploaie de lumină aurită mângâia în amurgul triumfător arcul podului suspendat de-asupra străzii de Meaux... Şi-şi amintea cu melancolie vremurile când, cu optsprezece ani în urmă, într'o seară de vară asemănătoare acesteia, se încinsese o luptă crâncenă pe câmpia din faţă; când obuzele germane răscoleau pământul acela răbdător, sfârticând copacii şi pietrele; când două armate, una în plină zăpăceală, iar cealaltă aproape sigură de triumf, trecuse într'un vârtej nimicitor, una după alta, peste apa aceasta care şi pe atunci curgea domoală ca şi astăzi, între aceleaşi maluri înverzite... Acele lupte, acele vitejii fără seamăn, evocate acum, după atâta scurgere de vreme, păreau de necrezut, lipsite de orice rost, aproape monstruoase în faţa seninătăţii acelui decor. «La ce bun?» părea că se întreabă arborii, apa şi cerul pe care crepusculul aprindea culori de foc... «La ce bun?» repetau straturile cu flori, mângâiate de o adiere prietenoasă, pe terasa hotelului Marinier... Şi Daaste visător, evoca zilele dureroase din Septembrie 1914, sforţarea supraomenească a francezilor şi hotelul acesta transformat în spital, înţesat cu grupuri de răniţi şi muribunzi... Aici, în spatele balconului unde se profila acum umbra unei servitoare, într'o odăiţă cu faţa spre Jouy, îşi dăduse ultimul suspin şeful lui de clinică, d-rul Broussard. Il revedea, muribund, în halatul lui pătat de sânge, auzia încă sunetul desnădăjduit al vocei lui, întretăiată de horcăeli: — «Marcel, făgădueşte-mi că vei veghea asupra Solangei...Ţi-o las în pază ca pe copilul tău!...» Bietul Broussard!... Bietul camarad!... Şi fetiţa de odinioară se mărise, era acum o femee şi mâhnirea lui Daaste, schimbându-se curând în duioşie, se prefăcu într'un sentiment mai turbure, într'o pasiune abia înfrânată, dar sălbatecă, clocotitoare,— iubirea, sentimentul care poate s'o îndrumeze pe o fată de optsprezece ani spre un bărbat de patruzeci şi cinci!...

Se opri o clipă, înfiorat, la uşa pupilei sale. Vocea cristalină a Solangei răspunse chemării lui. Apoi, înainte de a pleca, din simplă datorie, atât de bine cunoştea răspunsul de-al doilea, el bătu la uşa din faţă. Un suspin înăbuşit porni dinspre divanul unde d-na Daaste se lupta dela amiazi cu veşnicele-i dureri de cap. Era a treia, a cincea sau a şaptea, din săptămâna aceia?... Daaste, resemnat, pierduse de mult socoteala, ca şi cum nu s'ar mai fi îngrijat de neajunsurile repetate ale unei infirme, a cărei boală părea să fie însăşi starea ei normală... Comedie sau dramă, necazurile acestea? El n'ar fi putut s'o spue, hârţuit cum era de un fel de milă pentru biata femee şi de plictiseală născută din suferinţele ei. Numai că suferinţele acestea o costase pe d-na Daaste, iubirea soţului ei, iubirea-i fizică la început, apoi tandreţea-i resemnată, până în revolta acestuia pentru o existenţă pierdută din pricina ei, pentru moartea timpurie a dorinţelor şi visurilor lui, a unui ideal de viaţă conjugală, curmată cu douăzeci de ani mai de vreme... Mai întrebă odată, din mijlocul coridorului: — «Haide, Solange, vii?...» După aceia, ajuns în grădină, închise ochii, savurând ca pe-o mângâere dezmierdătoare, căldura acelui braţ tânăr trecut în jurul braţului său, vecinătatea acelui corp mlădios şi plin de viaţă alăturea de el!...

*

Dorinţa lui!... O adevărată obsesiune îl frământa pe Daaste de câteva luni, o foame a cărnii sale, o ardoare de bărbat furat în drepturile lui legitime, dar amestecând în nevoia brutală care-l atrăgea spre Solange, nostalgia unei tandreţe şi puţin din bucuria de a trăi de care veşnica bolnavă îl lipsea... Păşind alături, lipiţi unul de altul, el respira parfumul fetei, al braţelor ei goale, al pieptului larg desfăcut sub rochia-i de vară. Ce dulce mirosea carnea aceia pe care căldura picura ici şi colo câte un strop!... Era parcă un miros de grâu, de fructe coapte, o aromă îmbătătoare de tinereţe având totuşi, uneori, ceva greoi, mirosul acela aproape animalic al părului despletit, toată beţia ce se urcă din cearşafuri după o îmbrăţişare, în toropeala dulce care urmează desfătării...

Adeseori, în timpul plimbărilor în doi, ori seara, în cabinetul lui când Solange, alături de el îl ajuta la contabilitatea sau orânduirea fişelor, în trăsură când, sub pretextul vizitei la un bolnav rătăciau de-alungul câmpiilor dela ţară, — fusese mereu ispitit de gândul de a-i face această mărturisire... Era o nebunie sau greşeala nesăbuită a unui om ce uita anii cari îi despărţiau... Va risca el, într'o clipă de nesocotinţă, afecţiunea îndelungată a Solangei, va sacrifica rătăcirii lui bolnave respectul unui copil, propria-i stimă, voinţa unui mort şi chiar iluzia lui dragă? Cu toate acestea, ce ştia?... mai ales că îndoiala aceasta se redeştepta în el tocmai în clipele de şovăială şi grea cumpănă!... Desigur că cei douăzeci şi cinci de ani cari despărţeau vârstele lor, îi îndreptăţiau toate temerile. Dar câţi nu dispreţuesc o asemenea nepotrivire când, mai ales, ca nu-i o imposibilitate fizică la unirea lor!... El se vedea îmbătrânit, se îndoia de puterea-i seducătoare şi, cu toate acestea, la nici o epocă din viaţă nu-şi simţise mai victorioasă plinătatea inteligenţei şi a forţelor sale. Atâtea femei, puţin mai vârstnice decât Solange nu-i dădeau oare, să înţeleagă că clienta s'ar fi transformat cu uşurinţă în amantă şi că vizitele lor la doctor nu erau decât un pretext, o ispită făţişă, o banală şi aţâţătoare comedie?... Şi Solange, la urma urmei? N'o surprinsese adeseori mai cu seamă în timpul din urmă, încurcată, cu chipul îmbujorându-i-se pe neaşteptate, gata să facă o mărturisire — şi apoi repede înfrânată?... Atunci, îşi zicea Daaste, de ce să şovăi, de ce să mă chinuesc? Scrupulele lui păcătuiau prin însăşi baza lor, iar sfiala lui n'avea nici un rost. La drept vorbind, în numele cui să se sacrifice? In numele unei morale căreia experienţa lui nu-i simţise decât prea puţin ipocrizia, al unui principiu religios, tocmai el care şi striga sus şi tare ateismul şi nega totdeauna, ca om pozitivist, existenţa acelui suflet pururea de negăsit la capătul unui scalpel? Nu!... hotărît, nu!...

Dar iată că în ciuda tuturor socotelilor, amintirea mortului îl oprea, mai stăruitoare ca oricând...

*

Merseră pe malul fluviului până la Saint Jean, apoi la întoarcere făcură un ocol mai lung şi acum veneau prin pădure, urmând şoseaua dela miază noapte. Se înoptase de-abinelea după un amurg întârziat. O noapte liniştită şi senină, păstrând încă ceva din seninătatea zilei, noapte scurtă de vară care nu-i topirea întregei firi în întuneric ci scurtul răgaz între două splendori, întocmai somnului uşor al îndrăgostiţilor cari, cu carnea încă înfierbântată, nu se odihnesc decât spre a se pregăti pentru alte înfiorări, când gurile îşi prelungesc desmierdările în chemări drăgăstoase, abia murmurate...

— Solange!... strigă Daaste.

Ea se întoarse. Părăsind drumul, mergea acum prin iarbă şi-l întrecuse cu câţiva paşi, după ce scăpase, cu o strâmbătură drăgălaşe din strânsoarea lui.

— Solange, reluă el, dece alergi aşa? Te grăbeşti să ajungi mai repede acasă?...

In umbră, îi ghicea iarăşi chipul zâmbitor, albeaţa dinţilor şi strălucirea pielei, proectându-se într'o aureolă fermecătoare pe trunchiul arborelui în spatele căruia se oprise. Fata răspunse:

— Marcel, e târziu... şi nu vom ajunge la timp ca să mâncăm...

— Ţi-e foame?

— Nu dar mă tem că mătuşa Jeanne o să se supere... Ştii că ceasul e nouă fără un sfert?

El ridică din umeri.

— Nu-i nimic. Mătuşa ta se îngrijeşte acum de migrena ei...

(Urmează în No. viitor)

A apărut:

ADRIENNE THOMAS

Catrina-Soldat!...

ROMANUL UNEI FETE DIN ALSACIA-LORENA

Romanul unor experienţe neobicinuite trăite de o femeie cu suflet extraordinar, în timpul marelui război, Singura şi cea mai puternică viziune a războiului mondial redată de pana unei femei. Numai în Germania, această lucrare a trecut de 100.000 exemplare şi s'au anunţat ediţii noui în toate limbile.

Cereţi la toate librăriile precum şi la Editura „Eminescu". Bucureşti I, Str. Anghel Saligny 2

A apărut:
LUDWIG LEWISOHN

ISRAELE INCOTRO?

ROMAN

TRADUCERE DE
EMANUEL CIOMAC

Această lucrare pasionantă, care a avut un enorm răsunet, atât în Statele Unite, cât şi în Franţa, unde a fost tradusă, sub titlul «Israël où vas tu?» ar avea aproape caracterul unei auto-biografii. Ca şi autorul, eroul principal aparţine unei familii de emigranţi evrei din Germania. Ca şi autorul, eroul a avut o cultură şi o formaţiune pur americană. Asemenea unuia altuia, amândoi au crezut că şi-au găsit o ţară şi un neam. Asemenea unuia altuia, amândoi n'au întârziat de-a vedea că s'au înşelat. Sunt pagini de o înaripată inspiraţie şi de o patetică măreţie.

Cereţi la toate librăriile precum şi
la Editura «EMINESCU»
Bucureşti I, Str. Anghel Salygni 2

FEMEI LA ORDINEA ZILEI

Să lăsăm câtva timp în pace stelele de cinematograf, la ordinea zilei, sau alte femei. de profesiuni asemănătoare, cari fac să se vorbească despre ele: de pildă, Greta Garbo care dispărând din Hollywood a fost descoperită la New York; de acolo, celebra vedetă se îmbarcă pentru Elveția și pieri apoi definitiv din ochii mulțimei, ducându-se să se refugieze în singurătatea dela Varmnand; sau Anna Harding, soția **bărbatului fără nume,** divorțat tocmai pentru motivul acesta. Bietul om era plictisit că-și pierduse numele și nu mai era cunoscut de cât ca «bărbatul d-nei Harding».

Acum, nu și-a căpătat liniștea dorită nici cu prilejul divorțului, deoarece a devenit simplu: «fostul bărbat al d-nei Harding».

Mai sunt și alte femei cari fac să se vorbească despre ele.

Miss Lillian Copplestone, infocata... sirenă a Nouei Zeelande care a traversat, în mijlocul nopții, canalul Cook, înnotând astfel, în apă, timp de patru ore și nouă minute; suedeza Anna Cederbloom, care de multe luni călătorește într'o mică barcă, crând astfel să întunece gloria lui Alain Gerbault... bine 'nțeles dacă va avea norocul să scape teafără dintr'o primă întâlnire cu... delfinii!

Sunt femei cari vor să facă pe... planetele, intrând în orbita vrunui astru al firmamentului sportiv: e vorba de acele cari îl asaltează pe Carnera, încercând să și-l hipotecheze pentru o seară sau viața întreagă și altele cari își dispută inima lui Dempsey, dela bruna și înflăcărata Estelle Taylor, repede uitată, până la regina frumuseții, miss Lavon Vincent care—la rândul ei — a fost trecută pe planul al doilea de către seducătoarea Lina Basquette...

Apropos de reginele frumuseței: și acesta e un sistem spre a face să se vorbească despre ele, cel puțin pentru câteva zile. Anul acesta, Keriman Halis, fiica șambelanului fostului sultan, a obținut la Spa titlul de Miss Univers; iar Miss Europa 1930, Alice Diplaracco și-a căpătat o excomunicare în toată regula deoarece, travestită în bărbat, a reușit să înfrângă străşnicia călugărilor dela Muntele Athos viețuind, în mijlocul lor, timp de mai multe zile.

Femeile aviatoare, la rândule, sunt expresiunea cea mai vie a modernismului, și cu ele, opinia publică nu e sgârcită în elogii...

Clara Bow revine la cinematograf... însă schimbată. Celebra vedetă americană care personifica la perfecțiune pe tânăra fată de peste Ocean, independentă și fără griji și care se retrăsese, depe ecran, de doi ani, și-a făcut reintrarea în filme. De astă dată, însă, ea are alt «gen», devenind mult mai «serioasă», dar de-opotrivă de răpitoare.

Miss Amelia Earhardt, «lady Lindy», prima aviatoare, care a traversat Atlanticul, s'a bucurat de primiri triumfale în toate capitalele Europei, și în America. A fost mult disputată de microfoanele anglo-americane, obținând chiar medalia de aur pentru merite radiofonice, din partea trustului N. B. C.

Mai sunt apoi femeile tragice,

Rachel de Carlez, o tânără cântăreață de operetă care primește 12.000 scrisori de dragoste pe lună. Ea deține indiscutabil, recordul corespondenței amoroase.

femeile romantice și fatale, aventurierele și spioanele celebre cari aparțin acum mai mult romanului și filmului cinematografic decât micei notorietăți zilnice.

Astăzi. femeia cea mai vestită, în Anglia, e fără îndoială Miss Dolores Barney, al cărei proces a stârnit la Londra o emoție fără precedent. Miss Barney fusese acuzată că și-a ucis amantul cu două focuri de revolver în timpul unei «cocktail-party» dar a fost achitată. Totuși, aventurile ei, nu se sfârșiră aci; făgăduise unui ziar londonez memoriile particulare, cărora Camera comunelor le interzise apariția; condamnată la o amendă de patru mii de lire pentru port abuziv de armă și... ca și când isprava de până atunci n'ar fi fost de-ajuns pe când se odihnea la Nissa după peripețiile-i judiciare, sfărâmă cu mașina sa automobilul contesei Karolyi, care fu ușor rănită, în accidentul acesta.

Frumoasa artistă pariziană, Alice Cocea, a fost târâtă la rându-i, într'o dramă pasională, figurând pe primul plan în cronica orașului-lumină. D-ra Cocea își petrecea vacanța de vară pe bordul yachtului său «Blue Crest» în rada portului Agay, lângă Cannes.

Locotenentul de marină Victor Point, se apropie acum câteva săptămâni cu barca de yachtul artistei și o strigă pe nume, cu glas tare. Când d-șoara Cocea se aplecă peste parapetul lui «Blue Crest» tânărul își trase două focuri de revolver în gură și corpul i se prăbuși în apă. Mai târziu, cadavrul fu pescuit iar actrița plecă din Cannes, retrăgându-se la Paris.

Alte femei, apoi, fac să se vorbească despre ele, fără aureolă de tragedie: Colette, cu «Institutul de frumusețe» deschis în timpul din urmă, deosebit de gloria ce i-o adusese până azi romanele sale; Yvette Laurent, regina celor șase zile, care vrea s'o imiteze, inaugurând, în cel mai elegant cartier al Parisului, un institut în care toate femeile vor putea să capete farmec, seducție și tinerețe. D-șoara Laurent se laudă că deține secretul minunatei epiderme a americanelor afirmând că poate să desvălue un asemenea secret clientelor sale europene.

Iar ca încheere, adăogăm că soția unui învățat francez, e silita să apară ca balerină, goală, în localurile de noapte spre a-și face puțină reclamă!..

RELATIVITATEA IN CINSTE

•

— Inchipuie-ți, am găsit azi, pe Calea Victoriei, un colier de perle și l-am depus la poliție...

— Foarte frumos din partea ta. Și, zi, erau perle veritab

— Da ce! mă crezi

dela Mărcuța?

3)

SCOTLAND YARD

Technica poliţiei secrete engleze

Mc. Brien alergă acolo, explică întâmplarea comandantului, care în zece minute îi puse la dispoziţie un aeroplan. In câteva clipe, ajunse la Luton, sări într'o altă maşină şi când aceia regală trecu prin mijlocul oraşului, el îşi reocupă locul, în urmă, ca şi când nimic nu s'ar fi întâmplat.

Astăzi, e interesant, poate, să se ştie ce rol a avut el pe lângă nefericita familie imperială a Rusiei. Aceasta se afla sub supravegherea lui, pe când locuia la Osborne, în Insula lui Wight, reşedinţa defunctei Regine Victoria. Sarcina aceasta îi pricinuia lui Mc. Brien cele mai mari griji, dat fiind că mişcarea revoluţionară rusească din Anglia, în epoca aceea, avea proporţii formidabile şi ameninţătoare, motiv pentru care el avea spionii lui în insuşi sufletul asociaţiei nihiliste. Află astfel că se pregătea un atentat împotriva familiei imperiale ruseşti; el întări paza şi nu-şi cedă nimănui locul, nici ziua nici noaptea.

Inainte de a pleca, Ţarul îl chemă în apartamentul său spre a-i mulţumi personal:

— Domnule comisar, — îi zise — aţi adus un serviciu nepreţuit Casei Romanovillor şi aceasta, cât timp va exista, vă va fi recunoscătoare.

Se poate spune că Mc. Brien a avut sarcina protecţiei tuturor membrilor familiilor domnitoare, mai mult decât ori care altul, făcând excepţiune sir Patrick Quinn. Era de-ajuns de cunoscut de Roosevelt, fostul preşedinte al Statelor Unite, când acesta vizită Anglia şi-şi păstră totdeauna simpatiile Regelui şi Reginei actuale.

Colabora împreună cu sir Basil Thomson, înainte şi după răsboiul mondial şi fu unul din cei dintâi în Serviciul Secret, care întocmi lista spionilor pentru marea «serbare» din August 1914. Unul din aceşti spioni, arestat de el, lucra în arsenalul din Woolwich; un altul, mâna dreaptă al cunoscutului spion Karl Levy, era un dentist care se omorî în închisoarea din Brixton. Alături de sir Basil Thomson, procedă la interogatoriul multor spioni şi era chiar cu acesta când fu interogată Mata Hari, faimoasa spioană pe care francezii au împuşcat-o la Vincennes.

Inspectorul Wensley, Sherlock Holmes al zilelor noastre.

In viaţa lui sbuciumată, nu lipsiră nici momentele comice pe cari amintindu-şi-le câteodată, râde cu plăcere, după cum tot aşa face şi cu prilejul demonstraţiilor frenetice ale sufragetelor, demonstraţii cari au la bază o cantitate de ouă clocite aruncate asupra poliţiştilor...

Aceste sufragete însă, nu vor şti niciodată câtă recunoştinţă îi datorează ele, pentrucă întotdeauna îşi sfătuia agenţii să le trateze cu mult cavalerism şi delicateţă, evitând astfel spectacole desgustătoare...

Sir Patrick Quinn

Sir Patrick Quinn, în timpul cât avu o însărcinare într'o ramură specială la Scotland Yard, a fost, fără îndoială, unul din cei mai distinşi şefi cari ocupară postul acela. Celebritatea lui începu de prin anii 1880—1890, când mişcarea politică irlandeză era în culmea ei şi atunci când poliţia engleză era peste măsură de ocupată cu activitatea primilor agitatori, cunoscuţi cu numele de «Fenians».

Pe pieţele Londrei fură aruncate bombe incendiare, făcând numeroşi morţi şi răniţi. «Fenians-ii» încercară două atentate spre a arunca în aer Camera Comunelor, dar fură totdeauna şi la timp descoperiţi. Se puseră la cale multe fărădelegi asupra drumului de fier subteran şi explozii groaznice avură loc, în cari numeroase persoane au fost ucise şi rănite, ca de exemplu la Baker Street, la Charing Cross, etc.

Maşini infernale şi bombe cu ceasornic fură aşezate la baza monumentului lui Nelson, la Hungerford Bridge, la Malbourough House, dar totdeauna agenţii specializati dela Scotland Yard, salvară situaţia în ceasul al unsprezecelea !...

In timpurile acelea turburi de frământare politică irlandeză, destoinicul poliţist Quinn era mereu pe planul întâi. Intr'o zi, abia îşi părăsise biuroul dela Scotland Yard, când o explozie înfiorătoare, opri circulaţia în apropiere de Witehall şi Trafalgar Square.

Mulţimea, adunată la locul nenorocirei, văzu un tânăr plin de praf şi uşor rănit la frunte, care, în faţa cartierului general al poliţiei stătea liniştit şi nepăsător de nişte dărămături fumegânde.

Era agentul Quinn, scăpat ca prin minune dintr'un atentat plănuit contra lui. Aceasta se întâmpla în anul 1883. De atunci, fu întrebuinţat fără încetare să facă cercetări, dela un capăt la altul al Angliei, pe seama teroriştilor irlandezi veniţi într'adins de peste ocean ca să provoace dezordini.

Reuşi să prindă pe mulţi din ei şi să-i alunge de pe teritoriul statului britanic, dar turburările tot nu puteau fi înăbuşite.

In vremea aceia încercară un asalt asupra închisoarei din Pentsville, unde erau deţinuţi mai mulţi delicvenţi politici în aşteptarea procesului.

In ziua anumită, chiar de dimineaţă, Quinn pusese ochii pe un individ suspect care, profitând de traficul ce era atunci în staţia Kings Cross, se făcu nevăzut. După câteva minute, îl întâlni în faţa închisoarei, cu un geamantan mare în mână. Cu ajutorul altor agenţi, isbuti să-l aresteze, după o luptă înverşunată şi făcându-i percheziţie, constată că geamantanul conţinea o bombă cu ceasornic şi alte materii explosibile.

In urma acestei isprăvi, Quinn fu avansat sergent şi continuă victorios timp de mai mulţi ani lupta contra fanaticilor «Fenians-i».

Apoi, urmă un şir întreg de succese. Parlamentul englez rezolvă chestiunea Irlandei şi partidul de acţiune al «Fenians-ilor», îşi încetă campania teroristă. Stingându-se rebeliunea irlandeză, o altă problemă formidabilă izbucni în East End din Londra: nihilismul.

Ambasadorul rus la Londra nu mai contenea cu plângerile, susţinând că cea mai mare parte a atentatelor cari se comiteau în Rusia, erau organizate în metropola engleză. Societăţi secrete se formau între ruşii emigraţi la Londra, răpiri şi atentate senzaţionale se urzeau în umbră, şi şedinţe secrete hotărau cari dintre afiliaţi trebuia să se întoarcă în patrie spre a executa ordinele de asasinat în numele libertăţii Rusiei Sfinte.

Din nefericire pentru temuta «Secţie a treia» a poliţiei ruseşti, refugiaţii politici nu puteau fi urmăriţi în Anglia.

Legile acordau azil oricărei persoane ce nu era în conflict cu codul penal şi lucrurile stând astfel, Scotland Yard nu putea face altceva decât să înştiinţeze poliţia rusă când prindea de veste că se organiza ceva într'ascuns.

O altă secţiune care da mult de lucru era aceia a Grupului internaţional. In cuibul acela de răsvrătiţi se concentrase aderenţi din toate naţiunile. Sub scutul îngăduitoarelor legi britanice, formau un focar de delicvenţă şi de viciu, fugari urmăriţi cu mandate de arestare, hoţi ascunşi sub nume falşe, pe capul cărora se pusese un mare preţ dacă ar fi încercat să se înapoieze în patrie.

Timp de mai mulţi ani, sergentul Quinn din secţia politică a lui Scotland Yard, ştiu să ţie acest vulcan revoluţionar în fierbere, sub controlul lui neîntrerupt şi isteţ, astfel că numele lui deveni unul din cele mai temute în Londra. Nici un strein nu punea piciorul în Anglia, fără ca, mai curând sau mai târziu, Quinn să nu-l identifice şi să ştie dacă făcea parte din vreo asociaţie sau cerc revoluţionar.

Ducând atâţia ani o asemenea viaţă, dobândi o rutină atât de desăvârşită încât i se încredinţară sarcini din ce în ce mai importante.

Fu detaşat în garda personală a Reginei Victoria, pe când aceasta locuia la Osborne, Windsor şi Balmoral.

La moartea acesteia, în 1899, fu înaintat la gradul de inspector şi ataşat pe lângă persoana Regelui Eduard pe care-l însoţea în toate călătoriile în streinătate, însărcinat numai cu această singură atribuţie atunci când vre-un monarh strein vizita Anglia.

Sir Patrick fu, pe vremurile acelea, în preajma celor mai de seamă diplomaţi streini, principi, principese, arhiduci, preşedinţi de republică şi mulţi alţii.

Fu răsplătit cu foarte multe decoraţiuni streine; primi recompense, daruri de valoare şi scrisori de mulţumire. Intr'adevăr, avea peste treizeci de decoraţiuni din toate ordinele caselor domnitoare, înainte şi după război.

Sub domnia Regelui Eduard, inspectorul-şef Quinn fu înaintat şef suprem şi inspector de poliţie în ramura «Specialităţi» din care făcea parte Secţiunea de informaţiuni diplomatice dela Scotland Yard.

Sir Patrick Quinn fu însărcinat să organizeze întreg serviciul de supraveghere pentru apărarea numeroşilor potentaţi streini cari luară parte la funeraliile Regelui Eduard, cari se desfăşurară de-alungul străzilor metropolei şi dela Londra la Windsor. Eram şi eu cu ocazia aceia, de serviciu pe tot parcursul cortegiului funebru. Această adunare de capete încoronate a fost, cu siguranţă, cea mai impunătoare din câte s'au văzut vreodată în lume.

Impăraţii Germaniei, Rusiei, Japoniei şi Chinei; regele Italiei, Suediei, Danemarcei, Norvegiei, Spaniei, fără să mai amintesc de preşedintele Statelor Unite şi al Franţei; într'un cuvânt, toate naţiunile civile erau reprezintate şi numeroasa falangă a domnitorilor era sub privigherea ageră a lui Quinn.

După încoronarea suveranilor actuali, Quinn avu deseori însărcinarea de a-i însoţi în vizitele lor în streinătate.

La izbucnirea războiului, i se încredinţă o altă atribuţiune: vânătoarea de spioni. Pe vremea aceia, fu ridicat la rangul de conte, onoare dorită de mulţi admiratori ai lungei, laborioasei şi strălucitei lui cariere şi pe care regele ţinu să i-o acorde «proprio moto».

Adevăratul Sherlock Holmes

Comisarul-şef Wensley, retras de curând din serviciul activ, provenia din rândurile simplilor agenţi şi ajunse până la gradul de şef al departamentului de investigaţii criminale, meritându-şi titlul de «Sherlock Holmes» al realităţii.

Impreună cu inspectorul Arthur Neil, unul din «cei patru faimoşi» dela Scotland Yard el este, fără îndoială, unul din cei mai mari urmăritori criminali ai zilelor de azi.

El arestă pe Stime Morrison, pentru asasinarea unui bătrân evreu rus la Clapham Common, în dimineaţa Anului Nou 1911.

(Urmează în No. viitor).

DE PRETUTINDENI

40.000 date istorice cunoscute pe dinafară

Trăim în epoca recordurilor. Dar cine deţine recordul memoriei? Se pare că d-l Lassen din Stockholm, care a adresat o provocare lumii întregi. Tânărul acesta, în vârstă abia de 23 ani, e o adevărată enciclopedie vie. El ştie, pe dinafară 40.000 date ale principalelor evenimente, cari s'au petrecut dela facerea lumii şi până în zilele noastre.

Intâmplarea a făcut ca el să-şi descopere acest dar extraordinar şi, imediat, s'a gândit să-l utilizeze. El a cumpărat un exemplar al dicţionarului datelor, de Hasdon şi s'a pus pe lucru.

A scris pe o foaie de hârtie între 50 şi 500 date, le-a copiat de trei sau patru ori, ca să fie sigur că le ştie perfect şi că nu le va uita niciodată. Apoi, a trecut la altele. Şi astfel, şi-a întipărit în creer mii şi mii de date. Azi, el poate da 40.000 răspunsuri corecte, fără cea mai mică şovăială

Piatra Destinului

Sub «Jilţul de Incoronare» al regilor Angliei se află «Piatra Destinului».

Legenda spune că această piatră, adusă din Asia Mică, în Irlanda şi trecută de aci, în Anglia, sub domnia lui Eduard I Plantagenet, ar fi aceiaşi pe care biblicul Iacob şi-a rezemat capul, în noaptea când a avut visul cu scara îngerilor.

O dramă la Hollywood

(Foto excl. Keystone)

O tragedie neaşteptată a consternat întreaga lume dela Hollywood: cunoscutul regisor Paul Bern, care se căsătorise, abia acum două luni, cu Jeane Harlow, frumoasa «blondină» a ecranului, s'a sinucis trăgându-şi două focuri de revolver în cap. Motivele acestui act sunt necunoscute. (Ilustraţiunea reprezintă pe Paul Bern alături de răpitoarea lui soţie).

Inima în partea dreaptă

O femeie internată la maternitatea din St. Denis, a fost obiectul unei constatări ciudate.

Examenul clinic şi radiologic au dovedit că femeia aceasta are inima situată în partea dreaptă şi că celelalte organe ocupau, de asemeni, o poziţie opusă celei normale.

Prăjituri din.... fluturi

Indigenii din Australia mănâncă fluturi; ei consumă, pe fiecare an, milioane din aceste sburătoare.

Insectele acestea trăiesc, în cantităţi mari, în stâncile munţilor. Indigenii le vânează, aprinzând lemne umede, al căror fum le înăbuşe. Ei le adună apoi, în coşuri, le pun la cuptor şi, după ce le-au trecut prin ciur, ca să le cadă aripile, fac din ele un fel de... prăjituri groase, foarte apreciate de consumatori.

Flori... anti-muzicale

Ştiaţi că există plante care nu pot să sufere muzica?

Şi încă nişte plante foarte simple: garoafele şi ciclamenul de pildă.

Cum «aud» o bucată muzicală executată la pian, garoafa şi ciclamenul se înfioară şi se întorc încetul cu încetul într'o direcţie opusă aceleea de unde vin sunetele.

Un horticultor din Paris a făcut această curioasă constatare.

„Femeia-gorilă“

(Foto-excl. Keystone).

Intr'un teatru din Paris, profesorul Bernelot-Moens prezintă publicului pe «femeia-gorilă», descoperită de dânsul în Olanda şi care pare să fie fiinţa umană cea mai apropiată de maimuţă.

Valoarea câinilor

Englezii, cari au dus atât de departe arta creşterii calului, nu au neglijat nici pe cea a câinelui. Vechii locuitori ai insulelor britanice cunosc şi apreciază numeroase şi diverse rasse printre aceşti prieteni ai omului. «Keunel Club» care pentru creşterea câinelui e ceeace e «Jockey»-ul pentru creşterea cailor, recunoaşte actualmente în Anglia 74 din aceste rasse de câini.

Jumătate din aceste rasse a fost introdusă în insule în ultimele zece secole.

Diferiţii terieri sunt aproape toţi autohtoni, caşi câinii de vânătoare, dar toţi câinii de lux sunt importaţi. Două treimi din câinii de sport, ca Alsacienii şi Terra-Nova au fost aduşi din alte ţări.

Unul din primii năvălitori a fost bloodhound, adus din Scandinavia de Normanzi. Englezii, cari au luat parte la răsboiul succesiunei Spaniei, au adus prepelicarul, pe când răsboaiele cu China au adus pekinezul. Marele răsboiu a popularizat în Anglia pe alsacianul.

Ca şi pekinezul în China, deerhoundul — câine pentru vânat căprioara şi cerbul — era stimat în evul mediu în Scoţia. Nimeni nu avea dreptul, în afară de cei cari purtau titlul de conte, să posede un deerhound şi un nobil lord condamnat la moarte se putea răscumpăra printr'o amendă de trei deerhounds.

Cel mai vechi tip de câine cunoscut în Anglia e ogarul, aristocratul rassei canine.

Pentru 40.000 auditori

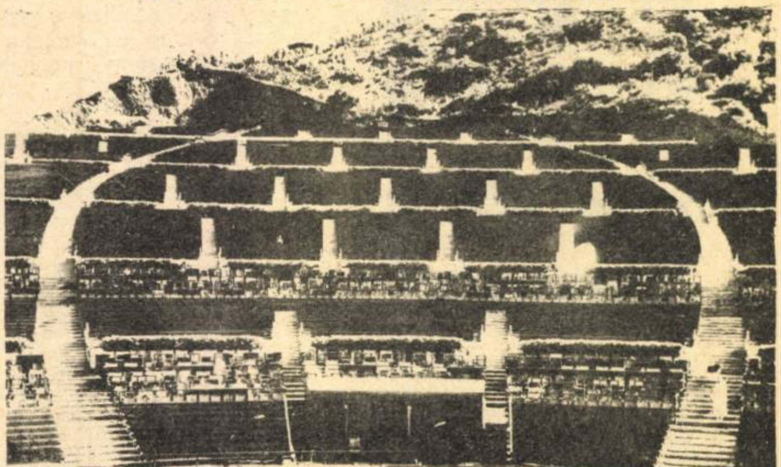

(Foto excl. Keystone)

Pe o coastă de munte, lângă Los Angeles, s'a construit acest «Coliseu» modern, arenă în plin aer, unde au loc în fiecare săr tămână, spectacole teatrale si concerte în faţa a 40.000 spe

JOCURI

Cuvinte încrucişate

PIRAMIDELE

de *Dydy Bercovici* (Fălticeni)

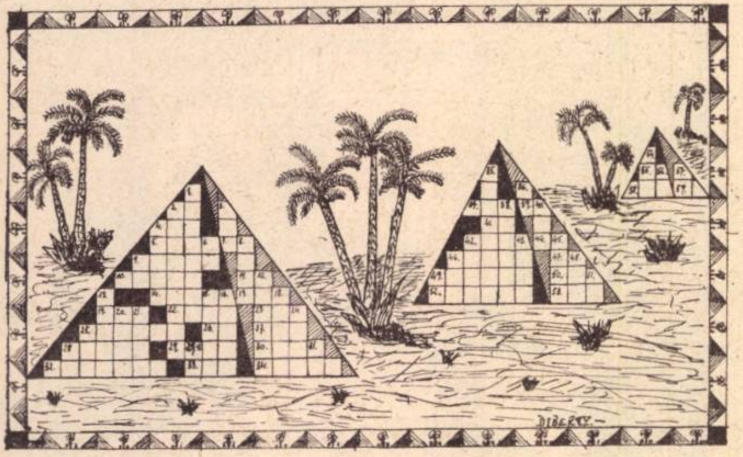

Piramida I. — ORIZONTAL: 2) Notă muzicală; 4) Oraş în pustia Feniciei; 5) Ceferist; 7) A se spăla pe cap; 9) Unguent cu care se ungeau mumiile pentru a fi îmbălsămate; 10) Pentru urcatul şi scoborâtul vizitatorilor în piramide: 11) Interjecţie; 14) Un fel de cocă; 17) Şorecar; 19) La jocul de şah (anagr.); 22) Capitală de canton în Franţa; 23) Comandant turc; 25) Afluent al Mureşului; 26) Oraş în Chaldeea; 27) Tot una; 28) Cadavre egiptene; 29) Nihil... Rebus 30) Patru litere din «*Palermo*»; 32) Impăraţi egipteni; 33) Culoare la cărţile de joc; 34) Operă de Chateaubriand.

VERTICAL: 1. Monument egiptean; 2) Impărat egiptean; 3) Rost ;4) Partid; 6) Zeu egiptean, 8) Necredincios zeilor; 9) Două litere din «*Curacao*»; 12) Materie constituantă a piramidelor; 13) Fiica lui Mohamed; 15) Dicţiune; 16) Rege în Argos; 18) Ţară renumită în monumente antice; 20) Pentru trei voci; 21) Fluviu în Germania; 24) Scrimă: 25) Pestriţ; 28) Pronume; 29 a) Apucă; 31) Vas.

Piramida II-a. — ORIZONTAL: 37) Ce devine cadavrul în timpurile moderne?; 39) Măsură chineză; 41) Conjuncţie; 42) Canapea; 44) Timpul cât soarele e pe orizont; 46) Suflare; 47) Pronume; 49) Pictor italian (1443—1520); 50) Oraş în Peru; 52) A-şi părăsi ţara; 53) Zeul nopţii la Egipteni.

VERTICAL: 35) Mormânt egiptean; 36) Pseudonimul unui artist comic de cinema; 38) Cel ce suflă actorilor rolul; 40) Baltă; 42) Sufix fără coadă; 43) Sală; 45) Zeiţă egipteană, reprezentând luna; 46) Numele persan al Damascului; 48) Agrafe: 49) Insulă în Atlantic; 51) Oraş în Belgia.

Piramida III-a. — ORIZONTAL: 55) Fiica lui Inachus; 58) Vărul lui Mahomed; 59) Lac în Sudan.

VERTICAL : 54) Fluviu sfânt în Egipt; 56) Animale de jertfă la cei vechi; 57) Numeral.

Dublu sens

de *Al. Amico* (Iaşi)

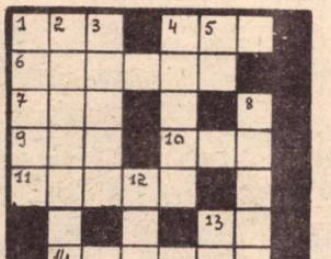

ORIZONTAL: 1) Cursa chelnerului! 4) Din nou paradisul!; 6) E în mare nevoie, uriaşul!; 7) Şeful pachetului! 9) Stofa regelui Ungariei! 10) E prezent oraşul din Peru! 11) Sărmanul peşte! 13) Nota muzicală noroioasă! 14) Indicăm tivga!

VERTICAL: 1) Locuinţa cânelui sălbatec! 2) Una alta, alta una! 3) Presa furată! 4) Camera de culcare strigă mereu! 5) 365 zile? Poftim!; 8) Ghicim poveştile fabuloase! 12) Soarta firului!; 13) Interjecţia posesiei!

N. B. — Cuvintele au sens şi răsturnate. Semnificaţia a fost dată prin contopirea ambelor sensuri. De ex: şeful pachetului:: CAP (PAC).

Cryptogramă

de *C-tin I. Gheorghe şi N. R. Manda* (Curtea de Argeş)

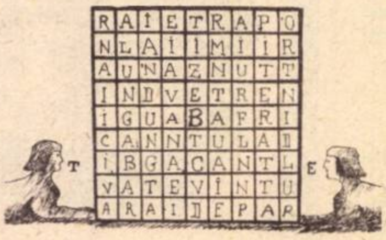

R	A	I	E	T	R	A	P	O
N	L	A	I	I	M	I	I	R
A	U	N	A	Z	N	U	T	T
I	N	D	V	E	T	R	E	N
I	G	U	A	B	A	F	R	I
C	A	N	N	T	U	L	A	D
I	B	G	A	C	A	N	T	L
V	A	T	E	V	I	N	T	U
A	R	A	I	D	E	P	A	R

Găsiţi cheia care vă va conduce la soluţionarea acestei enigme: O strofă dintr'o foarte cunoscută poezie de Mihail Eminescu.

Soluţiile jocurilor din „O. L." No. 38

LABIRINT

Străinul par'că n'auzea
Cuvintele, pe gânduri dus,
Sta piatră şi tăcea
Deodată, par'că făr'a vrea
Ridică ochii 'n sus.
(«FLACARI POTOLITE»)

CUVINTE INCRUCIŞATE

B	O	L	I	N	T	I	N	E	A	N	U
A	D	R	I	A	N	M	A	N	I	U	■
L	O	I	■	R	E	B	R	E	A	N	U
A	B	■	R	A	N	E	A	■	■	I	R
C	E	A	■	M	I	C	■	O	■	■	E
E	S	T	E	■	T	I	R	■	G	■	C
S	C	A	I	■	E	L	■	C	A	■	H
C	U	■	N	I	S	■	S	A	N	I	E
U	■	R	■	■	C	A	I	N	E	■	■
■	F	I	U	■	U	R	■	T	■	O	L
C	O	N	T	A	■	A	S	A	C	H	I

-S-Th-PL-

SPICUIRI DIN ISTORIA ROMÂNILOR

1	9	1	6	■	1	8	6	6
9	D	■	1	1	9	2	■	9
1	0	5	■	■	1	9	3	0
4	■	1	9	2	9	■	0	■
■	1	■	1	1	■	1	0	1
1	6	1	1	■	1	8	■	8
8	1	4	■	■	1	8	1	2
1	6	0	1	■	1	8	4	2
9	■	1	8	3	4	■	9	■

AU DESLEGAT TREI JOCURI:

Florin şi Mişu Simulescu (Alexandria-Teleorman), Elena Feţeanu (Verneşti-Argeş), Titus Albulescu (Alexandria-Teleorman), Vlad şi Rodica Anghel (Iaşi), Ionel Constantin-Iocos (Craiova), Bercu Enghelberg (Bacău), Ioan Aurel Gheorghiu, Elena Gheorghiu, Theodor şi Ana Stoicescu, Avram I. Avram, Plut. Buzică Ionel (Giurgiu), Carola Avram, Nellu Avram (Ploeşti), Ionescu Gh. Constantin (Iaşi), P. Coroiu (Oradia), Maior Popovici Pompiliu Anibal (Arad), Sorel Avramescu, Petrică Samofina (Constanţa), Rică Timoftescu (Turnu-Severin), Ilie T. Lupiţa (Caracal) Mioara şi Ionel Triculescu, Bică Pisoschi, Sandy Cristici (Craiova), Ioan Vanjensky, Clemansa Ionescu, Cristian Romeo, Dora şi Herman Iacobsohn, Valerică Neagu (Focşani), Al. Habr (Iaşi), Dumitru Ardeleanu (Pecica-Arad), S. M. Breiman (Drochia-Bălţi), Ionsecu M. Tudorică (Galaţi), Boris M. Schopoff (Ismail), Petrică Cristea (Dumitreşti-Râmnicul Sărat), Ovidius Idriceanu-Igrov, Al. Dobrinescu-Aledo, Lilly Segall, Chicoş Constantin (Bârlad), P. Grossescu, Ionel Ionescu (Băicoi), N. Gr. Arsene (Buzău), Nicuşor Comănescu, Mimy şi Virginia Constantinescu (Târgu-Ocna), Artur Segal, Simonel Schächter, Ghersen Horovitz, Marcel Fiertel (Odobeşti-Putna), Tudorică N. Popescu (Cochirleanca R.-Sărat), Ionel Iordăchescu student, M. Suditu student (Mizil-Buzău), Florin Tasse (Craiova), Nicolae Cimpoieş (Arad), Trandafirescu Emil (Cluj) Petrică I. Nestorescu (Adâncata Cernăuţi) Tr. Pavelescu şi Nicolae Gheorghiu (Cernăuţi), Sebastian Popa (Călăraşi), Andreiu Ştefănescu (Braşov) I. Nicolaescu (Balş-Romanaţi), Lilly Apostolescu şi Alexis Jipă (Brăila), Plut. major V. Bucătaru şi N. Gurău (Roman).

DIN CAPITALA:

Florica Ettingher, Maria Metaxa, Fănică Nicolaescu R. H. Simion, Nelly Mălăeru, Rennée Mălăeru, Puică Băncilă şi Valentin Cărhăniu, Stelian Gh. Constantinescu, Russu D. Nicolae, Vögely Anna, Mihail C. Antonescu-Pion, Jean Adler, Chiril Pârvulescu, Nae Chiriac, Grigore Calimachi, Alex. R. Ştefănescu, Rubens Hönig pictorul, Lt. Costel Nicorescu, Ortansa Nicolau, Nicuşor Şonea student, Eustaţiu Mărculescu, Gh. Em. Teodorescu, Mircea I. Popescu-Remmy, Nae Iliescu, Gică Constantinescu-Grecu, Mimy Ionescu-studentă, Simona Almosnino, Iosif Almosnino, Mimy Zacharescu, Gigi Dumitrescu-Gidu, Ortansa Grigorescu studentă.

AU DESLEGAT DOUA JOCURI

Traian Petcu-Petra (Giurgiu), Gaspar Ion, V. Timişoareanu (Timişoara), Nestor Anton (Iaşi), Sandu Borcescu (Cluj), Al. Theodorescu-Thal (Brăila), Anton şi Nina Vrăjescu (Oradia), Calman H. Iancovici, subl. Constantin Ionescu (Chişinău), Petrică Stănescu (Bacău), Isidor Alterovici (Bacău), Iosif Alterovici (Tg. Suliţa) Nestorescu Alecu (Slănic Moldova).

DIN CAPITALA

Livianu Traian, Leonte Klein, M. Zocu, M. Goldenberg, Sylvia Grigorescu, Gheorghe Brelea, Sică Dragulescu student, Popp Liviu student, Mimy Ionescu studentă, Nicuşor Marcovici, Nicolae Ştefănescu-Sten.

AU DESLEGAT UN JOC:

P. Ionescu, Titi Popescu (Slănic), Oscar Niculescu (Sibiu), Ion Vâlcu (Tg. Ocna), Herman L. Herşcovici (Roman), M. Zoiţescu (Bacău), Gheorghe Zoiţescu (Sascut-Putna), Ionel Dragu, Simon Orenştein (Focşani), Jean Teofil Teodorescu (Timişoara), Sică Novaci (Tighina), Marinescu Alexandru (Ploeşti), Bereşteanu Paul (Ţăndărei), Olympia Petrescu

(Urmează în pag. următoare)

„Oglinda Lumii" No. 40

BONUL JOCURILOR

Soluțiile jocurilor

(Continuare din pag. 796)

(Constanța), Vladimir Constantin (Pitești).

DIN CAPITALA

Nicolae S. Nicolau, Tony Wexler, Costică Băleanu, Ionescu Aurel, Rozina Marcovici, Iosif Marcovici, Mircea și Iorgu Axente, Nicolae Tr. Popescu-Poni, Țicușor Langa, Petrescu A. Mihail student, Jean Manolescu, Sandy și Petrică Vasilescu.

AU MAI DESLEGAT JOCURILE DIN «OGLINDA LUMII» No. 37

Plut. Buzică Ionel (Giurgiu), Aurel și Cezarina Stoicescu (Loco), Clemensa Ionescu (Focșani), Lucreția și Margareta Pallade (Turnu Măgurele), Nicolina Popescu (Caracal), Chyrlacovschy G. Paul (Brăila), Milică Tudor (Poiana-Dorohoiu), Sorel Avramescu, Petrică Samofina (Constanța), Ionel Mrinescu-Marion (Alexandria Teleorman), Florina și Virginia Popescu (Cetatea Albă) Gherșcovici Iosif (Cahul), Nicolae L. Petrescu, Lazăr și Alexandrina Petrescu (Loco), Mihail Burt student (Ismail).

PRIN TRAGERE LA SORȚI AU CAȘTIGAT

1). Andreiu Ștefănescu (Brașov)
2) Grigore Calimachi (Loco).
3) Petre Stănescu (Bacău).

*

N. B. — *Expediția premiilor se face odată pe lună. Premiații din provincie sunt rugați să-și trimită adresele exacte spre a li se putea expedia premiile, iar cei din Capitală se vor prezenta personal la redacție spre a-și ridica premiile.*

Poșta jocurilor

ILIE T. LUPIȚA (CARACAL): Anagrama e bună. Se va publica într'unul din numerele viitoare.

IOAN AUREL GHEORGHIU (PLOEȘTI). — Jocul de cuvinte încrucișate «Evul Mediu» e bun. Cryptograma, idem. Se vor publica la rând.

ION ȘERBAN (LOCO). — Jocul «cuvinte în pătrățele» e nepublicabil, din mai multe motive. 1) Nu e lucrat în tuș; 2) E făcut cu culori și are multe ștersături; 3) Orice semnificație trebuește scrisă cu cerneală și pe o singură pagină a hârtiei. Numai cu încetul puteți ajunge un bun compunător de jocuri și după ce mai întâiu veți soluționa bine toate jocurile propuse de alți sfinxi mai vechi. Până atunci... succes la deslegări.

SOCOS (CRAIOVA). — Sunt măgulit de cuprinsul scrisorii dv., cât despre jocul de care-mi amintiți îl puteți trimite, dupăce mai întâi veți lucra în tuș atât jocul cât și soluția lui.

MIHAIL C. ANTONESCU (LOCO). — Bine. Vom alege.

NICOLAE L. PETRESCU (LOCO). — Enigmele sunt plagiate după altă revistă, așa că au soarta marelui coș. Șarada a mai fost publicată, iar anagrama se va publica mai târziu.

Cât beau deputații japonezi

Statistica joacă un mare rol în Japonia și vrednicii calculatori se străduesc să facă tablouri comparative, ca medii și procente, în toate ramurile activității umane.

Ultima descoperire a acestor înverșunați matematiciani e următoarea: în cursul ultimei sesiuni parlamentare, care a durat 65 de zile, cei 394 de membri ai Camerei pairilor au consumat la bufetul Camerei 4800 litri bere și 1263 litri de «sake» (rachiu de orez), ceeace face pe zi, pentru ansamblu, 73,85 litri de bere și 19,38 litri de rachiu.

Fiecare din acești legislatori a consumat în medie, pe zi de sesiune, 18 centilitri de bere și 49 mililitri de alcool. Nu se poate spune că e exagerat.

De altfel în cursul acelei sesiuni ei au votat o lege care interzice vânzarea băuturilor alcoolice tuturor persoanelor mai tinere de 25 de ani.

Gurile rele pretind că deputații japonezi, cunoscând mania statisticienilor țării lor, fac o consumație redusă de băuturi tari în localuri unde vânzarea e «controlată» și că ei se ratrapează în particular în cursul banchetelor și meselor dela care calculatorii sunt excluși.

Cuvântul „miliard“

Academia franceză a admis în dicționarul limbei franceze, cuvântul **miliard.**

Perfect!... Miliard nu se afla în edițiile precedente și pentru un bun motiv: dicționarul Academiei e «dicționarul uzului» și nimeni nu făcea uz de acest cuvânt.

Totuși a fost vorba de el acum un secol și ceva, când Restaurarea prezenta un proect de lege având ca obiect acordarea unui miliard în favoarea Emigraților. Dar această cifră a provocat o adevărată indignare în opinia publică. Niciodată până atunci nu se gândise cineva la o sumă atât de formidabilă. Cuvântul părea un cuvânt nou.

Generalul Foy se sui atunci la tribuna Parlamentului și strigă:

— Ei, domnilor! Știți ce înseamnă un miliard? Nu s'au scurs încă un miliard de minute dela moartea lui Isus Cristos.

Și era exact: era creștină n'a atins miliardul de minute decât în 1902.

Oamenii din evul mediu abia știau să numere până la un milion. Singura idee a miliardului zăpăcea creerul Francezului de acum un secol. Noi ceștia, — nu numărăm decât miliarde...

Ne jucăm cu ele.

CITITORII
NOȘTRI
se pot îmbogăți

„OGLINDA LUMII" acordă $^1/_4$ loz clasa I a Loteriei Statului Român tuturor acelora cari se vor abona la revista noastră pe termen de șase luni, începând de astăzi și până la 18 Oct. 1932. Lozurile sunt procurate de la

Marea Colectură Principală
Banca Română de Credit și Economie S. A.
București, Strada Smârdan 2
Maur. Blank 10

cu sub-colecturi la toate agențiile și sub-agențiile Wagons-Lits-Cook din întreaga țară.

Dat fiind că la colectura Banca Română de Credit și Economie au eșit până acuma lozurile mari de 3.000.000 și 500.000, suntem convinși că norocul abonaților noștri va fi mai mare și la Loteria II-a.

Abonați-vă
la „OGLINDA LUMII"

Sunt un prieten al tânărului Toscanini

Berlin. Toscanini dirijează pentru prima oară. La Operă, nu se mai găsește de multe zile, un bilet. Se întâlnesc doi șmecheri.

— Ce-i de făcut. Nu se mai găsesc bilete.

— Hai să vedem!

La Operă, ghinion. Nimeni nu înapoiază vreun bilet. In fața Operii un vânzător de jurnale. Cei doi șmecheri cumpără un ziar italian și cu el în mână se îndreaptă înspre intrarea artiștilor.

— Incotro, mă rog?

— Aci maestro Toscanini?

— Da, maestrul e de mult aici, răspunse cerberul.

— Non înțelege. Sunto amico de Toscanini juniore.

— Nu-l cunosc pe domnul Toscanini junior, domnilor. Nu puteți sta aci, așteptați în fața intrării publicului.

Unul din șmecheri iese. L'a pufnit râsul din cauza comediei pe care o joacă; celălalt ține piept înainte. Se uită la ceas.

— Oh, Signor Toscanini junior... urmează un întreg șir de cuvinte fără sens, sfârșind însă toate cu «o» sau «i»; printre ele strecoară și începutul câte unei arii italienești care tocmai îi trece prin minte.

Portarul crede, se induplecă.

— Ei atunci intrați. Poate că-l găsiți pe Signor Toscanini junior.

— Grazias, mille Grazias.

Portarul întinde zadarnic mâna. Italianul se întoarce: «Amico», și el și prietenul trec mândri prin fața portarului. Traversează culisele, intră în teatru și ocupă o lojă.

Vin germani, citesc ziarul italian, vin italieni, vorbesc un amestec oarecare din toate limbile pe care le cunosc. Nimeni nu-i înțelege și reprezentația începe.

A APĂRUT

al treisprezecelea volum din aventurile extraordinare ale lui Arsène Lupin.

SECRETUL OMULUI
INVIZIBIL

de MAURICE LEBLANC

Și la noi, ca și pretutindeni aceste aventuri senzaționale cari au făcut faima universală a lui Maurice Leblanc, au obținut un succes neîntrecut.

Cereți pretutindeni și la depozitul general, editura «Eminescu» Str. Ing. Anghel Saligny 2, aventurile extraordinare ale lui Arsène Lupin, cu lei 20 volumul 20 lei, precum și ultima lucrare apărută.

SECRETUL OMULUI
INVIZIBIL

ACTUALITATEA IN CARICATURA

„Urmați ghidul"

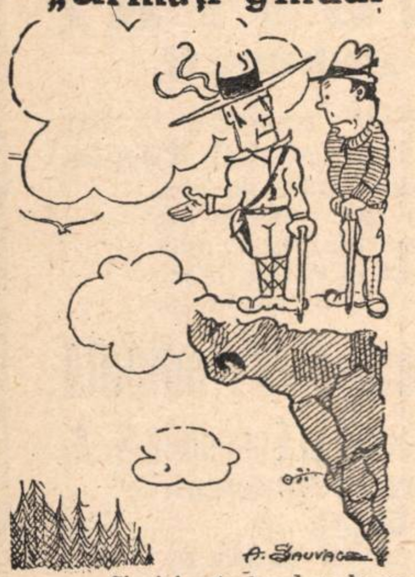

— «Și aici este locul unde colegul meu a asvârlit, anul trecut, pe un turist în prăpastie, fiindcă nu a vrut să-i dea 500 lei bacșiș.

INTRE CERȘETORI

Cerșetorul: Fiul d-tale vrea să se căsătorească cu fata mea. Poate s'o susție?

Al doilea cerșetor: Cum de nu? Cunoști cartierul de vile unde am o clientelă bună? Ei bine, când mă voi retrage din afaceri, i-l predau lui!

DISTRAT

— D-le comisar, am prins un hoț de automobile.

— Foarte bine! Scotocește-l prin buzunare!

LAȘITATE

— Va să zică, am pierdut amândoi, noaptea asta, la club, — restul averii noastre. Ce ai de gând acum, Mișu?

— Eu? Eu ezit între revolver și otravă.

— Lașule! Ia pildă dela mine. Mâine mă voi logodi!

AMENINȚARE

El: Și apoi... dacă nu ești mulțumită, n'ai decât să te întorci la mama ta!

Ea: Nu... am să-i spun pur și simplu să vie la noi!

ADIO LINIȘTEA!

— Ce șansă ai că locuești într'o vecinătate liniștită!

— S'a isprăvit acum!

— Cum, te-ai mutat?

— Nu, dar nevasta mi-a născut gemeni!

GREA PEDEAPSA!

— Cu ce se pedepsește bigamia?

— Cu două soacre!

TEAMA

— Eu nu fac niciodată trei operațiuni aceluiași bolnav.

— Vă temeți că organismul său ar putea fi prea slăbit?

— Nu, nu organismul, — punga sa!

N'ARE NEVOIE!

Musafirul: Fiica d-v. știe să cânte la pian?

Parvenitul: N'are nevoie! Avem un pian care cântă automatic!

CURAJOS BARBAT

Ea: Dar eși odată de sub masă, lașule!

El: Nu, n'am să ies... Numai ca să vezi că eu sunt acela care poruncește aci!

Intre oameni de afaceri

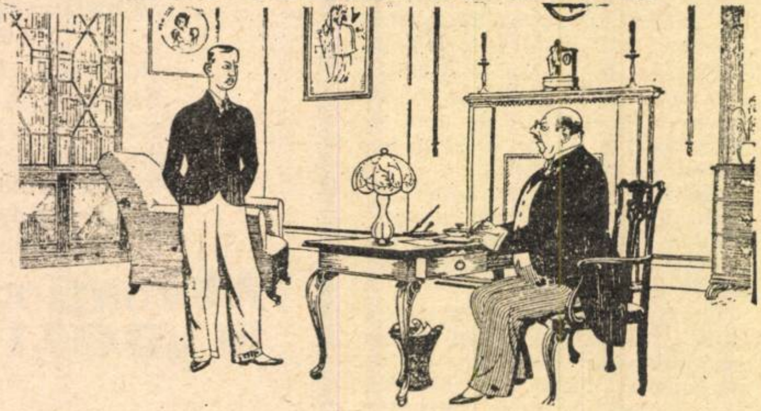

Bancherul (refuzând tânărului candidat mâna fiicei sale): Sunt dezolat că nu vă pot acorda pentru moment, mâna fiicei mele, însă lăsați numele și adresa dv. și dacă nu încheiu afacerea aiurea, se prea poate să vă comunic.

ALT NAPOLEON

-- Jucătorul ăsta e adevăratul Napoleon al strategiei la football.

-- Dar Napoleon n'a avut idee de football!

— Exact. Nici jucătorul acesta!

PUȚIN!...

Bețivul: Cât consumă mașina d-tale?

Șoferul: Zece litrii, la suta de kilometri.

Bețivul: Puțin, foarte puțin! Eu consum un litru la fiecare kilometru!

Talisman

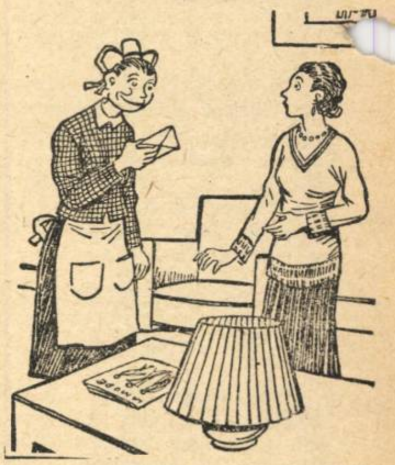

— Mario, sunt opt zile de când ți-am dat scrisoarea asta s'o pui la cutie.

— Da, coniță. Insă mirosea așa de bine, încât am pus'o în dulapul meu să-mi parfumeze rufele.

SCHIMB

Funcționarul de bancă: Deoarece lucrezi la un teatru, ai putea de sigur să-mi dai bilete de favoare!

Actorul: Și deoarece d-ta lucrezi la o Bancă, ai putea de sigur să-mi dai bilete de Bancă!

LA DOCTOR

— Nu știu ce am, dar simt cum se sue ceva din stomac până la gât, apoi se lasă iar în jos, în stomac, apoi iar se sue.

— Ce să fie? Te pomenești că ai înghițit un ascensor!

A CUI E VINA?

— Conversația nu e la locul ei aci!

— Domnule, nu cumva faceți aluzie la conversația mea cu doamna de alături?

— Nici de cum? Actorii aceștia depe scenă sunt cei cari vorbesc atât de tare că nu aud conversația d-v.!

Examinatorul indulgent și candidatul ignorant

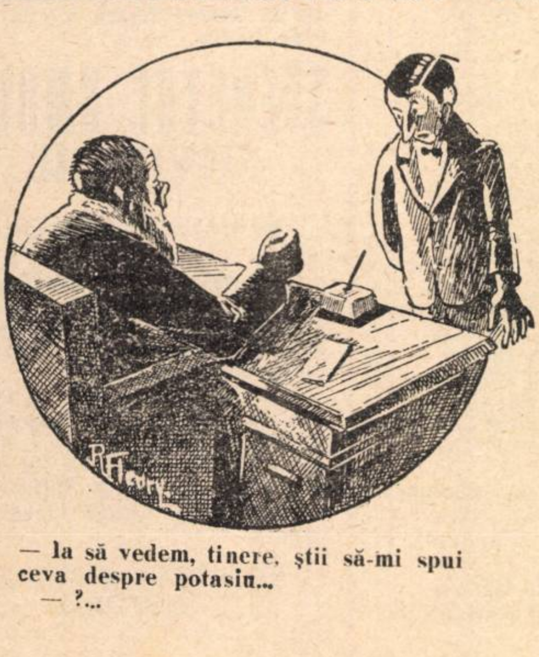

— Ia să vedem, tinere, știi să-mi spui ceva despre potasiu...

— ?...

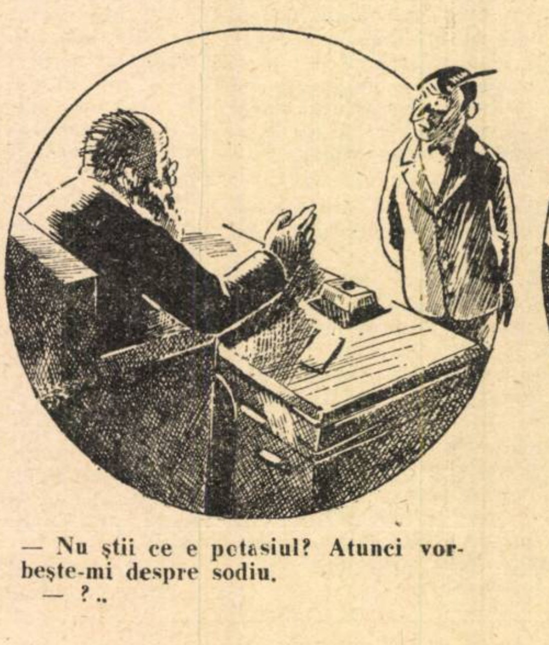

— Nu știi ce e potasiul? Atunci vorbește-mi despre sodiu.

— ?..

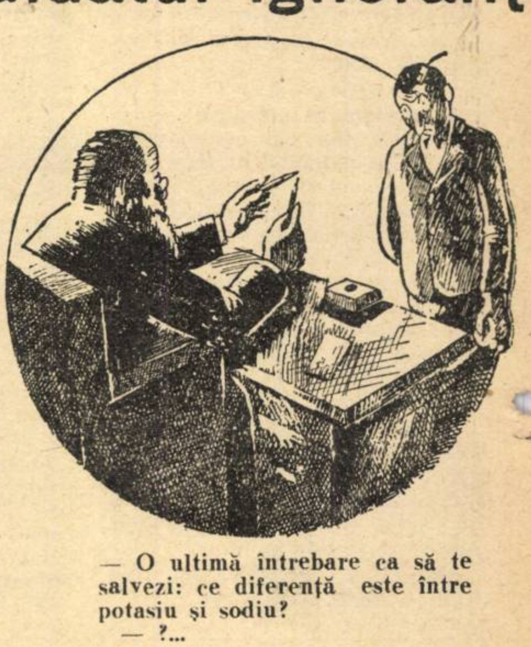

— O ultimă întrebare ca să te salvezi: ce diferență este între potasiu și sodiu?

— ?...

Biblioteca

O țară de basme din chibrituri

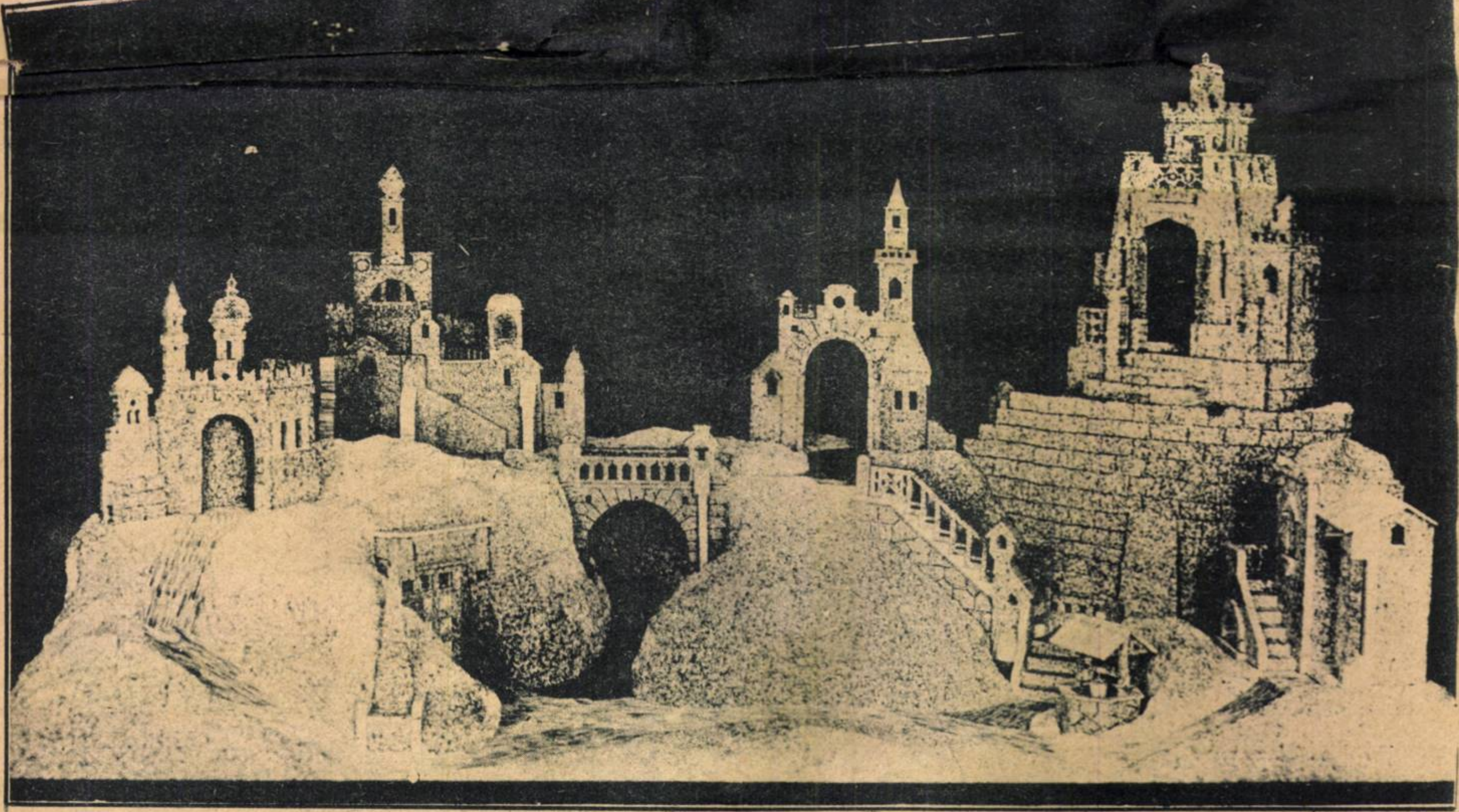

(Foto Wide World)

Patru ani de lucru necontenit i-au trebuit comerciantului Max Nitzsche din Harburg-Wilhelmburg pentru a clădi acest măreț palat din... chibrituri. Construcția fabuloasă de mai sus, evocând o țară de basme, este lungă de 160 cm, lată de 100 cm., și înaltă de 90 cm. și prezintă o rezistență care ar putea brava cele mai aprige intemperii ale naturii...

Nouile Prețuri Reduse
ale cărților din EDITURA «EMINESCU» S. A.
București I — Strada Inginer Anghel Saligny, 2 — București I

Cereți gratuit Catalogul complect

10 LEI VOLUMUL

Henri Murger: In noaptea nunții
F. M. Dostoievski: Vrăjitorul . .
Björnson: Poveste de dragoste .
Richepin: Povestire din lumea nouă
M. Lermontov: Bela, roman . . .
N. Gogol: Răzbunarea groaznică .
D'Annunzio: Pisica (Nuvele) . .
Ch. Folley: Fiul lupilor de mare .
Maurice Level: Naufragiații vieții
R. Benim: Rivala, roman . . .
V. C. Rondy: Secretul Principesei
Omessa: Misterul Romanovilor .
Epinghoven: Tainele Curții germane
Bekir Aga: Memoriile unui eunuc
René Cazal: Voluptățile răsboiului
Miguel Zamacois: Accidentul .
Honoré de Balzac: Iubita imaginară
André Theuriet: Coleta, roman .
Lynkeus: Frivolități . . . .
Cady: Mica cerșetoare. . . .
P. B. Hașdeu: Sic Cogito . . . .

15 LEI VOLUMUL

Turgheniev: Eroismul Dragostei .
Alex. Pușkin: Fata căpitanului. .
Guy de Maupassant. Nuvele . .
Georges Meirs: Pata de sânge .
Mihail Eminescu: Geniu pustiu .
I. L. Caragiale: Cănuță om sucit .
Dr. Frumușanu: Cum să întinerim
Eugen Todie: O iubire . . .
Lia Hârsu: Impărăția de zăpadă .

Cărți noi de mare succes

A. Thomas: Catrina-Soldat !... LEI 60
L. Lewisohn: Israele Incotro? „ 60
Panait Istrati: Țața Minca . . „ 60
Panait Istrati: Nerantsula . „ 40
Klabund: Borgia, romanul unei familii . . . . „ 50
Remarque: Pe frontul de vest nimic nou . . . . . . „ 60
Ernst Glaeser: Contingent '924 „ 60
Ioseph Delmont: Evrei în lanțuri . . . . „ 60
Torberg: Bacalaureatul elevului Gerber . . . . . „100
Emil Ludwig: Napoleon . . „240
V. Margueritte: Vitele umane „ 40
V. Margueritte: Corpul tău îți aparține . . . . „ 40
I. L. Caragiale: Teatru, vol. I „ 40
I. L. Caragiale: Teatru, vol. II „ 40
Mihail Eminescu: Poezii . . „ 40
Victor Eftimiu: Cântecul milei „ 40
Marie-Lise Emilian: 1313 întrebări și tot atâtea răspunsuri „ 40
Musset: Spovedania unui îndrăgostit . . . . „ 40

AVENTURILE DETECTIVULUI
ROB. PARKER
55 volume. Fiecare volum **LEI 5**

BIBLIOTECA „ORIZONTUL"
25 volume Fiecare volum . **Lei 5**

VOLUMUL LEI 20

Poë: Aventurile lui Gordon Pym .
J. Kessel: Nopți Siberiene . . . .
Ivan Turgheniev: Un cuib de nobili
Lew Tolstoi: Moartea lui Ivan Ilici
F. M. Dostoievski: O femeie blândă
Emil Zola: Ispășirea, roman . .
George Ohnet: Prințul fatal . .
D'Annunzio: Tragedia a 2 fecioare
Jules Mary: Păcatul mamei . . .
„ „ Răsbunarea Spaniolei
Georges Meirs: Enigma trenului 13
Mandelstam: Jim Blackwood Jockeu
Louis Hemon: Battling Malone . .
Victor Eftimiu: Kiriachița, roman
C. Cosco: Grădina lui Dumnezeu
I. Greculescu: Cronicile lui Popic .

VOLUMUL LEI 25

Sven Heddin: Dela Polul Nord la Polul Sud. Vol. I—VI. . . . . .

VOLUMUL LEI 30

Claude Farrère: Casa oamenilor vii
Murat: Viața amoroasă a Caterinei celei Mari . . . .
Margueritte: Talionul, roman . .
Margueritte: Băetana (La Garçonne)
Margueritte: Femeia emancipată .
Margueritte: Prostituata, roman .
Eftimiu: Elfiona, roman . . . . .
Gustave Flaubert: Ispitirea Sft. Antoniu . . . .
Baron de Schlicht: Elita Prusacă,
L. Wolff: Fiul lui Anibal, roman .
Dr. Alfandari: Cartea femeii însărcinate . . . .

AL. MARGHILOMAN
NOTE POLITICE
5 volume mari . . . . Lei 1600

20 LEI MAURICE LEBLANC 20 LEI
Aventurile extraordinare ale lui ARSÈNE LUPIN

Arsène Lupin, Gentleman-Apaș LEI 20
Arsène Lupin, contra lui Herlock Sholmes . . . . „ 20
Arsène Lupin, Acul scobit . . „ 20
Arsène Lupin, 813 . . . . . „ 20
Cele trei crime . . . . . „ 20
Dopul de cristal . . . . „ 20
Confidențele lui Arsène Lupin LEI 20
Triunghiul de aur . . . . „ 20
Izbânda lui Arsène Lupin . . „ 20
Insula cu treizeci de sicrie . . „ 20
Piatra Miraculoasă . . . . „ 20
Colții Tigrului . . . . „ 20
Secretul omului invizibil . . . „ 20

Tăiați și păstrați acest anunț

OGLINDA LUMII

1 OCTOMBRIE 1932

ANUL XI

No 40

BIBLIOT
UNIVERSITA
-IAŞI

20 PAGINI
LEI 5

Cântec de toamnă: ultimele străluciri ale amurgului se îngână cu nostalgia lentă a fiinţelor tinere...

OGLINDA LUMII

8 OCTOMBRIE 1932
ANUL XI

No 41

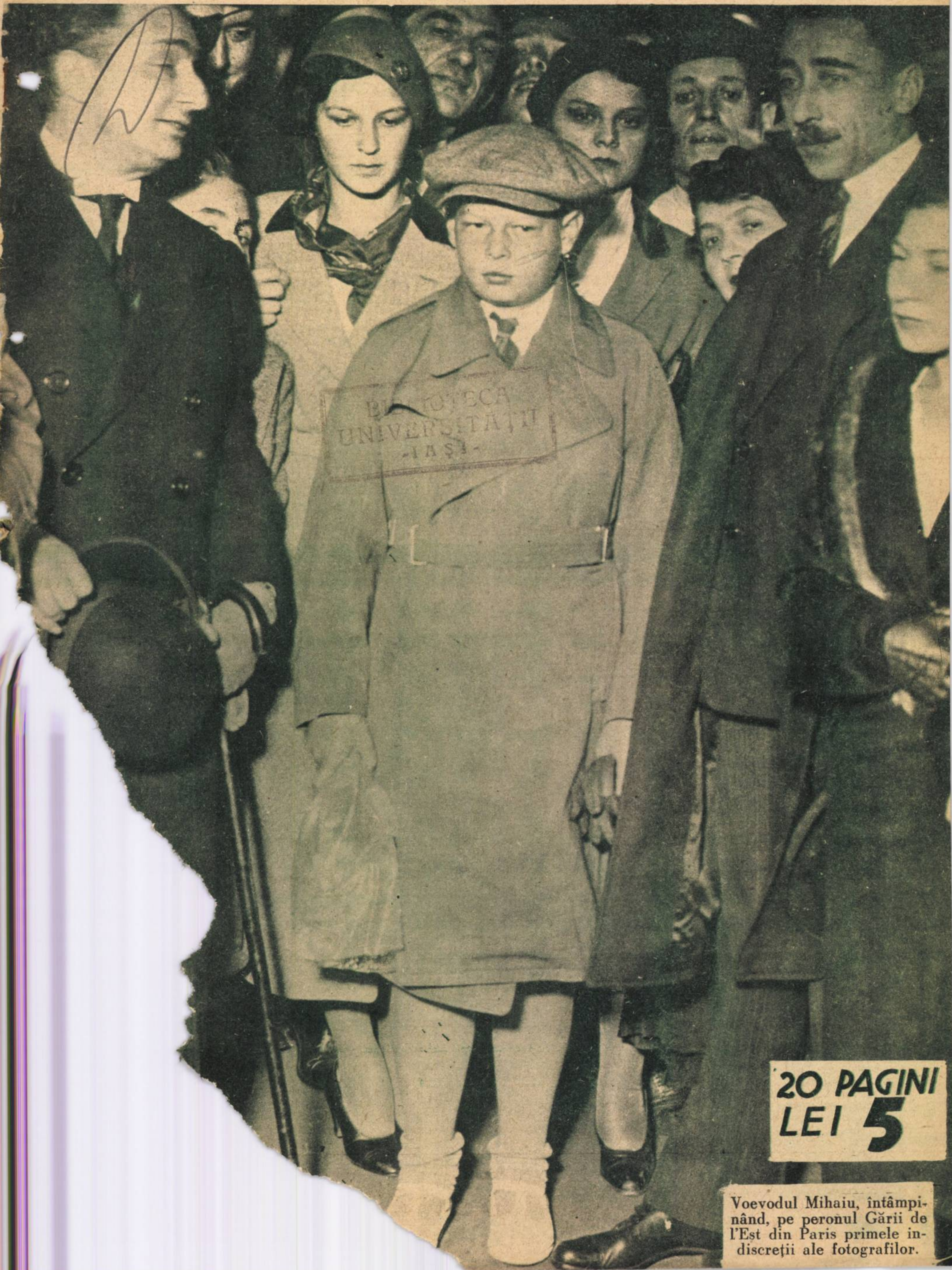

BIBLIOTECA
UNIVERSITĂȚII
-IAȘI-

20 PAGINI
LEI 5

Voevodul Mihaiu, întâmpinând, pe peronul Gării de l'Est din Paris primele indiscreții ale fotografilor.

ROBERT-DIAVOLUL

Acum câtva timp, arestarea la New York a spionului german Fritz Joubert Duquenne, a readus în discuţie moartea misterioasă a lordului Kitchener care a pasionat, ani de-arândul, opinia publică mondială.

După actul de acuzare, Duquenne, spre a-l suprima pe ministrul de război englez, se folosise de sistemul german bine cunoscut: s'ar fi îmbarcat, sub nume fals, pe vaporul «Hamphire», scufundându-l în mare, cu ajutorul unei bombe, sistem întrebuinţat şi în cazul lui «Tennyson», poate tot de acelaş Duquenne.

Submarinele şi spionii germani urmăreau fără milă orice vas ce se avânta pe mare şi era semnalat că aducea oameni şi muniţiuni pentru aliaţi. Spionul argentinian Mario José De Pasi, căzut în mâinile aliaţilor, transmisese stăpânilor lui itinerariul lui «Kleber», pentru ca vaporul să poată fi scufundat. Dus în faţa plutonului de execuţie, De Pasi muri în chip curagios, declarând: «Imi recunosc vina, astfel că pedeapsa dv. este dreaptă. Nu mi-am trădat ţara, fiindcă sunt argentinian!»

Lupta era inverşunată: dela 15 la 27 Aprilie 1917, un număr de 88 vase neutre sau aliate, având un total de 237.005 tone, au fost scufundate de germani şi orice transport de oameni şi alimente din Anglia sau din America, era aproape cu neputinţă de executat.

Informatorii lui «Thiergarten» erau, în cea mai mare parte, recrutaţi dintre neutri: spanioli, scandinavi, ruşi, cari trebuiau să semnaleze orice mişcare de vase mai importante spre a fi trimise ca aperitive, înfometatelor submarine. Germanii, din potrivă, întrebuinţau oameni. Sub o travestire dibace, se îmbarcau pe vasul care trebuia scufundat, ducând cu ei explozibile cari aruncau în aer vaporul şi pasagerii. Acesta trebue să fi fost sistemul de care s'a folosit şi Duquenne la scufundarea lui «Hampshire (scăpând din naufragiu cu ajutorul unui submarin german) şi tot acesta trebuia să fie sistemul pe care avea să-l întrebuinţeze cu «Leviathan», cel mai mare transatlantic american, care transporta soldaţi englezi în Franţa.

Intr'o zi, interceptând un comunicat german, autorităţile americane aflară că un ofiţer din marina germană, travestit în soldat englez, trebuia să se îmbarce pe transatlantic, cu însărcinarea de a face să explodeze o maşină infernală. Cercetările întreprinse n'au dus la nici un rezultat: totuşi, de rândul acela, nu s'a întâmplat nimic.

Mai târziu, în 1918, «Intelligence Service» fu informat, din Mexic, că un spion german descinsese la un hotel din Boston sub numele de Robert Morris. Acesta trecea drept un bancher foarte original: ceruse o cameră la ultimul etaj dela Black Bay Hotel, de unde domină oraşul şi pretinsese că tavanul să fie acoperit cu o cupolă de oţel deoarece, pe vremuri fusese rănit grav la prăbuşirea tavanului unei case şi de atunci nu mai putea să doarmă altfel. Puţin timp după aceia, staţiunea de radio din Charleston Navy-Yard începu să intercepteze unde transmise de un aparat de înaltă frequenţă şi foarte puternice. După cinci săptămâni de studii, experţii stabiliră că undele proveneau din Bostor şi chiar dela hotelul aşa zisului Morris. Incercară atunci să descifreze telegramele şi citiră: «Terminat preparativele pentru scufundarea vaporului». Negreşit, era vorba de «Leviathan» şi, spre a cunoaşte toate ramificaţiile complotului, n'au arestat spionul, ci îl puseră numai sub supraveghere mai atentă.

Intr'o noapte, staţiunea din Charleston Navy-Yard transmise pe o lungime de undă obişnuită, staţiunei clandestine, următorul mesaj: «N'aveţi nimic de comunicat? Aşteptăm nerăbdători veşti noui». Morris cade în cursă şi, fără nici o grijă, răspunde: «Da, unul de-ai noştri se va îmbarca pe vapor, urmând să-l cufunde în larg». «Leviathan» trebuia să plece a doua zi şi fu supraveghiat cu stricteţe de agenţii lui «Naval Secret Service». Soldaţii fură cercetaţi unul câte unul, când deodată, unul care şchiopăta le atrase atenţia. Părea să fie rănit la un picior, lucru anormal pentru un soldat abia înrolat. Rănitul fu interogat şi percheziţionat: găsiră asupră-i fotografiile Kaiserului, ale Impărătesei şi un creion de o mărime extraordinară înlăuntrul căruia erau suluri de hârtie îmbibată în ulei pe care erau scrise instrucţiuni în limbaj cifrat. Fiind supuse interpretării, descoperiră că erau precedate de declaraţia aceasta: «Leviathan» a fost scufundat de mine, conform ordinelor primite. Urez ca gestul meu patriotic, să înlesnească victoria patriei mele adorată. Fritz Oppenheim». Nu mai încăpea nici o îndoială: o maşină infernală trebuia să fie pe bord.

Timp de 4 zile se făcură cercetări pe transatlantic cari sfârşiră cu descoperirea într'o nevinovată ladă cu săpun, a unei formidabile cantităţi de dinamită. De bună seamă, că sulurile de hârtie erau destinate să fie aruncate în mare, ca «declaraţie».

După arestarea lui Oppenheim, «Intelligence Service» cantinuă să-l supravegheze pe Morris şi ca să reuşească mai bine, doi agenţi se angajară ca servitori de hotel: în camera spionului în două lăzi enorme, era ascuns aparatul de emisiune căreia după arestarea lui Oppenheim, i se schimbase codicele în aşa fel ca să fie cu neputinţă de descifrat. Intr'o dimineaţă, unul din cei doi agenţi dispăru în chip misterios: atunci camera spionului fu deschisă. Totul arăta limpede că avusese loc o luptă crâncenă: agentul, legat, fusese închis într'un cufăr. Abia în ziua următoare putu să-şi revie în simţiri şi să povestească cum fusese surprins de Morris, pe când supraveghea camera şi-şi aminti că auzise cuvintele: «Locotenentul James e pe bord». «Leviathan» tocmai plecase: fu chemat înapoi prin radio, sub pretextul de a îmbarca, o personalitate mare pentru ca lui James, dacă acesta ar fi putut afla conţinutul mesajului, să nu-i trezească nici o bănuială. Când «Leviathan» se întoarse în rada portului, fu năpădit de un stol de agenţi; locotenentul James, simţindu-se pierdut, îşi aruncă geamantanele în mare, — şi gestul acesta îl trădă. Fiind arestat, nu încercă să nege, ba înfruntă Consiliul de război cu un sânge rece nemai pomenit: «Nu mă îngrijorez de viaţa mea! Ea nu preţueşte nimic faţă de serviciul ce l-aş fi adus patriei mele, scufundând pe «Leviathan» !».

Pe banca acuzaţilor, alături de James, sta Robert Morris, care, la întrebarea preşedintelui: — «De ce l-ai ales pe locotenentul James pentru misiunea aceia înspăimântătoare?» el răspunse, curagios: «Fiindcă e fiul meu!».

Şi ancheta dovedi că spusese adevărul pur!

Care va fi „Miss America"?

MISS DELAWARE
MISS KENTUCKY
MISS ILLINOIS
MISS NEW YORK STATE

(Foto excl. Keystone)

Aceste şease «regine ale frumuseţii» au fost reţinute de juriul concursului pentru alegerea «Miss-ei America» şi vor trebui să-şi dispute calităţile şi... şiretlicurile la ultima prezentare de săptămâna viitoare. (Observaţi în spate, o serie de concurente supărate că sorocul nu a căzut asupra lor...).

No. 41
Anul XI.
„OGLINDA LUMII"
8 Octombrie
Redacţia şi Administraţia Bucureşti I, Str. Ing. Anghel Saligny 2
Palatul «EMINESCU» (S. A.) Telefon 325/34 şi 325/35

ra calmuţilor

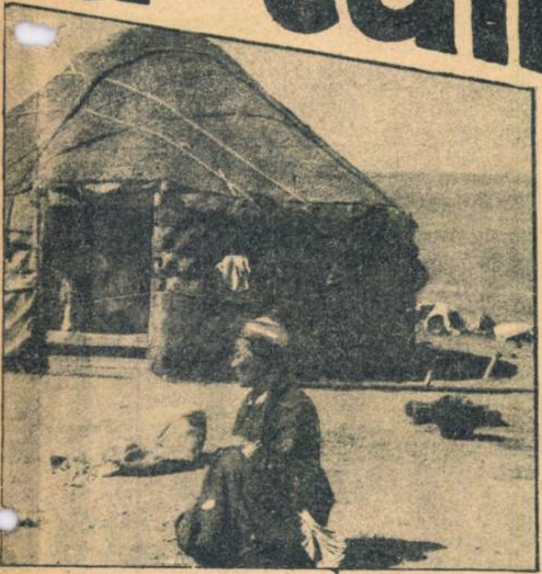
O colibă de Calmuţi nomazi în nesfârşita stepă rusească.

Calmuţii preferă laptele de cal.

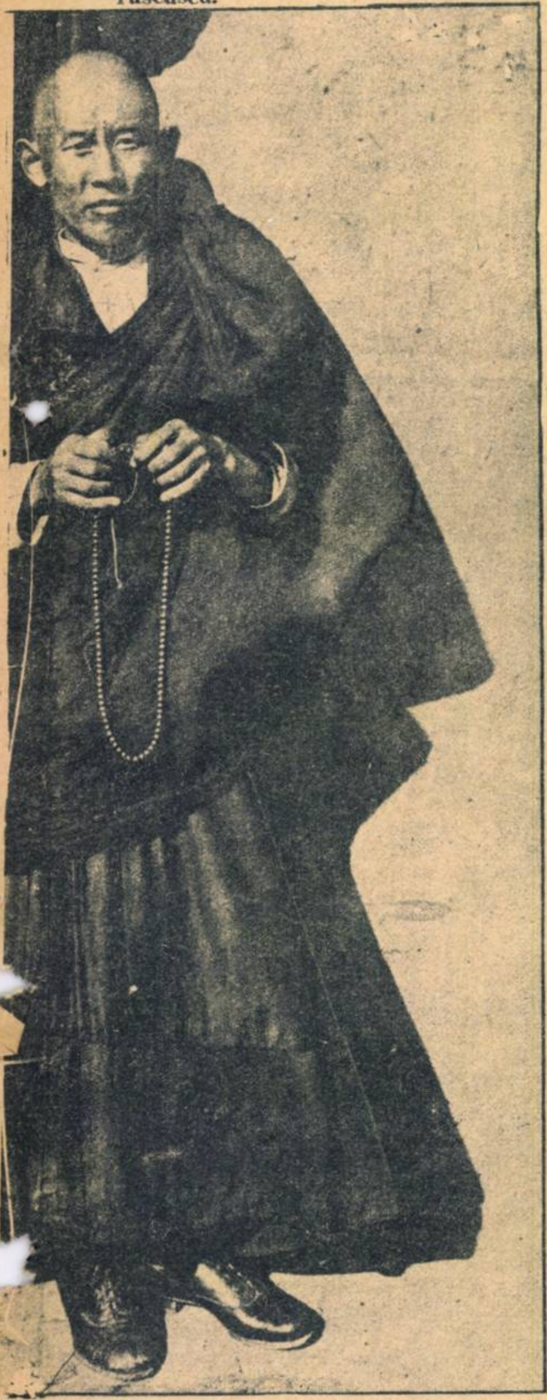
Un preot budist.

simplă şi primitivă, dar care are totuşi poezia ei. Un mers neîntrerupt, o sete de nestatornicie, având drept patrie stepa şi orizontul fără margini. fericirea de a se simţi liberi şi stăpânitori ai lumii!... Iată viaţa ce-o duc oamenii pe cari îi contemplăm stând înaintea uşii colibei lor. Un halat de pânză, sau de percal, asemănător ca formă unui capot femeesc, le învăleşte corpul; pe de-asupra, poartă un **besmet,** la fel cu acel al muntenilor din Caucaz, strâns la mijloc cu o centură de piele, care, la bogătaşi spre deosebire e bătută cu plăci de fer şi catarămi argintate. Pe capul acestor oameni, se vede în deobşte bereta caracteristică cu patru colţuri de care se servesc şi ruşii din ţinuturile răsăritene; iar ca o complectare a portului: cismele cu carâmbii lungi, tocuri înalte şi ţintuite.

Femeile poartă de asemenea pantaloni şi o bluză largă. Pe cap au o beretă galbenă cu vi-

(Continuarea în pag. 806)

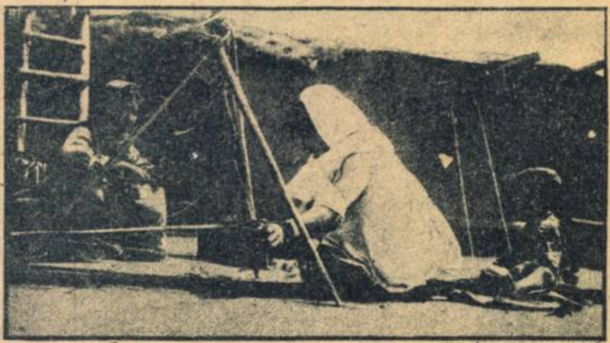
Un mod primitiv de ţesătură.

O frumuseţe nomadă.

Tineri Calmuţi cărora le place apă proaspătă.

UN NOU PICCARD

Aventura d-rului Beebe în fundul Oceanului Atlantic

Un nou Piccard, numit dr. Beebe, a bătut la 24 Septembrie, recordul mondial al adâncimei.

Verticala, linia dreaptă unind Zenitul cu centrul pământului e cucerită astfel treptat în ambele sensuri; Piccard a ajuns la circa 17.000 metri de-asupra pământului, Beebe a coborît la aproape 700 metri sub nivelul mării, adâncime ce n'a putut fi atinsă de nici un scafandru, de nici un submarin.

Performanţa aceasta extraordinară a avut loc în apropierea arhipelagului Bermude.

VIAŢA IN ADÂNCIME

Se ştie că două părţi din suprafaţa globului sunt acoperite de ape şi numai o parte de uscat.

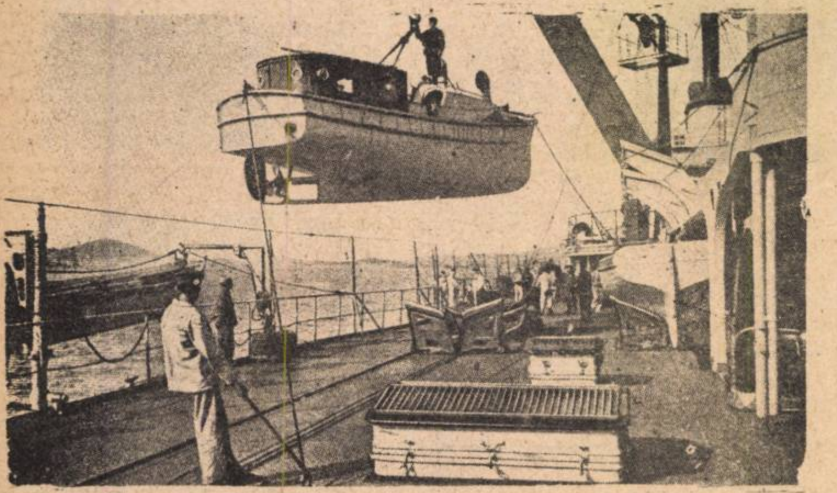

Balonul de oţel e lăsat în fundul Atlanticului.

Zoologii au putut clasifica până azi aproape o jumătate milion specii de animale înţelegând sub această denumire toate fiinţele mişcătoare, dela balenă până la furnică. Dacă animalele de pe uscat sunt cunoscute aproape toate, vieţuitoarele oceanelor sunt cunoscute numai în parte.

Numai întâmplător s'au putut pescui la adâncimi de 2—3000 metri, abia putând suporta prenism poate suporta presiuni de sute de atmosfere. Bineînţeles, până să-i scoată la suprafaţa apei, explodează inima şi arterele lor, neobişnuite cu o presiune de numai o atmosferă.

Cei mai antrenaţi scafandri nu se pot lăsa mai jos de 100 de metri, abia putând suporta presiunea apei, iar submarinele se pot afunda cel mult până la 150, maximum 200 metri şi încă cu multă greutate.

Se credea pe vremea lui Goethe că viaţa ar fi imposibilă în adâncimea oceanelor, din cauza presiunii şi a lipsei de lumină. Edwards Forbes admitea că mai jos de 200 m. nu mai e viaţă. Farber coborâse limita la 450 metri; Darwin afirma că Farber exagerează mult. Sir John Ross astronom şi explorator polar, culese o stea de mare dela o adâncime de 1465 m. Ce ar spune Darwin dacă ar vedea animale trăind la 6.000 m. adâncime?

NOAPTE ETERNĂ

La 50 m. adâncime, presiunea apei e de 6 atmosfere. Intre 500 până la 1700 m. mai pătrund razele ultraviolete. Sub 1700 m. lumina solară lipseşte cu desăvârşire. E noapte eternă.

Totuşi natura a înzestrat corpul fiinţelor din adâncuri cu uzini electrice. Astfel **Echistoma micripinus** are felinare electrice în lungul corpului. **Malacoste choristodactyle**, peşte luminos, are o pereche de organe fotogene situate în regiunea infraorbitară, de fiecare parte a capului, unul aproape de ochiu, celălalt lângă gură. **Gonostoma bathiphilum** are un fel de becuri electrice peste tot corpul.

Adâncul oceanelor e luminat astfel de miliarde de lumini, iar lupta vieţii, acel «struggle for life» se aplică şi aci ca în tot regnul animal. Un peşte mic numit **Chiasmodus**, trăind la vre-o 500 m. adâncime poate înghiţi un peşte de 3 ori mai mare ca el, având un stomac rezervor enorm şi elastic.

In becurile noastre electrice reuşim să întrebuinţăm abia 2 la sută din energie. Natura întrebuinţează pentru vietăţile ei din fundul oceanelor lumina ideală, lumina rece, utilizând 98 la sută din energie în lămpile vii înfipte în pielea acestor peşti.

Dr. Beebe, curios să cunoască aceste minunăţii, şi-a construit un submersibil pentru a se lăsa în fundul oceanului.

BALONUL DE OŢEL DIN BERMUDE

Insulele Bermude, aparţinând Angliei, sunt situate pe Oceanul Atlantic la sud-vest de Azore şi la nord-est de Antile, aproximativ pe paralela 32 grade N, la 67 grade longitudine W de Grenwich.

Aceste insule puţin cunoscute de public, au devenit în două zile puncte geografice deosebit de importante. Pe o rază de peste 100 km. în jurul lor, oceanul are o adâncime mică, variând între 100—800 metri.

Presa americană fiind informată că în Bermude s'ar fi adus un fel de balon de oţel, a trimis câţiva reporteri să cerceteze acest ciudat aerostat. Intr'o zi balonul fu văzut plutind pe apă, era deci un hidrostat. Doctorul Beebe afirmând că intenţionează să coboare în fundul oceanului, fu privit chiar de specialişti drept un învăţat original, care vrea să se înmormânteze de viu în adâncuri unde n'ajung nici epavele vapoarelor.

INTRE DOUĂ APE

Se ştie că Titanicul, Lusitania şi alte vapoare scufundate, n'au căzut în fundul Atlanticului rămăşiţele lor plutind şi azi între două ape.

Beebe avu ideia să aplice principiul gondolei lui Piccard. El s'a închis într'un balon ermetic de oţel, lestat cu plumb spre a coborî cât mai adânc.

In interiorul balonului se păstra o atmosferă artificială la presiunea normală de 760 milimetri.

Gondola lui Piccard trebuia să reziste numai la o presiune de o atmosferă exercitată dinăuntru asupra pereţilor, în timp ce afară aerul apăsa numai cu 73 milimetri presiune la altitudinea de 16.800 m.

Gondola lui Beebe e mult mai primejdioasă, apa exercitând asupra ei o presiune enormă, ameninţând s'o sfărâme ca un cleşte ce strânge o nucă.

LA 2.200 PICIOARE

Exploratorul hidrosferei s'a coborât la 2.200 picioare adâncime. Un picior englez are 0.324 metri. Adâncimea atinsă de submersibilul d-rului Beebe ar fi dar de **675** metri.

E un record interesant şi o demonstraţie în plus a progreselor Ştiinţei în serie geometrică.

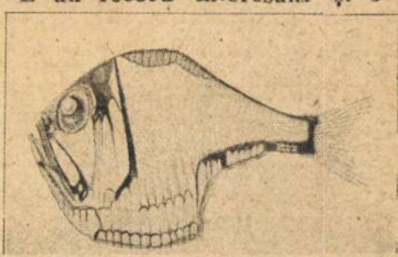

Peşte luminos văzut în fundul Atlanticului,

RADIO-BERMUDE

Intr'o zi radiofoniştii americani avură surpriza să asculte un mesaj radiofonic emis din Bermude.

Pe aceste mici insule, pierdute în largul oceanului nu există nici o staţiune de radio. Vorbea însă doctorul Beebe din gondola sa, dela 675 m. adâncime.

Piccard a vobit din stratosferă, Beebe din hidrosferă.

O vizită în ţara Calmuţilor

(Continuare din pag. 805)

ziera neagră, înlocuită în zilele de sărbătoare cu o alta din ştofă colorată mărginită cu garnituri roşii, iar în mijloc, un ciucure de aur. Cismele sunt din piele de iuft roşu.

Tabloul ce ni-l oferă ei, în grupuri sau stând la taifas, e interesant şi variat: Costumele pitoreşti încântă ochiul cercetătorului prin varietatea pestriţă a culorilor; vorbesc domol de peşte şi vânătoare, de creşterea cailor, şi-a vitelor; marile probleme cari frământă mintea omului civilizat, nu-i interesează. E firesc, aşa dar ca cultura lor să fie înapoiată, împărţită numai între preoţii cari trăiesc în mânăstirile budiste şi cari, după cât se pare, au avut-o monopolizată, până azi. Acum, se pregătesc câteva schimbări noui în viaţa Calmuţilor de pe teritoriul rusesc: Guvernul sovietic, a deschis pentru ei 105 şcoli, între cari un institut technic, un altul muzical şi-o şcoală agrară. Fireşte, transformarea nu va putea să fie de cât fructul unei lungi şi obositoare munci, căci vechea mentalitate întârzie să dispară. Tinerii de mâine vor vedea, poate, lumea cu alţi ochi pe când părinţii şi bunicii de azi, nu pot să uite vechile obiceiuri de cari se simt legaţi de o prea lungă obişnuinţă. Ţara lor, cu clima aproape de aceia a deşertului şi cursuri de apă ce secătuesc văzând cu ochii, ţara în care zac pretutindeni lacuri şi bălţi mirosind a cadavre şi unde vegetaţia stearpă le oferă totuşi un amestec de câteva specii vegetale, Calmuţii o iubesc cu simplicitate şi duioşie; aproape n'ar dori să vie o civilizaţie care s'o preschimbe! Legaţi de tradiţii, se căsătoresc în genere tineri de tot (bărbaţii dela 16 ani şi fetele dela 14). Din cauza religiei budiste pe care o profesează în cea mai mare parte şi atât cât dreptul naţional le îngădue, poligamia nu e îngăduită, iar divorţul, care se obţine cu multă uşurinţă, se practică pe o scară foarte întinsă.

Totuşi, nu trebue să ne închipuim că poporul despre care am vorbit ca fiind simplu şi primitiv, e lipsit cumva şi de tradiţii literare. O desvoltare deosebită a avut la ei epopeia eroică şi legendele cari au cântat faptele eroilor populari. Acum, se simte o anumită decadenţă, decadenţă datorită în parte năzuinţelor spre o nouă concepţie despre viaţă, dar statornicia, sub toate raporturile ei fireşti, rămâne una din însuşirile cele mai curate ale spiritului poporului Calmut.

Un popor, aşa dar, care interesează pentru obiceiurile şi mijloacele lui de viaţă, risipit pe un teritoriu vast, între graniţele Rusiei europene, ale Mongoliei şi Chinei orientale; vorbind o limbă destul de asemănătoare cu cea mongolă, şi deci având un caracter pe deplin asiatic.

O călătorie în părţile de miază-zi ale Volgăi, unde şi-a făcut tabără grupul cel mai numeros al acestui popor nomad; un contact chiar fugar cu deprinderile lui, ne va da la iveală o lume nouă şi cu mult deosebită de aceia pe care eram deprinşi s'o cunoaştem.

Provincia autonomă a Calmuţilor, pe care Sovietele au unificat-o, se întinde pe un teritoriu de 73.000 kilometri pătraţi, cuprins între Don şi cursul inferior al fluviului Volga: e o ţară puţin cunoscută şi rar vizitată de turiştii streini; de aceia am socotit că merită să fie ilustrată şi descrisă de noi...

O tragedie în Africa

de H. G. WATSON

Trader Horn, către ultimii ani ai vieții sale afirma că: «In afară de Coasta de Ivoriu, există multe alte triburi cari, dela originele lor și până astăzi, aduc sacrificii omenești diferitelor fetișuri».

In fața colibelor satului Agbao, capitala tribului de canibali Uani, femeile prepară pâinea.

Vrăjitorul Guro care puse la cale masacrul a două bătrâne din Uani.

De curând, un explorator englez, întors după mulți ani, din părțile acelea, ne istorisește viața ciudată a popoarelor încă sălbatece, în preajma cărora a trăit și cari, în genere practică magia neagră.

Păduri întregi, necălcate de picior omenesc, în cari liane și alte ciudate plante agățătoare te împiedică cu desimea lor să mai înaintezi; copaci ecuatoriali, cu mastodontice trunchiuri încolăcite, ale căror coroane de frunze și foi se împreună la fiecare pas cu rădăcini fantastice; urletele asurzitoare ale maimuțelor, răcnetele fioroase ale șacalilor: aici se sfârșește civilizația. O cărare abia deslușită, prin frunziș, duce la niște colibe de pae, în formă conică: sunt satele Guere și Dan, populate de cei mai temuți canibali, păstrători ai tradițiilor de superstiții tragice și sângeroase. Intr'un luminiș se poate vedea un altar la picioarele căruia zac cranii de animale și oameni sacrificați. In infernul acesta, frigurile palustre și alte boli ucigătoare, sunt la ele acasă. Apoi, departe, în zare, încep să se deseneze triburile sudaneze, unde trăesc Gurașii, născocitorii celor mai puternice otrăvuri, Senufoșii, cari vrăjesc sufletele, și binecunoscuții «Bubos» mâncători de cadavre. Un alb care se rătăcește prin locurile acestea, trebue să stea departe de triburile lor, spre a nu cădea victima unor suplicii îngrozitoare. Triburile sunt împărțite în **clan-uri** și se află necontenit în stare de război. Cel mai mic dintre **clan-uri** este acela al **Uani-lor**, care are drept capitală satul Agbao, guvernat de către Kuassi Grua. Intr'una din zile, sălbatecul acesta își

Prea frumoasa Na Nué protagonista riturilor de vrăjitorie, despre care se vorbește în articolul de față.

dădu seama că nora lui se stingea văzând cu ochii, roasă de o boală nemai cunoscută până atunci. La Agbao se șoptea că fata fusese fermecată; Kuassi fără să mai piardă vreme, aruncă vina pe două din bătrânele tribului, Den Bi și Nana Moni, pentru crima îngrozitoare de «a-i fi îmbolnăvit principesa-noră». Kuassi se adresase vrăjitorului său Guro, spre a cunoaște adevărul. Acest Guro, care trăia într'o mare înțelegere cu divinitățile pădurii, făcu câteva farmece după care declară că cele două bătrâne erau posedate de diavol și fermecaseră deasemenea și pe nevasta fiului său Goin Trin; Kuassi hotărî atunci că Den Bin și Nana Moni «trebue să moară» și pentru execuția aceasta ceru să fie ajutat de fiul său, de fratele bolnavei, Ua Gresile și de trei tineri din satul Mankono: Guie Tenin, Menairi Sei și Ua Gebe.

Cele două bătrâne fură duse într'un luminiș dela marginea satului și orbite cu praf de piper roșu. După aceia li se încunună frunțile cu câte o coroană de spini. Aceasta nu era decât preludiul supliciului: celor două nemernice li se arse picioarele și, mutilate îngrozitor, fură părăsite acolo, în așteptarea morții. Dar victimele revenindu-și în simțiri, se târâră până la Agbao, unde Nana muri, iar Den reuși să scape, mulțumită constituției ei robuste...

După câteva luni, întâmplarea ajunse la urechile autorităților europene. Kuassi Grua nu era la prima lui ispravă: altă dată sugrumase o femee pe care deasemenea o bănuise de vrăjitorie.

Cei șase delicvenți fanatici fură arestați și acuzați de «omucidere premeditată». In fața tribunalului refuzară asistența avocatului din oficiu, declarând că n'au nevoie de nimeni pentru apărarea lor.

Povestirea lui Den Bi, bătrâna scăpată din spăimântătoarea tragedie, fu impresionantă până la culme. Ea, împreună cu Nana Moni fuseseră învinovățite că «mâncase dela distanță» pe nora șefului. Nu li se îngăduise nici o «justificare» și, în timpul torturilor, Kuassi se urcă pe un scaun spre a se bucura mai bine de suferințele nenorocitelor, aflate sub acțiunea piperului roșu pe care Goin Trin li-l presăra între ochi. Apoi, cele două bătrâne, târându-se până în sat, fură silite să trăiască cinci zile alături de cadavrul nurorei șefului, care intrase în putrefacție.

Kuassi se mărgini să declare că toată vina era a vrăjitorului Gura; acesta, cu toate cercetările făcute de autoritățile albe, a rămas mereu de negăsit, grație complicității Uani-lor cari îl venerau și se temeau de puterea farmecilor lui. Procesul atinse și o altă lature originală a tragediei. Fiica Nanei Moni, prea frumoasa Na Nué, căreia îi aduseseră acasă cadavrul mamei sale, se aruncase zdrobită pe targa unde zăcea sărmanul corp matern mutilat în chip oribil și zadarnic îi asculta inima neînsuflețită pentru totdeauna. Totuși, se feri să denunțe faptul de teama răzbunării.

Procesul nu ținu mult. Căpetenia tribului Kuassi Grua, împreună cu fiul lui, Goin Trin fură condamnați la moarte, iar ceilalți la câte zece și cinci ani recluziune.

Tânăra Na Nue, căpătă do ani de carceră, ca tăinuitoare.

Cei doi eroi principali se înfățișară, resemnați, înaintea plutonului de execuție.

Ceilalți, merseră în închisoare spre a-și ispăși anii de muncă silnică; ei sunt fericiți fiindcă viața li e mai puțin aspră ca la Agbao; hrana abundentă și sigură; și-l binecuvintează pe vrăjitorul Gura, ale căru sfaturi necugetate i-a asvârlit în temnițele din Beumi!

Baia strălucește de curățenie!
Puțin VIM curăță baia, faianța și metalele fără a le sgâria.
VIM
VIM
CURĂȚĂ TOTUL

O tonă de aur în Oceanul Ingheţat

Dacă se găseşte cineva căruia să-i folosească... o tonă de aur, poate încerca să caute tezaurul **Coroanei Instelate,** în oceanul antarctic. Denumirea locului e cam vagă, iar indicaţiile destul de neprecise, dar cine ştie dacă norocul nu-i vine într'ajutor, cum s'a întâmplat odinioară căpitanului Maston şi ofiterului său prim, Last. Cu toate că în urmă, ca o ironie a destinului, nici unul nici altul n'au putut să se bucure de fructul norocului lor. Dar întâmplarea aceasta merită să fie povestită.

Coroana înstelată era un vapor impunător, plecat din Melbourne (Australia) în luna Octombrie a anului 1880, cu o considerabilă cantitate de aur, provenită din minele, pe atunci în floare, dela Koolgarbic. Pasagerii şi încărcătura n'au ajuns niciodată la destinaţie. Telegrafia fără fir nefiind încă inventată, ca să dea glas vapoarelor, dispăru şi **Coroana înstelată,** fără ca să-şi poată striga cererile de ajutor şi dureroasa agonie...

In vara anului 1901, o balenieră uriaşă, după o campanie fructuoasă de câteva luni, în mările de miază noapte, era gata să se înapoieze în portul Hobart, în Tasmania (insula idilică şi pururea verde, situată între Noua Zeelandă şi Australia), când iată că pe bord se ivi grozava ciumă a climei polare: scorbutul. La îndemână nu erau mijloace de combatere, astfel că, după trecere de două săptămâni, împinsă de o furtună spăimântătoare în largul oceanului antarctic, baleniera nu mai ducea decât cinci nenorociţi supravieţuitori: patru marinari şi contramaestrul Last.

Bieţii naufragiaţi erau cu desăvârşire disperaţi, când, într'o dimineaţă, în timp ce baleniera se împotmolise, agăţată de marginea unui câmp de ghiaţă, Last, privind din cabină, zări catargul unei corăbii ce eşia din spatele unor gheţari. Dând alarma, hotărâră în grabă ca doi inşi mai teferi, Last şi un om din echipaj, cu numele de Tully, să caute să ajungă cu orice preţ corabia, spre a vedea dacă are cumva provizii de combustibil şi alimente. Tentativa era disperată, deoarece se putea stârni vântul care să smulgă baleniera din bancul de ghiaţă, dar ce mai era viaţa lor altceva decât o neîntreruptă disperare ! ?

Cu preţul unor sforţări nemaiauzite, Last şi însoţitorul lui ajunseră acolo şi, spre marea lor uimire, se treziră în faţa unui vapor părăsit şi pustiu, dar minunat de bine conservat, la pupa căruia se mai citea numele: **Coroana înstelată.** Şi uimirea lor nu mai cunoscu margini când, urcându-se pe bord şi vizitând nava, nu găsiră numai o magazie întreagă de conserve şi alte bunătăţi ale lui Dumnezeu, dar camera de siguranţă care era deschisă, gemea, plină cu lingouri de aur !...

Era limpede că **Coroana înstelată,** împinsă de vânturi spre Sud, rămăsese prinsă între gheţuri, cari, închizând-o şi adăpostind-o între ele, o păstrase, până atunci, neatinsă. Dar cum plecaseră, oare, pasageri şi echipaj, fără nici o urmă de dezordine? Marea ascunde prea multe taine, iar pe de altă parte, cei doi nenorociţi trebuiau să se gândească la soarta lor, iar nicidecum s'o mai iscodească pe a altora. Incărcară, aşa dar, cât mai multe proviziuni într'o ladă mare şi, cu ultima energie rămasă, o târâră până la baleniera lor care, acum când se stârnise vântul, se silea, din toate puterile, să-şi ia drumul spre larg.

Abia puse piciorul pe punte, şi sărmanul Tully îşi dădu sufletul, fără să pronunţe o vorbă. Singurul care cunoştea secretul **Coroanei înstelate** era, aşa dar, numai Last. El măsură numaidecât longitudinea şi latitudinea locului şi le însemnă de-o parte. Tovarăşilor lui nu le spuse nimic.

Timp de douăzeci de zile, baleniera pluti la întâmplare, până când avură norocul să întâlnească în drum o altă balenieră care-i luă pe bord. Last care nu mai putea să sufere ghiaţa, se duse la Melbourne şi acolo se angajă pe un cargobot.

Hoinări astfel câţiva ani, prin lume, ori unde îl ducea meseria de marinar şi, în timpul acesta, în creerul lui amintirea aurului văzut acolo, în grozăvia albă a deşertului polar, continuă să se frământe fără odihnă. E un element comun al tuturor povestirilor de soiul acesta: adevărata şi curioasa vrăjitorie pe care comoara ascunsă o exercită asupra aceluia care a avut nenorocirea să afle sau să se convingă de existenţa ei.

Din momentul acela, nu mai e scăpare pentru el. Zadarnic a jurat în sine că nu mai vrea să ştie de nimic, gândul lui sboară numai la comoară, ispitindu-l în toate chipurile să şi-o însuşească. Aşa s'a întâmplat că, navigând între Sourabava şi Perth, pe bordul vasului **Câinele negru,** şi stând de vorbă într'o seară, pe covertă, cu căpitanul, care era şi proprietarul micului bastiment, un oarecare Maston, Last îi destăinui secretul lui, propunându-i să meargă împreună în căutarea tezaurului.

Căpitanul Maston, la început şovăind, se induplecă în cele din urmă, convins de amănuntele precise şi pasionatele stăruinţe ale lui Last. Ca încheere, ajunşi la Perth, renovară corabia, şi echipară suficient **Câinele negru** pentru o călătorie în apele antarctice. Maston şi Last se îndreptară imediat spre nord.

Navigarea a fost favorabilă şi **Câinele negru** ajunsese cu o iuţeală neaşteptată la latitudinea necesară; dar invizibilul demon care veghiază şi apără toate comorile ascunse, intră pe neaşteptate în acţiune: trimise un **iceberg** fantomă, să întâlnească pe apă, prora **Câinelui negru,** care se rupse în două, scufundându-se apoi în câteva minute. Numai Maston şi Last, cari se găseau împreună în momentul acela, se aruncaseră cu timonierul într'o şalupă reuşind să se facă nevăzuţi.

Printr'o întâmplare norocoasă, chiar cu o zi înainte, Maston pregătise o şalupă pentru eventualitatea coborârei de pe vas şi a unei recunoaşteri de teren. Şalupa aceia era acum cu ei, astfel că atunci când ajunseră la mal se treziră cu câteva provizii de alimente, o mică sanie şi hârţile topografice necesare orientării. Nu mai aveau de încercat decât o singură probabilitate de scăpare, aceia de a ajunge până la **Coroana înstelată.** In acest scop porniră iarăşi la drum. In a cincea zi, timonierul care fusese rănit la cap de o greutate, în momentul când cobora şalupa, se îmbolnăvi şi muri. Insfârşit, după douăzeci de zile de mers, massa întunecată a **Coroanei înstelate** se ivi în depărtare. Totul rămăsese aşa cum văzuse Last. Tezaurul era acolo.

...Tezaurul era acolo, la îndemâna lor, dar acum, ei erau prizonierii tezaurului. Mai nimicitoare decât oboseala, mai cumplită decât orice lipsă, începu pentru ei scurgerea zilelor fără ore, a lunilor fără săptămâni, izolarea ucigătoare de restul lumii...

*

După oarecare timp, Maston începu să dea semne de sminteală. La unele manii fără însemnătate, la enervările-i subite, începu să se adaoge discursuri ciudate, din ce în ce mai ciudate, asupra tezaurului, şi hoţilor cari aşteptau momentul prielnic ca să pue mâna pe el. Intr'o zi, după ce-l căutase zadarnic peste tot locul, Last îl găsi în faţa camerei de siguranţă, unde era comoara, cu un revolver în mână, făcând de pază. In ziua aceia îl convinse să vie cu el de-acolo, dar a doua zi scena repetându-se, Maston se încruntă şi-l sfătui să plece fiindcă aflase că Last era unit cu hoţii şi voia să-l îndepărteze pe el tocmai pentru ca aceştia să vie să fure nesupăraţi de nimeni. A treia zi, Maston îl ameninţă de-adreptul cu revolverul. Last, îngrozit la gândul primejdiei ce-l ameninţa, se feri să se mai arate prin apropierea lui, şi se mută în partea opusă a corăbiei.

Dar curând după aceia îşi dădu seama că cellalt îl pândea. Intr'o seară, pe când Last intra în cabină, un glonte de revolver trimis din fundul coridorului, îi asvârli bereta jos. Incepu să meargă pe furiş, înarmat de astă dată şi el. Până când tragedia inevitabilă trebui să se întâmple. Apărându-i în faţă, cu revolverul întins, Last, atins dela început la braţ, îl descărcă pe al său, doborându-l pe nebun la pământ. Se poate închipui spaima, groaza şi disperarea lui Last. El plânse amarnic şi îngropă prietenul care-l lăsa singur cu durerea lui, în mijlocul zăpezilor şi furtunilor eterne.

Abia se isprăvi iarna şi deschizându-se o mică părtie de apă, printre gheţuri, Last îşi repară şalupa şi se îmbarcă. Şi poate că de groaza sângelui cu care era pătat, nevrând să ia cu sine nici un gram din aurul fatal, demonul care-l veghia, îi fu bun călăuzitor pe tot drumul. După două săptămâni dela această întâmplare, Last întâlnia un vas american şi fu salvat ca prin minune, pentru a doua oară.

NAVIGATOR

Cel puţin de 1600 metri !

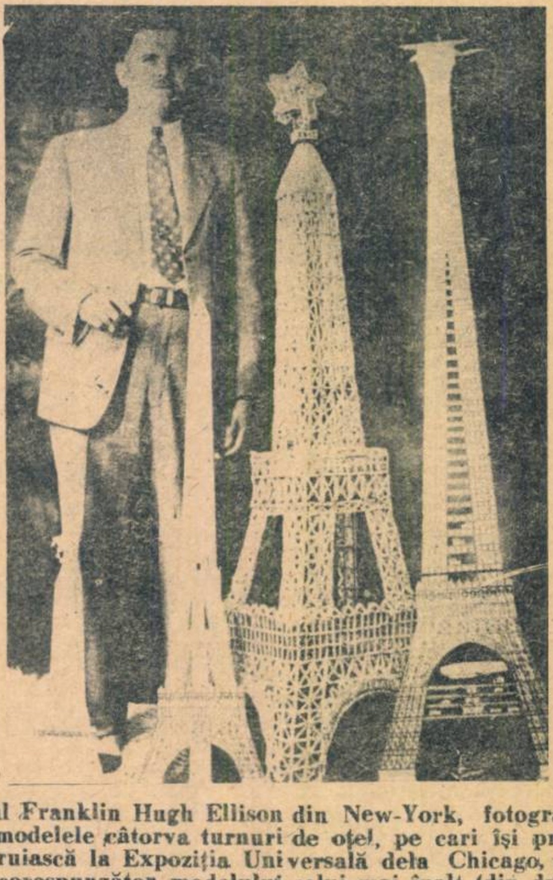

Inginerul Franklin Hugh Ellison din New-York, fotografiat alături de modelele câtorva turnuri de oţel, pe cari îşi propune să le construiască la Expoziţia Universală dela Chicago, din 1933. Turnul corespunzător modelului celui mai înalt (din dreapta) va fi înalt de 1600 metri, şi va comporta 48 platforme, denumite după fiecare din statele Uniunii. In vârf va fi amenajată o platformă de observaţiune, precum şi un teren de aterisaj pentru avioane sau dirijabile, lung de 120 metri. Construcţia va mai comporta un hangar pentru circa 30 avioane şi destinat să servească, în acelaş timp, de garaj la peste 50.000 automobile cari vor vizita, zilnic, Expoziţia.

(Foto-excl. Keystone).

La poalele tragicului Asama, vulcanul în care se aruncă amanţii nefericiţi.

Asama, vulcanul amanţilor dezamăgiţi!...

E cel mai mare dintre vulcanii japonezi în activitate şi de el sunt legate întâmplările cele mai triste: craterul lui e mormântul amorurilor neîmplinite, al legăturilor imposibile, al pasiunilor nefericite... Nu se cunosc originile acestor sacrificii tragice aduse lui Cupidon cel galben, dar statisticele nipone ne arată că numai în ultima sută de ani, craterul a înghiţit aproape trei mii cinci sute de îndrăgostiţi, în căutarea liniştei veşnice şi a uitării... In timpurile barbare şi deci mai superstiţioase, numărul victimelor trebue să fi fost într'adevăr impresionant. Sinuciderea din dragoste pe Asama înseamnă, pentru pasiunile sfârşite, ceeace «harakiri» este pentru eroismul înfrânt. Stagiunea sinuciderilor pe vulcanul macabru, începe în luna Mai şi se sfârşeşte în Septembrie, deoarece în lunile de primăvară şi vară, amanţii obosiţi şi cu speranţele spulberate, pot să ajungă mai lesne la prăpastia de foc. Anul acesta, poate din cauza lipsei de lucru, care pune o îngrijorare mai mult în sufletele tuturor, în Japonia, înfăţişându-se un viitor mai negru, numărul victimelor s'a ridicat la o cifră impresionantă, ceea ce a determinat autorităţile să formeze cadre de agenţi speciali cari supraveghiază împrejurimile craterului spre a zădărnici pasul extrem al candidaţilor la moarte.

Alături de craterul de foc este o fâşie naturală de pământ care se întinde de-asupra acelei mări pururea arzătoare ca o trambulină tragică şi de unde «candidaţii» se aruncă, cu capul în jos în prăpastie... Fâşia aceasta de pământ, e numită «Stânca îndrăgostiţilor». La picioarele vulcanului e un hotel mare, căruia, în ironie i se spune «Asama-Hotel», ultimul popas al celor nemângâiaţi.

Acolo, toţi îndrăgostiţii din Japonia, hotărîţi să moară, au dormit ultimul lor somn.

Acum, de curând, o pereche de tineri, cari se dăduse drept soţ şi soţie, au eşit din hotel şi după o scurtă plimbare îşi îndreptară paşii spre vârful vulcanului. Femeia de serviciu, venită să deretice prin cameră, văzu pe masă câteva scrisori adresate mai multor persoane. O bănuială grozavă o îndemnă să telefoneze poliţiei: erau nişte scrisori de adio cari vorbeau limpede de o sinucidere. Poliţiştii organizară în grabă o expediţie, reuşind să descopere pe cei doi inşi în apropiere de stâncă.

Le strigară să se oprească, însă cei doi tineri, înţelegând că se aflase hotărîrea lor nesăbuită, se sărutară în grabă şi îmbrăţişaţi, s'au aruncat în gol.

Agenţii fură mai norocoşi cu alţi doi iubiţi, pe cari îi prinseră chiar în momentul când coborau din tren, în staţia Karmizawa, care e cel din urmă popas, până la vulcan. Tinerii, cari erau, fireşte, suspectaţi pentru mişcările lor precaute şi sfioase, au fost opriţi pe loc şi supuşi unui interogatoriu straşnic. Bărbatul se împotrivi mut, dar femeia, sprijinindu-se de un pom, mărturisi printre suspine că hotărâseră să moară fiindcă părinţii se împotriveau căsătoriei lor.

Şeful poliţiei din Karmizawa le făcu o mustrare solemnă şi-i trimise apoi, escortaţi de agenţi, la locuinţele respective.

Aceasta a fost, poate, cea dintâi aventură la Asama, cu un sfârşit îmbucurător, deoarece părinţii, în faţa unei asemenea iubiri, se înduplecară, dându-le binecuvântarea lor.

In Japonia, căsătoria e supusă şi astăzi prejudecăţilor de castă, într'o parte a ei, şi e ultramodernizată în alta.

Intr'adevăr, municipiul din Tokio, cel dintâi în lume, a inaugurat un biurou legal de căsătorii spre a da un stimulent demografiei naţionale şi a încerca să învingă ura modernistă de căsătorie. Un asemenea biurou, care-şi propune să adune o medie lunară de 1800 aspiranţi la hymeneu, primeşte toate cererile niponilor şi niponeselor cari sunt în căutarea unei inimi gemene. Cererile sunt catalogate, clasificate pe vârste, tendinţe, condiţiuni, cultură, etc. şi un funcţionar anume însărcinat, propune unirile, desemnând cari perechi au mai mulţi sorţi de probabilă fericire conjugală.

Oficiul de căsătorii, din cauza inevitabilelor nemulţumiri, se pune la adăpost de orice protest şi acţiune, după luna de miere, obligându-i să semneze, ca soţi, chiar în ziua căsătoriei, o declaraţie prin care recunosc că sunt fericiţi şi că se unesc, scoţând municipiul din cauză, pentru orice responsabilitate. Divorţul aşa dar, dacă va veni într'o zi, va avea cu totul alte motive!...

Aceasta, fiindcă în Japonia, desfacerea căsătoriei e foarte uşoară şi împricinaţii se folosesc

(Continuarea în pag. 817)

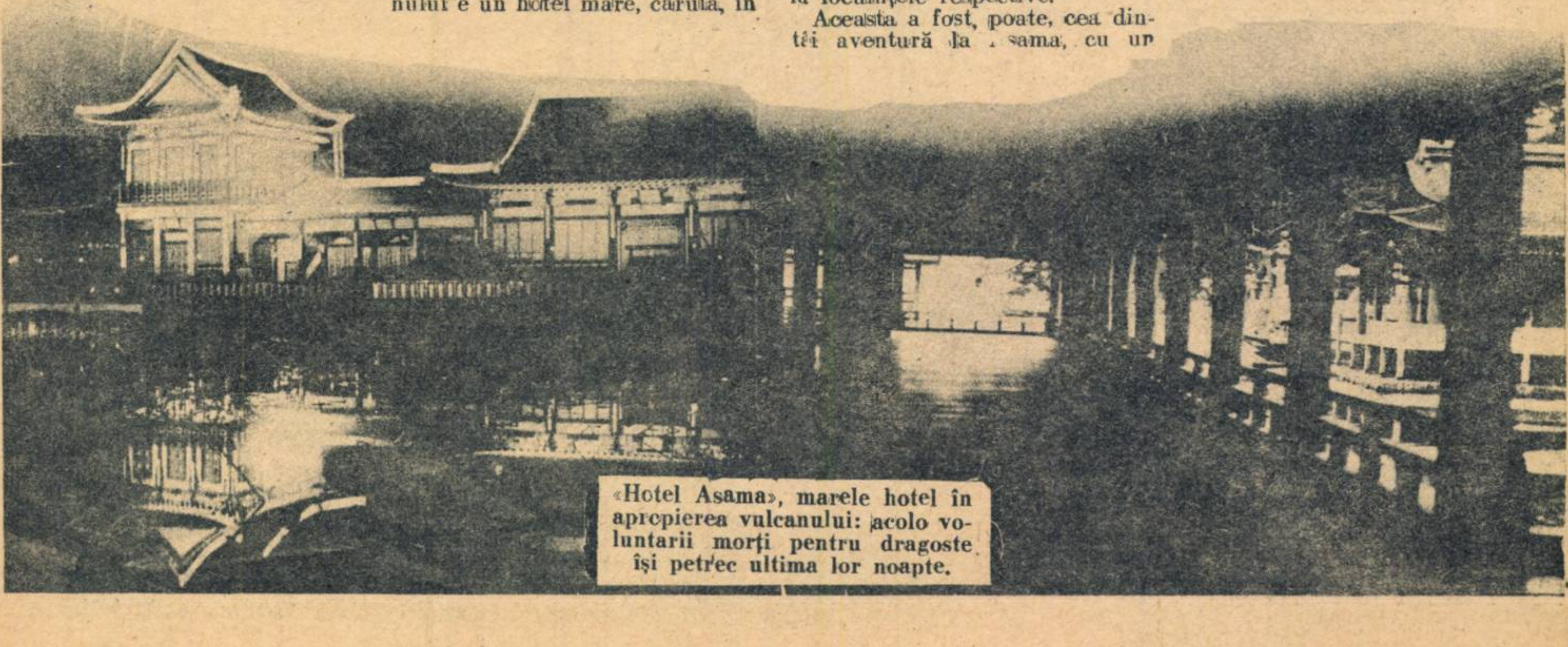

«Hotel Asama», marele hotel în apropierea vulcanului: acolo voluntarii morţi pentru dragoste îşi petrec ultima lor noapte.

Ul

1.

4.

4.

2.

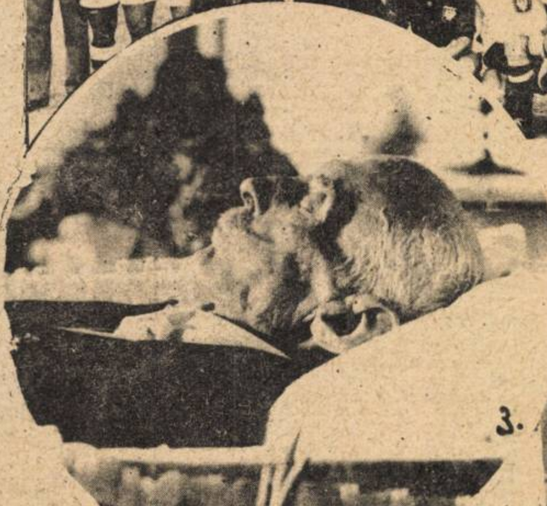
3.

5.

1) Regele
Armatei,
dela Rom
a învins
Coandă
Alexandr
medalion
Un
d. Ic
Dunăre,.
inaugura
fața hote
siunii în
Roman l

ltimele evenimente ale săptămânii

6.

8.

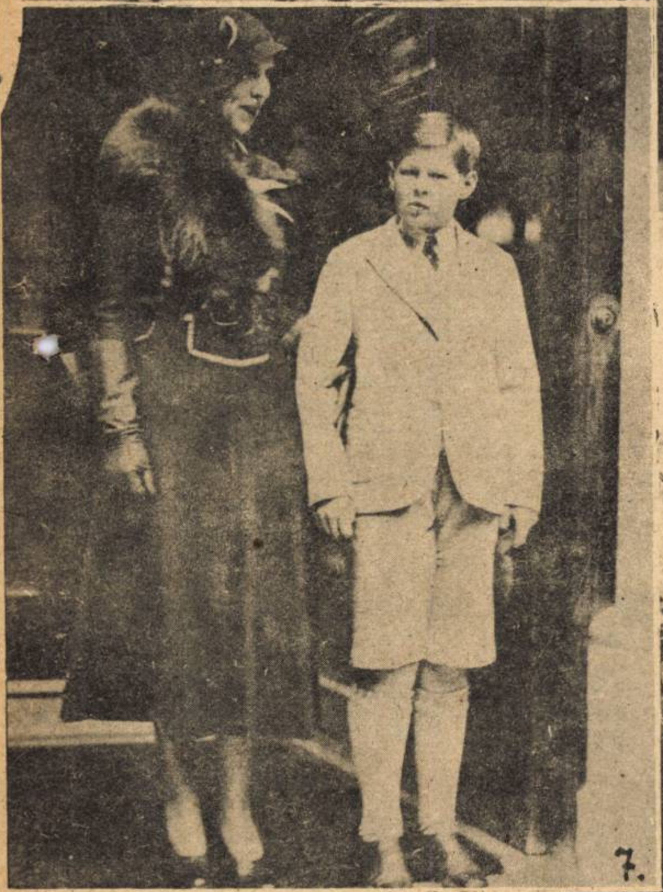
7.

9.

10.

însoțit de generalul Samsonovici, ministrul
vizitând cartierul general al manevrelor
an. — 2) Echipa poloneză de football care
echipa românească cu 5:0. — 3) Generalul
e catafalc. — 4) Desvelirea bustului lui
u Constantinescu în Parcul Domeniilor (în
bustul răposatului ministru liberal). — 5)
iariști pe bordul vaporului «Principele Mihai», în drum spre Vâlcov (în centru:
nescu, prefectul județului Brăila, care a organizat această frumoasă excursiune pe
— 6) Ministrul Agriculturii și Domeniilor, d. Voicu Nițescu și d. Virgil Potârcă la
rea Expoziției de Fructe. — 7) Voevodul Mihai fotografiat cu principesa-mamă Elena, în
lului lor din Londra. —8) Primirea ziariștilor în gara Brăila înainte de pornirea excur-
Delta Dunării. — 9) Solemnitatea inaugurării bustului marelui ziarist și avocat Ioan N.
a Constanța. — 10) Marșul spre Capitală al subofițerilor de rezervă.

(Foto «Oglinda Lumii»)

TĂCEREA...

Nuvelă de GASTON CHERAU
dela Academia Goncourt

2)

Şi, în acelaş timp nu se putu opri să nu noteze cu satisfacţie nuanţa aceia de sentiment care o îndemna pe Solange să-i zică, familiar «Marcel», când ştia prea bine că ea, pentru nimic în lume, n'ar fi numit-o pe d-na Daaste altcum decât «mătuşa Jeanne!...» Fata izbucni într'un hohot de râs tineresc amestecat cu o voioşie puţin cam nervoasă şi grăi, alitându-se:

— Dă-mi braţul..

El o strânse cu un gest mai îndrăzneţ; simţi iarăşi înfiorându-i-se carnea în locul unde îl atingea căldura degetelor ei, acolo unde, jucându-se îi plăcea s'o strângă mereu, ca să fure în cele din urmă puţin din parfumul şi fiinţa ei...

— Haide, dragă... haidem să ne grăbim...

El pronunţase vorbele acestea cu un glas aproape răstit, ironic şi atât de neobişnuit, încât ea se miră:

— Te-ai supărat, Marcel?

— De ce-aşi fi supărat? răspunse Daaste, pe acelaş ton ca la început.

— Ah, mă linişteşti... Fiindcă... fiindcă... uite... vroiam tocmai să te întreb ceva... — Ea se codi... — Ceva foarte serios... şi foarte grav. Dar mai înainte, făgădueşte-mi că mă vei asculta fără să râzi... Jură că nu-mi vei face nici o mustrare.

Tremurând din tot corpul, el bâlbâi :

— Solange, aşa dar e o destăinuire ?

— Da.

— Atunci, vorbeşte... stărui el, gâfâind.

Destăinuirea, venită acum din partea ei, îl uluise. Aşa dar, în vreme ce el se stăpânea, lupta cu sine însuşi, înfrânându-şi iubirea, sărmana fată aştepta mărturisirea pe care o laşitate omenească o împiedicase să se desvălue. Mai mult încă, ea, un copil, o fiinţă a cărei nevinovăţie rămăsese în ochii lui apărarea supremă, — tocmai ea găsise îndrăsneala să vorbească cea dintâi, să se ofere lui ca femee, arătându-i drumul de urmat pe deasupra oricăror prejudecăţi, legături sociale, obstacole morale şi fizice şi, în răcoarea acelei seri, îi striga cutezătoare dorinţa sufletului ei curat.

Daaste repetă, cu gâtlejul uscat :

— O destăinuire, o mărturisire, Solange, nu-i aşa ?... Mărturisirea unei iubiri ?...

— Da, a unei iubiri !...

*

Atunci, el fu cel dintâi care rupse tăcerea :

— Scumpa mea, dece nu mi-ai vorbit mai de mult ?... De ce-ai aşteptat seara asta ?

Se păru că ea tot mai şovăie, ridică ochii-i limpezi spre el, dar crezu că citeşte o mustrare în privirea arzătoare în care el o învăluia.

— Vezi, Marcel... îmi făgăduiseşi că n'ai să te superi...

Şi urmă numai decât, în graba de a sfârşi odată :

— Din cauza mătuşei Jeanne... din cauza ta...

Daaste o întrerupse :

— Nu-mi vorbi acum de mătuşa Jeanne... te rog...

— De ce ?... întrebă fata, nedumirită. Oricum, ea tot va trebui să afle...

— Nu te înţeleg...

— Ah, cât de neplăcută faci explicaţia asta !... Zău, într'o zi m'aş fi omorât din cauza voastră a amândorura... din cauza ta mai ales...

— Din cauza mea ?

— Fireşte... Mereu te văd neliniştit şi nervos... De aceia mi-a şi fost teamă, de aceia am şi amânat explicaţia asta... Dar acum, nu mai pot... Trebue să-i pun capăt, — şi cât mai curând. Taina aceasta mă înăbuşe de prea multă vreme, căci de prea multă vreme îl iubesc, Marcel !...

El se cutremură, galben ca ceara.

— La urma urmei, despre cine vorbeşti tu ?

— Vezi Marcel, te superi... te îndârjeşti... Dar nu te speria dinainte !... Nu e cineva necunoscut pentru tine... E un băiat serios, dintre prietenii noştri, din rangul nostru... Mă mir că nu l-ai ghicit încă... E Jacques Derville...

— Jacques Derville !...

Repetase ca un ecou, numele acesta, ale cărui silabe răsunau straniu în liniştea nopţii... El repeta: «Jacques Derville» pe când o durere cumplită îi strângea inima, i se urca în gâtlej, se destrăma într'un rânjet sinistru. Ah ! acum avea destăinuirea mult aşteptată ! Şi el, care-şi închipuise, acum câteva clipe, că sfiala Solangei răspundea sfielei sale, iar şovăirile ei propriilor lui îngrijorări ! Ce dezamăgire cumplită !... Hotărât lucru: viaţa rămânea tot o farsă, până în cele mai întunecate colţuri ale grozăviei ei... Aşa dar, dintre toţi bărbaţii, Solange îl alesese pe cel mai puţin însemnat, acela pe care un motiv îngrijorător ar fi trebuit să-l îndepărteze... Nu ! Jacques Derville nu va pângări corpul acesta, nu va atinge carnea aceasta feciorelnică şi îmbelşugată de viaţă, nu-şi va uni răsuflarea şi mirosu-i respingător cu deliciosul parfum al acestui piept şi braţe... Daaste se scutură, îşi adună toate puterile. Fraza aşteptată era gata. Dar în clipa când s'o pronunţe i se păru că o uitase, că se apăra împotriva cumplitei rătăciri care i-o inspirase. «Un preot fără credinţă, — îi plăcea să zică, — un ofiţer nedemn de gradul lui, un medic sclav al pasiunei...». Nu ! orice îi era îngăduit, afară de asta !... Nu trebuia şi nu putea !... El nici nu mai avu de luptat, îndată ce realitatea îi apăru, după licărirea aceia de nebunie, împotriva unei monstruozităţi înaintea căreia întreaga-i fiinţă se revolta. Se mulţumi să-şi frământe bastonul în mână şi s'o fixeze lung pe Solange, apoi, cu un ton plin de hotărâre, tonul unui părinte ce-şi dictează voinţa copilului său :

— Niciodată, — zise el, — nu te vei căsători cu Jacques Derville !...

— Şi de ce, nu ?... Pentru care motiv ?...

— Un motiv de care puţin îmi pasă...

— Spune-l !...

— Nu !

Răspunsul îi veni brutal, mai arzător decât o remuşcare, răspunsul unei femei îndrăgostite pe care n'o poate opri nici o piedică :

— Cu atât mai rău, Marcel. Eu nu sunt fiica ta şi sunt majoră... De altminteri, după câte ştiu, n'ai nimic să-i reproşezi lui Jacques...

— Solange, nu-l vei lua de soţ!

— Ba da !... Cât despre motivul acela pe care mi-l ascunzi, pe care te prefaci că mi-l ascunzi, el nu există decât în egoismul tău !

Şi ca să închee, ea făcu o strâmbătură de copil necăjit, gata să isbucnească în lacrimi.

— E motivul unui om răutăcios sau nebun !...

El nu se răsvrăti de nedreptatea acestui reproş... Inflăcărarea de până adincauri i se potolise. Murmură în şoaptă, cu un zâmbet dureros :

— Nu, Solange !...

*

In liniştea cabinetului său, Marcel sta cufundat în gânduri, abătut. Din seara aceia neuitată când Solange îi destăinuise dragostea pentru Derville, se împăcase, în aparenţă, cu ea, dar era o împăcare răscolitoare de ameninţări ascunse, la cheremul celui mai mic incident. In primul rând, Daaste ştia că mai curând sau mai târziu va trebui să-şi motiveze refuzul şi să se înduplece în faţa hotărârei pupilei sale, iar pe de altă parte, mai era încredinţat că umbra acestei neînţelegeri va fiinţa totdeauna între ei... Dar nu e vorba numai de iubirea lui înfrântă. Pasiunea necugetată, speranţa nesăbuită a unui om ajuns spre declinul vieţii, — trebuiau înmormântate acum când în joc era viitorul Solangei, sănătatea, cinstea şi viaţa ei, şi când avea datoria să împiedice, cu orice preţ, o crimă şi s'o ferească de primejdii !...

Căci Daaste îşi amintea acum de cea dintâi vizită a lui Jacques în cabinetul lui, îngrijorarea şi spovedania încurcată a tânărului...

— N'ai consultat pe nici unul din confraţii mei, dela apariţia simptomelor ?

— Ba da; însă m'am simţit mai bine în urmă. Am crezut că mă înşelasem... Şi au trecut, astfel, luni de zile...

— E prea târziu acum, domnule, încheiase Daaste. Tot ceiace pot să mai fac, e să repar în parte timpul pierdut şi să pun o margine primejdiei !...

*

...Or, trecuse două luni dela această primă întrevedere şi, în răstimp, Daaste luptase cu conştiinţa-i profesională, împotriva răului înrădăcinat de-acum. Şi iată că astăzi, primejdia mult temută şi ocolită, îl ameninţa nu numai pe el, ci şi pe copilul nevinovat pe care mizerabilul acesta încerca să-l târască în prăbuşirea lui, să-i infiltreze prin mângâerile lui otrava de care vor avea parte şi generaţiile ce amândoi le vor aduce pe lume...

(Urmează în No. viitor)

A apărut:

ADRIENNE THOMAS

Catrina-Soldat!...

ROMANUL UNEI FETE DIN ALSACIA-LORENA

Romanul unor experienţe neobicinuite trăite de o femeie cu suflet extraordinar, în timpul marelui război, Singura şi cea mai puternică viziune a războiului mondial redată de pana unei femei. Numai în Germania, această lucrare a trecut de 100.000 exemplare şi s'au anunţat ediţii noui în toate limbile.

Cereţi la toate librăriile precum şi la Editura „Eminescu". Bucureşti I, Str. Anghel Saligny 2

A apărut:
LUDWIG LEWISOHN

ISRAELE INCOTRO?

ROMAN

TRADUCERE DE
EMANUEL CIOMAC

Această lucrare pasionantă, care a avut un enorm răsunet, atât în Statele Unite, cât şi în Franţa, unde a fost tradusă, sub titlul «Israël où vas tu?» ar avea aproape caracterul unei auto-biografii. Ca şi autorul, eroul principal aparţine unei familii de emigranţi evrei din Germania. Ca şi autorul, eroul a avut o cultură şi o formaţiune pur americană. Asemenea unuia altuia, amândoi au crezut că şi-au găsit o ţară şi un neam. Asemenea unuia altuia, amândoi n'au întârziat de-a vedea că s'au înşelat. Sunt pagini de o înaripată inspiraţie şi de o patetică măreţie.

Cereţi la toate librăriile precum şi la Editura «EMINESCU»
Bucureşti I, Str. Anghel Salygni 2

Revoluția cafelei

Trupe federale braziliene în marș.

Un stat mare, aproape cât Europa întreagă, acoperit, pe trei cincimi din întinderea lui cu păduri milenare și numai 1/100 cultivabil, locuit de o populație egală în număr cu aceia a Italiei: aceasta e fizionomia Braziliei, marea republică federală din America de Sud, care atrage asupră-i atenția lumii întregi pentru revoluțiile acelea cari subminează, însângerându-le, **Los Estados Unidos de Brasil,** periodic, de aproape un veac, adică din 1835 când Bento Gonçalves proclamă la Porto Alegre, cu ajutorul italianului Livio Zambecari, Republica di Rio Grande do Sue, alăturându-se Braganzei contra căreia Garibaldi avea să pornească, după câteva luni, un război plin de peripeții și vitejie.

Unitatea națională braziliană, cu creiarea Imperiului care despărțindu-se de Portugalia în 1822, păstrase intact blocul Americei portugheze, — pe când dimpotrivă, America Spaniolă se fărâmița în 19 republici, — a rezistat tuturor vicisitudinelor politice, sociale și economice pe cari Brazilia le-a îndurat într'un secol de independență: de la abdicarea lui Pedro I, la abolirea sclaviei; dela diferitele mișcări separatiste la proclamația, în 1891, a Constituției republicane federale care transformă provinciile semi-autonome ale vechiului Imperiu în douăzeci de state autonome de Republică, a căror conviețuire, sub tirania Federației, nu fu anevoioasă, dată fiind puțina influență a puterii centrale în afacerile interne ale fiecăruia din ele.

Dar revoluția din Octombrie 1930 care a adus la putere pe Getullio Vargas și a avut drept efect înlăturarea Congresului federal, a Guvernelor și a adunărilor locale, cum și suprimarea pactului constituțional al Federației, a dat naștere fermenților vechiului autonomism.

Getullio Vargas, exponent al statelor din sud, în tentativa de a instaura o dictatură personală, cu ajutorul căreia să strângă iarăși într'un bloc întreaga Federație, nu s'a gândit că operei sale îi trebuia sprijinul unui foarte puternic partid sau ascendentul ce-l are cu sine omul genial. Mici insurecțiuni întâmplate într'unele din Statele marei Federații au fost, în acești doi ani, înăbușite de însăși indiferența populațiilor, cari n'au secondat pe politicianii de meserie în scopurile lor mai mult decât slabele forțe ale Miliției federale care nu are decât ici și colo câteva batalioane insuficient echipate; dar... arzătoarea chestiune a cafelei dă acestei din urmă răscoale o așa de mare importanță încât nu exclude faptul că Guvernul provizoriu, născut în Noembrie 1930 va trebui să naufragieze într'o ceașcă cu aromatica băutură.

Cafeaua, într'adevăr, reprezintă pentru întreaga Brazilie, bogăția cea mai mare a țării, adevărata și unica ei mare resursă. Plantațiile de cafea ocupă o treime din imensul teritoriu brazilian și trei sferturi din cafeaua care se consumă în lume, este braziliană. Sporirii constante a producției din ultimii ani, nu i-a corespuns în aceiași măsură și un spor al consumului, astfel că în scurtă vreme, în depozite se îngrămădiră, cu sutele de mii, sacii de cafea nevânduți. La început, guvernul veni în ajutorul proprietarilor cari nu puteau să-și vândă recolta ce reprezenta pentru ei, singurul mijloc de câștig, dar se văzu, în curând, că secătuitele finanțe ale Statului nu mai puteau să aducă o ușurare acestei pagube uriașe. Se făcu atunci din cafea blocuri de combustibil pentru încălzirea cazanelor de locomotive, dar gazele emanate din combustiune se dovediră că sunt periculoase pentru oameni și metoda nu putu să fie generalizată. Se încercă de asemenea, să se extragă din cafea, pe cale chimică, diferite substanțe organice, dar se pare că încercarea n'a isbutit. Și atunci guvernul a hotărât distrugerea, în parte, a recoltei, spre a-i împiedica pe producători să se concureze, ceiace fatal ar fi adus o scădere a prețurilor, astfel că tone întregi cu prețiosul produs au fost și sunt metodic arse, sau, de cele mai multe ori aruncate în mare.

Statul San Paolo a fost greu lovit de situația aceasta, dat fiind că el singur produce, cele patru cincimi din cafeaua braziliană, și stagnarea creiată pretutindeni de criză — gravă și fără sorți de-a înceta—a reaprins, pe drept sau pe nedrept, ura împotriva Puterei centrale care n'a fost prevăzătoare și împotriva lui Getullio Vargas care alegându-și guvernul și Adunarea locală, nu dă paoliștilor mijloacele de a rezolva — ei și pentru dânșii — grava problemă care-i frământă.

O schimbare de guvern sau alte alegeri, de bună seamă că nu vor da cheia prin care afacerile să devie iarăși prospere și nici să se golească magaziile lor supra-încărcate; și într'adevăr la San Paolo, nimeni un e de părerea aceasta; acolo, revoluția îndepărtează pentru câtva timp gândul crizei și aprinde, dacă nu altceva, cel puțin speranțe multe și primejdioase.

Cele două armate au fost mobilizate și acțiunile, sub comanda generalilor Isidoro Diaz Lopez și Klinger din partea paoliștilor și a generalului Monteiro din partea federalilor, au început. Trenuri întrerupte, poduri aruncate în aer, fabrici bombardate: acesta e războiul!...

Capii civili ai revoltei, Altimo Arantis ex-președinte la San Paolo și șeful partidului republican paolist; Francisco Morato, șeful partidului democratic și Silvio Decampos, fost și el președinte în San Paolo, cer predarea puterei din partea Președintelui federal Getullio Vargas unei Executive de concentrare, modificarea vechei constituții, alegeri generale și imediata demobilizare a trupelor federale, făcându-și curaj cu cele douăzeci de mii de puști ale «Miliției paoliste». Vargas, care într'o vreme vroise să se demită, e hotărît acum să lovească în rebeli și, cu toate că

(Continuarea în pag. 817)

Vedere din San Paolo, centrul actualelor mișcări în contra guvernului Getullio Vargas.

Un colț din încântătoarea radă din Rio de Janeiro.

SCOTLAND YARD

Technica poliţiei secrete engleze

Captură faimoasa bandă din Sidney Street, la East End din Londra, fapt senzaţional care atrase atenţia lumii întregi.

O asociaţie de răifăcători streini, omorîse trei bravi poliţişti din City; dar asasinii, înconjuraţi la rându-le de agenţi, fură în cele din urmă ucişi cu toţii.

Făcu să fie condamnat la moarte, Seddon, un fost inspector de asigurări, care sugrumă pe o bătrână bogată, cu numele de Burrow.

Emil Voison, omul care ucise şi tăiă în bucăţi propria-i amantă, trecu deasemenea prin mâinile lui; deasemenea Mahon, Robinson, Thorne, toţi au fost asasini cari, după ce au ucis îşi tăiau victimele în bucăţi; procuristul care-şi otrăvi soţia; Edith Thomson şi amantul ei Frederich Bywaters, perechea asasină care ucise pe Percy Thomson, bărbatul femeei...

Apoi Browne şi Kennedy, cei doi răifăcători cari omorîră un funcţionar poliţienesc pe o stradă pustie, la Essex. Acestea, şi multe alte cazuri abia pot să ne dea o idee de extraordinara lui abilitate în goana după oameni. Sute de întâmplări, răpiri, tâlhării şi asasinate fură descoperite de această minte pururea neadormită.

Creerul lui iscoditor ştia să prindă repede în lanţul evidenţei, punctul slab şi teoriile lui se arătară totdeauna eficace, în practica cea mai anevoioasă.

Acolo unde primejdia e mai mare şi unde trebue o ceată de câţiva oameni, deosebit de abili şi curagioşi, numai un individ de bravură excepţională poate să se distingă în mijlocul tovarăşilor lui; şi puţini au ştiut şi au fost în stare s'o facă totdeauna ca el. Tenacitatea în convingerile lui, aproape supraomenească, îl caracteriza repede şi fu factorul de căpetenie al succeselor sale. Când reuşia să aibă un centimetru de avantaj, se agăţa de el, se servea de el ca să triumfe în oricare din isprăvile sale.

Afară de însuşirea aceasta specială, mai avea un instinct, cu drept cuvânt extraordinar. Wensley e unul din indivizii cei mai anevoe de înşelat, aşa cum au putut să constate mulţi criminali, pe socoteala proprie.

Acolo unde demonstră cu mai multă limpezime exactitatea metodelor sale, a fost instrucţia în procesul a doi evrei acuzaţi de asasinat, cu numele de Morris şi Mark Rubens cari fură condamnaţi la moarte. (Notez cu prilejul acesta că la Londra au fost judecaţi până astăzi numai trei evrei).

Imprejurările acestei crime fură mai stranii şi mai fioroase decât toate întâmplările senzaţionale din vremea aceia.

Intr'o noapte, din luna Martie 1909, către orele două dimineaţa, un agent de serviciu în Rupert Street, găsi într'un şanţ care mărginea strada, cadavrul unui om. Era o noapte rece şi senină şi poliţistul putu să vadă pe pământ, urme de sânge. Acesta le urmări până în faţa unei case din Rupert Street, pe poarta căreia rămăsese urma unei mâini însângerate.

La parter locuia o femee bine cunoscută poliţiei, iar la etajul întâi un anume Morris Rubens, un individ cocoşat cu înfăţişarea de răufăcător. Sergentul Wensley îşi începu atunci cercetările supunând femeia unui interogatoriu sever. Din răspunsurile date de aceasta şi o altă tovarăşă a ei ce locuia în aceiaşi casă el putu să afle că în noaptea asasinatului, o luptă straşnică avusese loc între Rubens, fratele lui şi doi necunoscuţi cari veniseră la ei. Dar dificultăţile ce-i stăteau în cale, erau enorme. Mai mult încă, nimeni nu ştia cine era victima. Aceasta, nu prezenta pe corp nici o urmă de violenţă, iar buzunarele îi fusese golite dinainte. Ajutat de cunoaşterea perfectă a cartierului Withechapel, Wensley, căuta să adune cele mai mici amănunte cari, deocamdată, îi dădură prilejul să descopere urma tovarăşului victimei, din noaptea fatală. Astfel, mortul fu identificat în persoana ofiţerului secund al unui vapor ce sosise din Australia; Wensley putu astfel să reconstitue scena din noaptea aceia tragică, în care ofiţerul şi însoţitorul lui întâlnise pe cele două femei, şi, în tovărăşia lor, se duseră la casa din Rupert Street, unde Rubens şi fratele acestuia sărise asupra lor prin surprindere. Necunoscutul, deşi grav rănit, reuşi să ajungă la vaporul său.

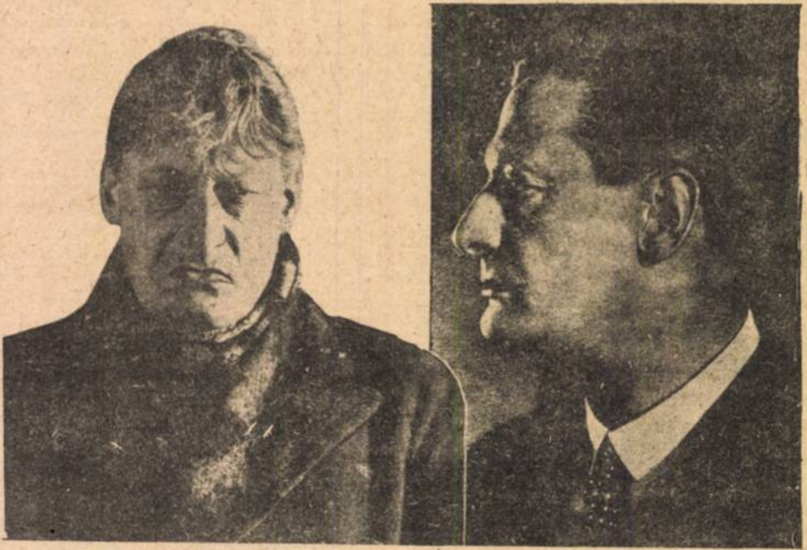

Două aspecte ale inspectorului Cecil Bishop, a cărui figură este deseori trucată de necesităţile profesiunii.

Fraţii Rubens fură arestaţi, dar instrucţia cazului lor nu era complectă. Mai cu seamă că lipsea una din cele mai importante dovezi de vinovăţie: arma cu care se făptuise crima!

Wensley nu se dădu bătut şi în cele din urmă izbuti să găsească, ascuns sub un maldăr de gunoi şi murdării un cuţit plin încă de sânge care fu recunoscut ca aparţinând lui Mark Rubens.

Cei doi inşi fură judecaţi şi procesul stârni o senzaţie enormă.

Se credea că, de vreme ce Morris Rubens nu luase parte materială la crimă, nu i se va da, ca fratelui, pedeapsa capitală. Dar cum pe vremea aceia se constatase mai ales în cartierul Whitechapel o înmulţire a crimelor, tribunalul socoti că e nevoe să aplice pedeapsa cu moartea ambilor acuzaţi.

Exemplul, ca să vorbim drept, avu efectul dorit, fiindcă de atunci crimele şi agresiunile deveniră, pentru un timp destul de lung, mai puţin frecvente...

Inspectorul Arthur Neil

Inspectorul Arthur Neil, e ultimul din vestitul grup de şefi dela Scotland Yard, cunoscut în lumea întreagă cu porecla de «cei patru faimoşi». Grupul acesta a fost constituit în anul 1924 şi era format atunci din inspectorii Wensley, Neil, Carlin şi Hawkins. Ultimii doi din aceşti patru şefi celebri sunt morţi şi rămân astăzi în viaţă numai Wensley şi Neil. Despre Wensley am vorbit în capitolul precedent şi acum vă voi expune activitatea inspectorului Neil care, după spusele multora fu unul din cei mai mari exploratori mondiali în câmpul cercetărilor şi descoperirilor poliţieneşti.

Puţini detectivi în viaţă, pot să se laude cu isprăvile acestui bărbat frumos, de vârstă mijlocie şi părul totuşi argintiu. In cursul lungei sale cariere activă ca agent de poliţie (cea mai lungă din câte s'a înregistrat şi care dură 37 de ani), el asigură justiţiei peste treizeci de asasini dintre cari mulţi acuzaţi de mai multe crime.. Cine poate să se compare cu el? Se făcu cunoscut cu prilejul faimosului proces al evreului polonez Severin Klowsovski, alias George Chapman, cunoscut publicului cu porecla de «aventurierul din Borrough».

In afacerea aceasta, eroul era proprietarul unei taverne din Borrough Street, în partea de Sud a Londrei, şi Neil în cursul cercetărilor putu să stabilească în sarcina lui asasinarea a trei femei cu cari trăise neîntrerupt vreme de şase ani şi jumătate. Ultima murise pe neaşteptate, în nişte împrejurări misterioase, astfel că medicul chemat să constate moartea, refuză să elibereze certificatul de deces. Se procedă la facerea autopsiei şi în organele nenorocitei femei se găsiră urme de otravă.

Analiza substanţelor stomac[illegible]le făcută de experţi chimici, dovedi că moartea se datora otrăvirei cu antimoniu; dar trebuia găsită origina de provenienţă şi cine anume îi administrase acea otravă. Neil îl arestă pe Chapman imediat, în urma referatului cu rezultatul analizei şi cu toate că se temea să nu fi comis o eroare, fu încredinţat până în cele din urmă că-l avea pe vinovat în mână.

Găsise în casa de fier a arestatului diferite tratate de toxicologie, otrăvuri şi felurite pachete misterioase cu praf alb. Pe unul din pachetele acestea, o etichetă pătată de unsoare avea adresa unei farmacii din Hastings. Pe margine erau şi câteva lite[illegible] scrise cu cerneală roşie.

Puţin câte puţin, Neil isbuti să descopere că Chapman cu un an şi jumătate în urmă rămăsese văduv, iar nevasta îi murise în urma unei foarte scurte şi grozave boli. Mergând înainte, pas cu pas în cercetările sale, regăsi urmele actualului asasin în sudul Angliei, chiar la Hastings. Aci locuise câtva timp, sub numele de Chapman apoi se mutase «cu soţia» la Hoxton, o mahala a Londrei. Găsindu-se urma farmacistului şi cercetându-se registrul de otrăvuri, se dădu peste semnătura lui Chapman care cumpărase o cantitate de antimoniu.

Urmându-şi anevoioasele cercetări cu metodă şi răbdare, reuşi să pue mâna pe un individ care-şi amintea numele mahalalei din Londra unde zisul Chapman se mutase întâia oară. Intrebă sute de persoane cu scopul de a găsi pe cineva care să poată identifica pe precedenta doamnă Chapman care murise îndată ce venise la Hastings. Chiar şi ea trebuise să moară subit, după o boală scurtă. Isbuti astfel să găsească o femee, bătrână acum, care veghiase cadavrul moartei şi care o aşezase în cosciug. Intre timp., Neil lucra zi şi noapte în East End din Londra spre a reconstitui antecedentele asasinului.

Ii căzuse în mână o scrisoare veche care avea adresa unei localităţi din apropiere de Whitechapel dar foştii locuitori din regiunea aceia erau morţi acum, cu toţii. După luni şi luni de cercetări, apare în sfârşit, un evreu foarte bătrân care-şi amintea de Chapman pe care-l ştia că se mai numeşte şi Severin Kowsovski. Afirma că aşa zisul Kowsovski, venise în Anglia din Polonia prin anul 1893 cu soţia şi un băiat şi se stabilise la Tottenham unde deschise o prăvălioară.

Acolo făcuse cunoştinţa c[illegible] femee, «prima soţie legitimă», poloneză care nu-şi mai revăzuse soţul legitim de aproape opt ani de zile, sau mai bine zis din noaptea când acesta a fugit din Tottenham. Ea îşi recunoscu fără ezitare soţul şi adause că de multe ori el îşi dă numele de Chapman, sub care se simţea mai la largul său pe pământul englez.

(Sfârşitul în numărul viitor)

DE PRETUTINDENI

Un proces ciudat.

Un pușcăriaș cu numele de Iuco Perovitch care-și face osânda în închisoarea din Leavenworth (Statul nordamerican Kansas) a intentat guvernului Statelor Unite un proces care e de sigur unul din cele mai ciudate ce se cunosc până acum. Perovitch a fost condamnat la moarte în 1915 la Alaska pentru omor și anume la moarte prin ștreang, dar guvernul l-a grațiat, transformând osânda în închisoare pe viață.

Pușcăriașul cere acum liberarea sa pe motivul că prima condamnare la moarte a fost schimbată fără să fi fost consultat și fără să-și fi dat consimțământul măcar mai târziu.

Un proverb și o povață.

Dacă distingi o fată pe care vrei să ți-o faci nevastă, aranjează astfel încât s'o vezi curățând cartofi. Dacă ea tae coaja groasă, înseamnă că e cheltuitoare; dacă lasă noduri, înseamnă că e leneșă; dacă nu le spală decât într'o apă, înseamnă că e murdară; dacă pune untură multă la fiert, înseamnă că e lacomă; dacă-i lasă să se ardă, înseamnă că n'are grijă. Depărtează-te de ea, căci nu va ști să facă un om fericit.

Dar dacă găsești una care știe să ia un cartof, să-l curețe, să-l spele și să-l fiarbă, ia-o, fie frumoasă, fie urâtă, săracă ori bogată, căci te face fericit.

Bucuria unei mame...

(Foto-excl. Keystone).

D-na Marie Mc Millen a bătut, în Ohio, recordul femenin de lansare cu parașuta. Fetița ei a fost, după cum se vede și din ilustrațiunea noastră, prima ființă, care să exprime mamei sale dulci felicitări, aruncându-se în brațele sale...

Vârsta pământului.

Profesorul Colton din Sydney a făcut o descoperire geologică senzațională. Insoțit de un grup de savanți, a cercetat stâncile câmpiilor aurifere din Yilgarn.

El anunță că a recunoscut straturile geologice cele mai vechi cari au fost găsite până azi.

Formația acestor straturi ar exista, după părerea savanților, de un milion cinci sute mii ani.

Cât costă un pașaport în Rusia.

In Rusia sovietică s'au stabilit nu de mult următoarele taxe asupra pașapoartelor pentru străinătate.

Muncitorii și funcționarii, al căror salariu nu trece de 75 ruble pe lună, țăranii scutiți de impozitul economico-agrar, emigranții muncitori, precum și alte categorii de cetățeni, vor plăti 50 de ruble de pașaport.

Funcționarii cari au un salariu mai mare, vor plăti dela 100-200 ruble de pașaport.

Comercianții și ceilalți cetățeni vor plăti 300 ruble.

Cel mai mic șoarece.

In regiunea Gambia din Africa de nord-vest se află cel mai mic șoarece din lume. Exemplare din acești liliputani ai rozătoarelor au fost aduse în Grădina zoologică din Londra: sunt în număr de șase bucăți.

Acești șoareci din Gambia sunt atât de mici că pot trece prin gaura unei broaște. Nu există o placă de metal cu ochiuri cât de minuscule, prin care liliputanii aceștia să nu se poată strecura. Intr'o cutie de chibrituri intră toți șase.

„Sărbătoarea strugurilor“ în Italia

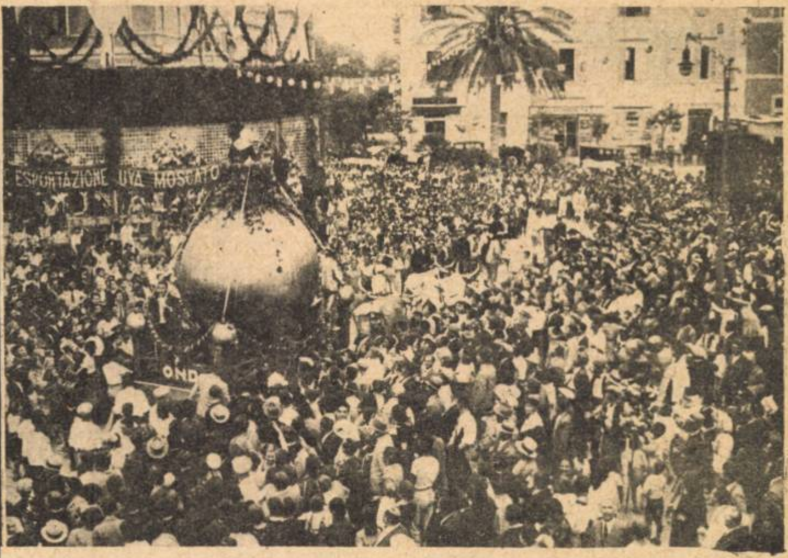

(Foto excl. Keystone,

La Terracina, lângă Roma, s'a desfășurat, într'un cadru încântător și în mijlocul unei mulțimi pitorești, anualul «Festival al strugurilor», organizându-se o cavalcadă în cinstea savurosului fruct, în cursul căreia s'au distribuit mii de kilograme de poamă spectatorilor străzii.

Testament pe un ou

Un ou, pe care un marinar și-a scris ultima voință, dă acum mult de lucru tribunalelor engleze.

E un obicinuit ou de găină, pe care un marinar, care a murit anul acesta pe un vapor în largul mării, a scris ceva cu creion chimic în mod neciteț. S'a putut descifra cuvintele: «Pentru tot ce posed». Drept dată a pus numai ziua și anul; luna lipsește. Deoarece n'au semnat și martori, cum cere legea engleză, e dubios dacă testamentul acesta va fi considerat valabil.

Autoritățile au fotografiat deocamdată oul, spre a putea studia mai bine acest testament de care e legată o moștenire mare.

Sinuciderea unui șarpe boa

Grădina zoologică din Hamburg a pierdut în una din nopțile trecute unul din cei mai frumoși șerpi gigantici (Boa constrictor), care s'a sinucis.

Animalul și-a apucat, probabil în căutare de hrană, propria sa coadă și a început s'o mănânce. Șarpele și-a vârât dinții foarte ascuțiți în pielea sa proprie și și-a înghițit toată coada. Dinții trebue să fi ținut atât de strâns bucata înghițita din coadă, că aceasta n'a mai putut fi scoasă. In consecință, tracheia a fost strivită, respirația a fost împiedicată și s'a produs moartea animalului.

Laptele, aliment și... produs de frumusețe!

(Foto excl. Keystone)

Dacă e să dăm crezare spuselor tinerei și drăgălașei vedete de cinema, Mary Carlisle, laptele ar fi nu numai cel mai bun aliment, dar și cel mai perfect produs de cosmetică, asigurând tenului o admirabilă formă și culoare.

JOCURI

Cuvinte încrucişate

«VENERE ŞI MADONA»

de *Lenuţa Ionescu* şi *Rica Constantinescu (Băicoi).*

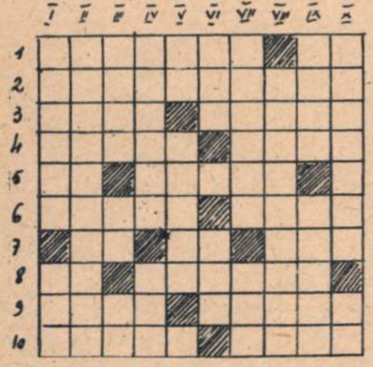

ORIZONTAL: 1. Venere... caldă, ochiu de piatră ce scântee (Em.) — ...văzut faţa ta de o bolnavă beţie (Em.) 2. Instreinată. 3. Grav şi rezervat — O! te văd, te-aud, te... tânără şi dulce veste (Em.). 4. Od. corp militar — ideal pierdut în noaptea unei... ce nu mai este (Em.) 5. Ia — Pe când inima bacantei e spasmodic, lung... (Em.). 6. Stofă de mătase fină şi lucie — Vulcan. 7. Ţine — artilerie de tranşee — Zeul vânturilor. 8. Cu diadema-i de stele... surâsul blând, vergin (Em.) — Posesor de caruri funebre. 9. Combina — Şi-am svârlit asupra-ţi, crudă... alb de poezie(Em.). 10. Te-a văzut plutind regină printre îngerii din... (Em.) — Şi sărut a... mâne, şi-i întreb de poţi ierta (Em.).

VERTICAL: I. O! cum Rafael creat-a pe... Dumnezeu (Em.) — Pasăre. II. Asertiune. III. Potriviri de sunete — ...picioare-ţi cad şi caut în ochii negri — adânci ca marea (Em.) — cosmetic. IV. Bacantă — loveşti cu mânie. V. Numeral—Impărat roman. VI crustaceu — chenar la rochi. VII. Lipsă de energie — etaj. VIII. Iaurt. IX. Steag — întunericul barbariei. X. Din ochirile-ţi murdare ochiu aurorei... (Em.) — Pronume.

Frântură din trecut

de *Rică Timoftescu* (T.-Severin)

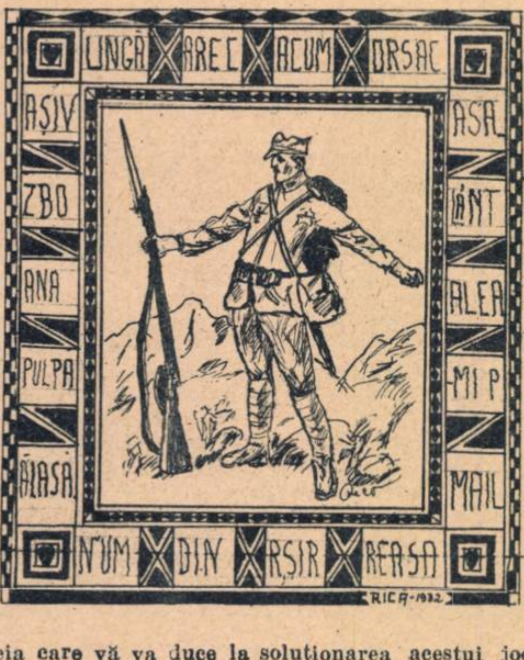

Găsiţi cheia care vă va duce la soluţionarea acestui joc.

Şaradă

de *Iulius Vainer*

I.

Jocul meu nu este greu.
La mare sau la munte,
Cu degetul la frunte,
Pe sus, pe jos, ori cum te-aşezi
Vesel fi, că te distrezi.

II.

Cată'n lung, cată'n lat,
La gospodari-i cultivat.
Asta-i prima, nu te supăra,
Dacă nu o poţi afla.
Hai! Urmează, chibzueşte,
Şi mintea-ţi limpezeşte.

III.

A doua un pronume,
Cu renume.
Iar a treia e'n regale
Sau prin note muzicale.

IV.

Ai văzut pela războaie,
Un ce, ce nu se'ncovoaie,
E lung, rotund, şi se suceşte,
Pe el pânza se'nvârteşte?

V.

Iar a cincea e uşoară,
Nu te du s'o vezi la moară,
Ci la curtea omului,
In bătaia vântului,
Şi în preajma raiului.

VI.

Ajunserăm şi la final,
Lui i-a fost duşman Kemal,
Anunţându-i detronarea,
Chiar şi cu decapitarea.

VII.

Şi-acum toate de uniţi,
O zicală o să găsiţi.
Din trei cuvinte e formată,
I-a ghiciţi-o acum pe dată!..

Soluţiile jocurilor din „O. L." No. 39

CUVINTE INCRUCIŞATE

«ILIADA»

ORIZONTAL: 1. Elena; 6. Achile; 12. Palamede; 14. Silen; 16. Ite; 17. Agamemnon; 19. Gonişi; 20. Ledaim; 22. Oai; 23. Ida; 25. Ino; 26. Ga; 27. Na; 28. Psalt; 29. Aramă; 31 Cl; 32 Nas; 33. Phi; 34. Snd;; 36. Mars; 37. Paris; 40. Imè; 41. Adora; 43. Rani; 44. Maestricht; 50. Apa; 52. Iriarte; 53 Ea; 54. Car; 55. Dos; 56. Ai; 57. Cl; 58. Aar; 59. Os; 60. Av; 61. Hator; 63. Od; 65 Domodossola; 67. Invăţător; 69. Ajax.

VERTICAL: 1. Epigonii; 2. Latona; 3. Eleni; 4. Na; 5. Amasis; 6. Adai; 7. Cem; 8. Ismena; 9. Luidor; 10. Eloa; 11 Un; 13. Egidă; 15. Enigmă; 18. Eli; 21. Maas; 24. Al; 30. Andromaca, 31. Chriseis; 33. Pandaros; 34. Sparta; 35. Nadă; 36. Mirmydoni; 38. Ir; 39. Satâr; 45. Sa; 46. Travot; 48. Ie; 49. Hector; 51. Parolă; 57. Lado; 58. Arsă; 60. Ada; 61. Hoţ; 62. Os; 64. Dax; 66. Ma; 67. Oi.

JOCUL IMPARAŢILOR

Tiberiu — Caracalla — Galeriu — Adrian — Carinus — Viteliu— Constantin — Teodosiu — Leopold — Rudolf — Emilian — Caligula — Justinian — Domitian — Mauriciu — Lothar.

I-II. BALDUIN DE FLANDRA

LIRA MUZICALA

Debussy — Cambert — Salieri — Cgniski — Rossini — Smetana — Corelli — Delibes — Gane.

A—B RUBINSTEIN

Concursul nostru de jocuri

JOCURI

După cum am anunţat în No. 39 al revistei noastre, instituim un concurs de jocuri, în afara celor obişnuite şi cari jocuri vor fi punctate.

Acel dintre deslegători, care va întruni cel mai mare număr de puncte va primi ca premiu un abonament pe 6 luni la «Oglinda Lumii» şi-i se va publica fotografia în revistă.

In caz de paritate, vom publica o problemă eliminatorie. Acel dintre deslegători cari va soluţiona şi această problemă va fi premiatul revistei noastre.

Iată acum primele jocuri:

1. ANAGRAMA

de *I. Lupiţa* (Caracal)

(5 puncte)

Te slujeşti, la câmp de mine,
Numai după însămânţări;
Iar cu litere sucite-'s
Capitala unei ţări.

2. ENIGMA

de *Mişu C. Antonescu* (Loco)

(5 puncte)

Schimbaţi inima unui domn al Munteniei şi-l veţi transforma într'un poet român.

3. ECUAŢIE

de *M. Zaporojetz* (Loco)

(10 puncte)

1) $a + b + c = x$
2) $d + e = x$
3) $a + f = d$
$g + c = e$

x = tăgăduire
a = corp geometric
b = contra durerilor de cap
c = pronume
d = grad de nobleţe
e = loc de oprire
f = pronume
g = (a) fi pe loc

4. FUGA CONSOANELOR

de *A. M. Ionescu*

(5 puncte)

— i — i —a — — ia — o —
— i — i — o — i — u — o —

Inlocuind liniuţele prin consoane, să se afle un cunoscut proverb românesc.

5. ENIGMA

de *George M. Tabacu* (Loco)

(5 puncte)

Care e oraşul din Belgia ale cărui iniţiale şi finale sunt formate din câte două vocale egale între ele?

Răspunsurile la aceste jocuri se primesc timp de 8 zile dela apariţia numărului de faţă.

R. e. d.

AU DESLEGAT TREI JOCURI

Bercu Enghelberg (Bacău); Spiru Teodoreanu student (Strihareţ-Olt), Ionel şi Dida Buzică (Giurgiu), Ovidiu Dorondoc (Galaţi), Elena Feţeanu (Verneşti-Argeş), Aurel Bârsan (Mălini-Baia), Titus Albulescu şi Mişu Simulescu (Alexandria-Teleorman), Petre Nestorescu (Andâncata-Cernăuţi), Nae Gheorghiu-Ghena (Cernăuţi), Nicolae Cimpoieş (Arad), Boris M. Schopoff (Ismail), Tasse Florin, Mioara şi Ionel Triculescu, Valeriu şi Dumitru Pisoschi, Sandy Cristici, Ionescu Constantin (Craiova), I. Nicolaescu (Balş-Romanaţi), Rică Timoftescu, Emar-Wald, Eliza Berceanu (Turnu Severin), Ilie T. Lupiţa (Caracal), S. şi M. Breiman (Drochia-Soroca) Traian Ionescu (Galaţi), Henţescu Ioan (Cluj), Ana şi Teodor Ionescu, Elena Gheorghiu, Ioan Aurel Gheorghiu, Avram I. Avram, Carola Avram, Nellu Avram, (Ploeşti), Clemansa Ionescu, Cristian Romeo, Ioan Vanjensky (Focşani) Ionel Ionescu (Băicoi), Ionescu Gh. Constantin (Iaşi), Lucreţia şi Margareta Pallade (Turnu Măgurele), I. Gr. Arsene (Buzău), Sorel Avramescu şi Petre Samofina (Constanţa), P. Grossescu (Băicoi) Ovidius Idriceanu-Igrov, Al. Dobrinescu-Aledo, Lilly Segall, Chicoş Constantin (Bârlad), Vlad şi Rodica Anghel (Iaşi), Gherşen Horovitz, Alter Segall, Simon Schächter, Marcel Fiertel, (Odobeşti-Putna), Traian Popovici (Galaţi), Constantinescu Cartagina (Oradia), Tudorică N. Popescu (Cochileanca-R. Sărat), P. Coroiu (Oradia), Petrică Crintea (Dumitreşti-R.-Sărat), Nellu Iordăchescu, M. Sudita, (Mizil-Buzău), Maior Popovici Pompiliu Anibal (Arad), Alexis Jipa student, Lilly Apostolescu, Rădulescu C. Nicu (Brăila), Al. Haber (Iaşi), Plut. majori N. Gurău şi V. Bucătaru (Roman), Dumitru Ardeleanu (Pecica-Arad) Iosif Gherşcovici (Cahul), Nicolina Popescu (Caracal), Mircea Gellu Michăilescu (Vaslui).

DIN CAPITALA

Nellu Iorgulescu, Maria Metaxa Fănică Nicolaescu-Balş, R. H. Si-

(Urmează în pag. următoare)

„Oglinda Lumii" No. 41

BONUL JOCURILOR

Soluțiile jocurilor

(Continuare din pag. 816)

mion, Stelian Gh. Constantinescu, Vögeli Anna, Russu D. Nicolae, Rennée Mălăeru, Nely Mălăeru-Licuța, Lt. Costel Nicorescu, Mișu C. Antonescu, Willy Feinstein, Lazăr Wollf, Simona Almosnino, I. Almosnino, Nae Iliescu, Mircea Popescu-Remmy student, Ortansa Nicolau, Eustațiu Mărculescu, Gh. Em. Teodorescu, Băețica Klingher V. Cârhăianu, C. Băncilă, Gică Constantinescu, Nicu Șonea student, Mimy Ionescu studentă, Alex. R. Ștefănescu, Griguță Calimachi, Chiril Pârvulescu, Jean Adler, Gigi Dumitrescu studentă, Victor Berceanu-Bervic.

AU DESLEGAT DOUA JOCURI

Dumitru Nicolaescu (Brăila), Isidor Alterovici (Tg.-Sulița), Dora și Herman Iacobsohn (Focșani), Petre Simionescu (Chișinău), Gigi Dumitrescu-Gidu (Oradia), Al. Teodorescu-Thal (Craiova), Sandu Borcescu student (Cluj), Nestor Anton, Sandu și Nicolae Paraschivescu (Iași), V. Timișoreanu (Timișoara), Iosif Alterovici (Tg. Sulița-Botoșani), Nicolae Andreieșescu (Cluj), Căpitan Ioan Vasiliu Calman H. Iancovici, subl. Constantin Ionescu (Chișinău), Băcilă Moise (Timișoara), Valeria Petcu (Cernăuți), Constantinescu Corneliu (Sibiu).

DIN CAPITALA

Jean Marinescu, Nicușor și Steluța Chiriac, Antonache Bucur, Tică Brelea, Sandy și Vasilică P. Vasilescu, L. Rosenberg, Pierre Lazarovici, Ionel Stănescu student, Pop Liviu și Drăgulescu Constantin studenți, Gheorghe Zacharescu, Suzi Popovici, Sandy Stoicescu, Sammy Grossman, Aurel și Herman I. Gross, Titi Vasiliu, Nicu Marcovici, Petre St. Dragomirescu student, Ioan Nistor, Coca Pavelescu studentă.

AU DESLEGAT UN JOC

Herman L. Herșcovici (Roman), Marioara Forțescu (Bacău), Simon Orenstein, Ionel Dragu, I. Iancovici (Focșani), Nicolae Ionescu (Alba Iulia), Jean Teofil Teodorescu (Timișoara), Sică Novaci (Tighina) Oscar Niculescu (Sibiu) Antonescu M. Ioan (Focșani), Anton și Ninette Vrăjescu (Arad), Ioan Petrescu, Teodor Roșcanu (Craiova), căp. Ioan Vasiliu, Sandy Weisberg (Galați), Tudorică Zamfirescu, Ioan Niculescu (Timișoara), Gh. Ionescu (Mărășești-Putna), Valeriu Lazaride, Paul Nedelcu și Ionel Stoicescu (Arad), Alexandru și Tică Michăilescu (Turnu Severin), Rică și Mity Popescu (Focșani).

DIN CAPITALA

Nellu Weisler, Nae Lupescu, Gh. Nicolaescu student, Ionel Ionașcu, Anton Eliade-Anel, Ioseph Marcovici, Rozine Marcovici, Herman P. Klein, Gogu Nanu, Vasile Iordan Gheorghe Dumitrescu-Gidu, Jack Mendelsohn, Tică Stamatescu, Ticuță căp. Panaitescu, Alecu Teodorescu-Tal, Gheorghe Popescu student, T. Arghirescu, Petrescu A. Mihail. Mircea și Iorgu Axente, Eugen Petrescu, Nicolae Tr. Popescu-Poni.

AU MAI DESLEGAT JOCURILE DIN «OGLINDA LUMII» No. 38

Mircea Gelu Michăilescu (Vaslui), Emar-Wald (Turnu Severin), Dida și Ionel Buzică (Giurgiu), Clemansa Ionescu (Focșani), Lilly Jana și Ionel Alexis-Jipa studente (Brăila), Mioara și Ionel Triculescu (Craiova), Lucreția și Margareta Pallade (Turnu-Măgurele), Spiru Teodoreanu (Strihăreț-Olt), Iosif Gherșcovici (Cahul), Nicolina Popescu (Caracal), Eliza Berceanu (Turnu Severin), Nellu Iorgulescu, Mihail Burt student (Loco).

PRIN TRAGERE LA SORȚI AU CAȘTIGAT

1. Bercu Enghelberg (Bacău).
2. Tică Băleanu (Loco).
3. Gigi Dumitrescu-Gidu (Oradea).

Poșta jocurilor

ILIE T. LUPIȚA. — Palindromul și Enigma sunt publicabile într'unul din numerile viitoare.

Revoluția cafelei

(Continuare din pag. 813)

și la Rio de Janeiro s'au desfășurat unele impresionante demonstrații contra guvernului său, speră că cei treizeci de mii de soldați ai generalului Monteiro, vor reuși să înfrâneze pornirile belicoase ale paoliștilor.

Spiritul războinic al sud-americanilor nu e, așa dar, stins ci, dimpotrivă, continuă să se întindă asemenea unei boale contagioase, gata în orice clipă să explodeze la cea dintâi ocazie care, dacă pentru statul San Paolo e prilejuită de criza supraproducției de cafea, Bolivia și Paraguay, o stârnesc din lupta pentru definitiva stăpânire a zonei Chaco. Această întindere de pământ tristă, netedă și pe jumătate pustie, unde temperatura ajunge la 42 grade la umbră, când suflă vântul dela nord și se coboară sub zero când e bântuită de vânturile înghețate dinspre Patagonia, e încercuită pe o lărgime de o sută de kilometri de o coroană înverzită cu păduri, în cari, pe lângă multe și prețioase mine de metal, abundă și zăcăminte petrolifere.

Din prima zi a independenței republicelor sud-americane, anevoioasa delimitare a frontierei între Bolivia și Paraguay și neîntrerupta dispută pentru zona Chaco constitue un nesecat izvor de certuri între cele două state.

In 1928, atacul unui mic post bolivian de către o patrulă paraguayană, era cât pe ce să deslănțuie războiul. Acum, aceiași poveste: la 15 Iulie trecut, forțe paraguayene — după Bolivia — ar fi atacat un mic fort din Santa Cruz; pe când Paraguayul afirmă că fortul lui, Carlos Perez, a fost subiectul unei incursiuni boliviene.

Care versiune e adevărată, nu se poate spune, dar ambele armate sunt pe picior de război, iar cele două capitale La Paz și Asuncion, răsună de cântece războinice. Fiecare își vrea morții săi: ca și cafeaua!...

CITITORII NOȘTRI se pot îmbogăți

„OGLINDA LUMII" acordă 1/4 loz clasa I a Loteriei Statului Român tuturor acelora cari se vor abona la revista noastră pe termen de șase luni, începând de astăzi și până la 18 Oct. 1932. Lozurile sunt procurate de la

Marea Colectură Principală

Banca Română de Credit și Economie S. A.

București, Strada Smârdan 2

Maur. Blank 10

cu sub-colecturi **la toate agențiile și sub-agențiile Wagons-Lits-Cook din întreaga țară.**

Dat fiind că la colectura Banca Română de Credit și Economie au eșit până acuma lozurile mari de 3.000.000 și 500.000, suntem convinși că norocul abonaților noștri va fi mai mare și la Loteria II-a.

Abonați-vă la „OGLINDA LUMII"

Vulcanul îndrăgostiților

(Continuare din pag. 809)

de motive cari nouă, europenilor, ni s'ar părea cu totul ridicole.

In Japonia modernă dăinuește încă inevitabilul conflict dintre lumea veche și cea modernă. Fanatisme ca «Vulcanul îndrăgostiților», «Fraternitatea de sânge» și «harakiri» sunt încă la ordinea zilei. Niponul are gestul eroic foarte natural: nu mai târziu decât zilele trecute șomerii și-au scris cererile de lucru cu sângele lor, iar un pictor execută cu propriu-i sânge un portret destinat fetei iubite care-l respingea.

Mai sunt, de asemenea, mame bătrâne cari, în ziua nunții oferă fiicei lor tradiționalul pumnal: **Dacă viața de soție ți se va părea insuportabilă ucide-te cu pumnalul acesta, fiindcă femeia nu trebue să se vaete niciodată!**

Iubirea în felul europenilor sau americanilor nu era cunoscută până acum câțiva ani printre niponi.

Indrăgostiții japonezi tradiționaliști, stăteau tăcuți, unul lângă altul, ținându-se de mână și schimbând priviri nevinovate.

Astăzi, tineretul galben joacă tennis sau golf și e mândru de culoarea brună a epidermei «Aurul e mai prețios decât argintul» zice el cu orgoliu și se silește să mascheze în umbra unui modernism clocotitor și lipsit de prejudecată sufletu-i profund legat de tradiții, sclav al divinităților neîndurate, cari reclamă ritul sângelui sau devorează cu «**focul veșnic al vulcanilor, sufletele deja devorate de o dragoste care nu-și găsește pace**».

Revenind la «Vulcanul îndrăgostiților» amintim cu prilejul acesta că și insulele Hawai, pământul clasic al iubirii și al pasiunilor mari, au un «Asama» al lor: acesta e vulcanul Kilanea, mormântul iubirilor nefericite.

Acum câtva timp, tânărul Silvester Nunes, îndrăgostit la nebunie de o prea frumoasă indigenă, o răpi în automobil și o conduse până la poalele vulcanului. Acolo, scoase un revolver, ucise obiectul pasiunii sale și, luând cadavrul pe umeri, îl duse cu multă greutate până la gura craterului și-l aruncă în prăpastie. Dar un colț de piatră ținea corpul victimei agățat de-asupra oceanului de lavă-arzătoare. Nunes se apropie cât mai mult, încercând să scape victima din calea obstacolului, dar exalațiile sulfurice îl sufocară și rămase acolo, lipit de corpul iubitei sale, în gestul suprem de eliberare. Și astăzi, turiștii pot să vadă cele două albe schelete ale îndrăgostiților, de-asupra infernului incandescent de lavă care-i uni în moarte, fiindcă viața nu reușise să-i unească.

ACTUALITATEA IN CARICATURA

O întâlnire în munți

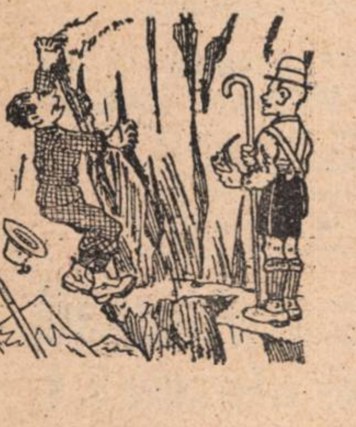

— **Te rog, domnule, nu cumva ai un chibrit?**

GLASUL ORACOLULUI

Ghicitoarea (citind în fundul ceștii de cafea): Cu mare părere de rău trebue să vă anunț doamnă, că o să aveți în curând, o pagubă. Nu pot desluși ce anume o să pierdeți; par'că ar fi o umbrelă, par'că ar fi bărbatul...

PENTRU BANI

D-na Popescu se laudă unei prietene:

— Eu și bărbatul meu avem la bancă un cont comun.

— Și nu vă certați niciodată pentru bani?

— Niciodată! El depune banii, iar eu îi retrag...

VARSTA FEMEII

Judecătorul (către împricinată): Ați mai fost măritată?

Cuconița: Da, de două ori.

Judecătorul: Vârsta dv.?

— Douăzeci și cinci de ani.

Jud.: Probabil că tot de două ori...

PE TOCMEALA

Dentistul american (către pacient): Măseaua dumitale nu se mai poate plomba; trebue scoasă. Cum vrei să ți-o scot: cu sau fără durere?

Pacientul: E o deosebire în preț?

Dentistul: Firește două sute de lei cu durere și trei sute fără.

Pacientul: Știi ce? Iți dau două sute și cincizeci ca să mi-o scoți așa încât să nu mă doară prea tare.

PERICOLUL REAL

— Cum, nevastă-ta e bolnavă? E periculos.

— Nu, e periculos numai atunci când e sănătoasă.

ROMANȚIOȘII

El: Azi noapte am trecut pe sub ferestrele tale...

Ea: Știu. Ți-am recunoscut pașii.

El: Dar eu am trecut... călare!

MARIOARA ȘI ORIGINA MUNȚILOR

Mărioara face movilițe de nisip: deodată se oprește și o întreabă pe mama ei:

— Măicuță, cine a făcut munții?

— Bunul Dumnezeu, draga mea.

— Vai, că mult a mai trebuit să care!

MOTIVUL ADEVĂRAT

Mimy. — Știi, logodnicul meu mi-a făcut, eri, o scenă teribilă: închipuie-ți că a dat, într'una din cutiile mesei mele de lucru, peste o scrisoare veche nedeschisă.

Lily. — Păi, dacă plicul nu era desfăcut n'avea dece să fie gelos.

Mimy. — Dar vezi că scrisoarea era dela dânsul.

LA ȘCOALA

— In potopul de acum două mii de ani, au pierit pe lângă oameni și toate animalele cari nu se aflau în corabia lui Noe...

— Domnule profesor, dar peștii nu trăesc în apă?

CRONICA NEAGRA

Dintr'un ziar:

«Biata victimă purta semnele a două răni: una, care-i pricinuise moartea, iar cealaltă care, din fericire, nu prezinta nici o gravitate...».

Exigenții

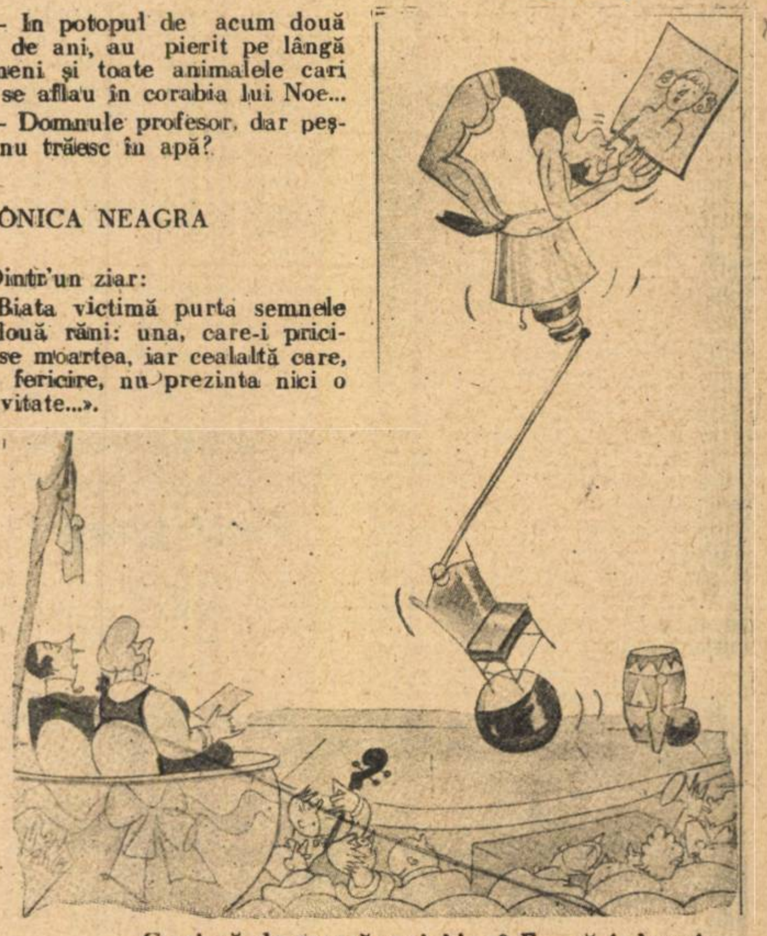

— **Crezi că desenează mai bine? Eu mă îndoesc!**

BIBLIOTEC
UNIVERSI
-IAȘI-

Iluzii la 50 de ani

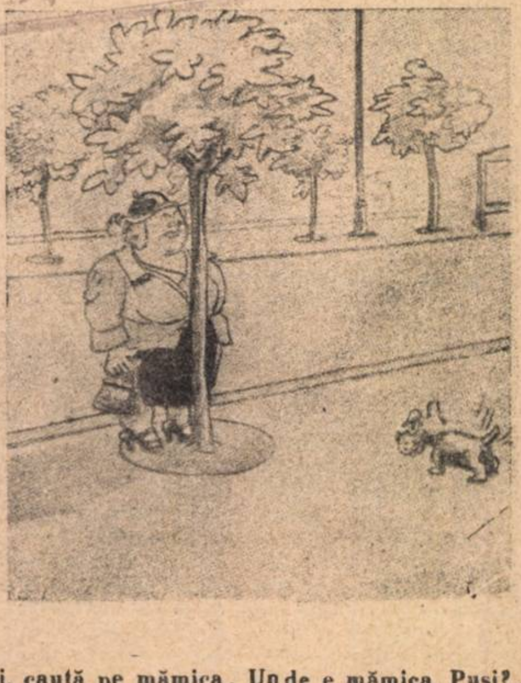

— **Pusi, caută pe mămica.. Unde e mămica, Pusi?...**

VREMURI NOUI

— Cum e asta, Mache, tu faci pe bucătarul?

— Ce vrei dragă: nevastă-mea e dusă la o conferință feministă, iar bucătăreasa nu s'a întors încă dela băi...

SOLICITUDINE

Bolnava (către prietena ei). — Să-l vezi pe Iancu al meu, ce îngrijat e de boala mea...

Prietena. — Are și dece fața de enorma cheltuială pe care o reprezintă, astăzi, o înmormântare...

MARELE MERIT AL DEFUNCTULUI

El. — Ei, ce zici, facem formele de căsătorie? Că doar n'o să rămâi veșnic văduvă!

Ea. — Dacă ai avea și d-ta meritele defunctului!...

El. — Și ce anume?

Ea. — Marele lui merit a fost că a murit la opt luni după căsnicie, lăsându-mi prin testament cinci milioane.

LA UN «FIVE O'CLOCK»

Americana. — Poete, îți cer inima d-tale.

Poetul. — Regret, dar e dată.

— Cui?

— Polymniei!

— Ei bine, dă-mi adresa ei și mă fac forte ca în schimbul unui cec să renunțe la inima dumitale în favoarea mea.

— Adresa ei?... In mitologia grecească.

SPIRITISM

— Spuneți-mi cu cine vreți să vorbiți și ce anume doriți să vă comunice masa?

— Domnule, dacă masa d-tale îmi anunță cursul de poimâine al dolarului, te fac părtaș la câștigul dela Bursă.

LA O INFAȚIȘARE DE DIVORȚ

Judecătorul. — Vedeți, doamnă, că soțul d-v. tăgăduește tot ce-i imputați.

Soția. — Așa? Dați-mi voie să întreb eu cum știu eu și să vedeți dacă mai îndrăznește să zică altfel de cum zic eu.

Un spectator inteligent

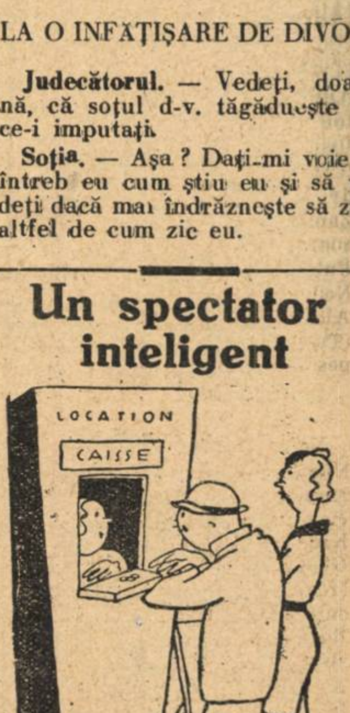

— **Domnișoară, te rog... două locuri în picioare și, dacă se poate... să fie unul lângă altul....**

Glasul şofarului

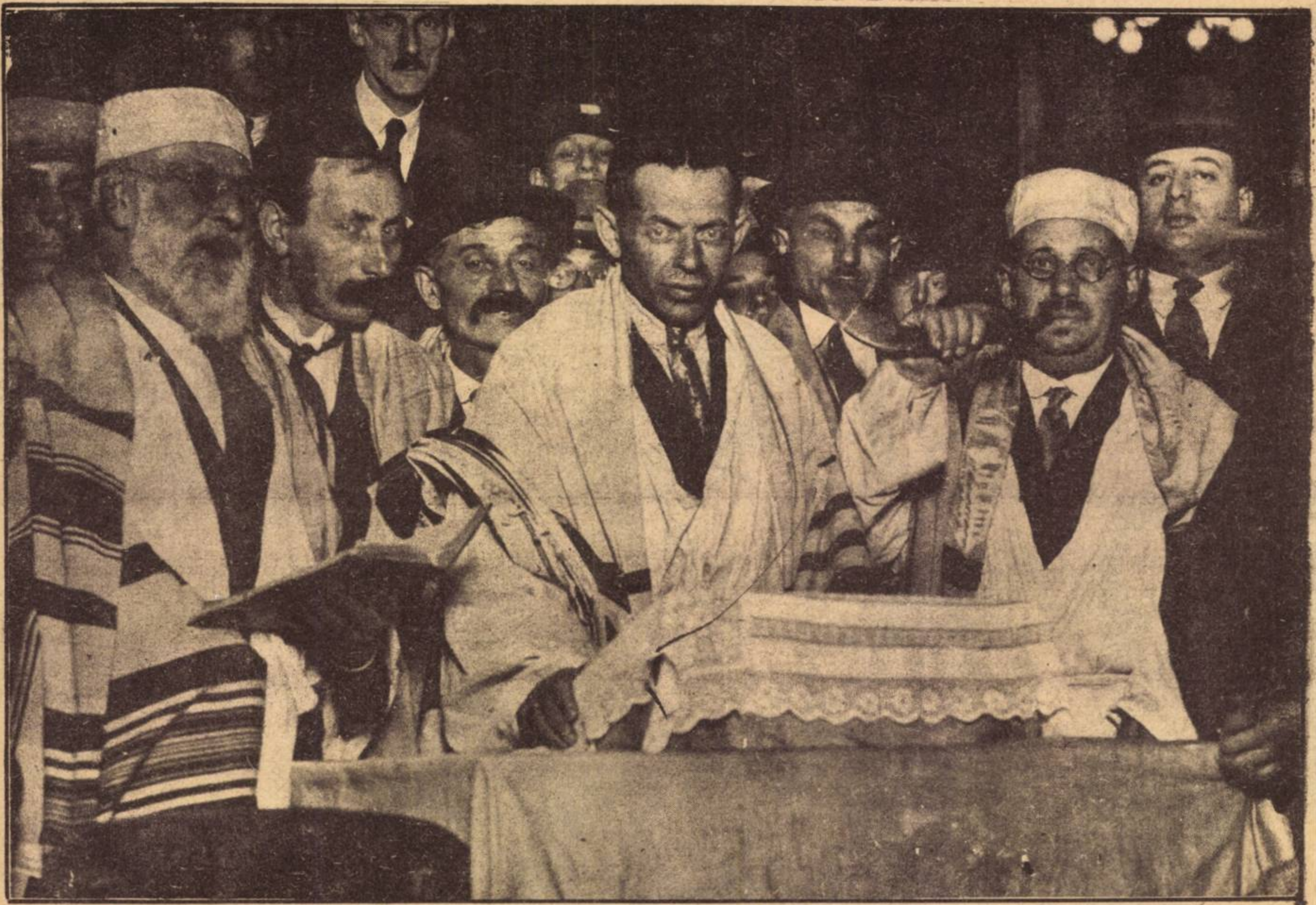

Indiscreţia fotografilor reporteri a pătruns până şi în locurile de închinăciune ale Evreilor, surprinzând într'o sinagogă acest evocator spectacol al cântului şofarului, cornul biblic, în timpul slujbei de Kippur, ziua iertării păcatelor, sărbătorită săptămâna trecută.

Nouile Preţuri Reduse

ale cărţilor din EDITURA «EMINESCU» S. A.

Bucureşti I — Strada Inginer Anghel Saligny, 2 — Bucureşti I

Cereţi gratuit Catalogul complect

10 LEI VOLUMUL

Henri Murger: In noaptea nunţii
F. M. Dostoievski: Vrăjitorul . .
Björnson: Poveste de dragoste .
Richepin: Povestire din lumea nouă
M. Lermontov: Bela, roman . .
N. Gogol: Răzbunarea groaznică .
D'Annunzio: Pisica (Nuvele) . .
Ch. Folley: Fiul lupilor de mare .
Maurice Level: Naufragiaţii vieţii
R. Benim: Rivala, roman . . .
V. C. Rondy: Secretul Principesei
Omessa: Misterul Romanovilor .
Epinghoven: Tainele Curţii germane
Bekir Aga: Memoriile unui eunuc
René Cazal: Voluptăţile răsboiului
Miguel Zamacois: Accidentul .
Honoré de Balzac: Iubita imaginară
André Theuriet: Coleta, roman .
Lynkeus: Frivolităţi . . . .
Cady: Mica cerşetoare. . . .
P. B. Haşdeu: Sic Cogito . . . .

15 LEI VOLUMUL

Turgheniev: Eroismul Dragostei .
Alex. Puşkin: Fata căpitanului. .
Guy de Maupassant. Nuvele . .
Georges Meirs: Pata de sânge .
Mihail Eminescu: Geniu pustiu .
I. L. Caragiale: Cănuţă om sucit .
Dr. Frumuşanu: Cum să întinerim
Eugen Todie: O iubire . . . .
Lia Hârsu: Impărăţia de zăpadă .

Cărţi noi de mare succes

A. Thomas: Catrina-Soldat !...	LEI 60
L. Lewisohn: Israele Incotro?	„ 60
Panait Istrati: Ţaţa Minca . .	„ 60
Panait Istrati: Nerantsula .	„ 40
Klabund: Borgia, romanul unei familii	„ 50
Remarque: Pe frontul de vest nimic nou	„ 60
Ernst Glaeser: Contingent '924	„ 60
Ioseph Delmont: Evrei în lanţuri	„ 60
Torberg: Bacalaureatul elevului Gerber	„100
Emil Ludwig: Napoleon . .	„240
V. Margueritte: Vitele umane	„ 40
V. Margueritte: Corpul tău îţi aparţine	„ 40
I. L. Caragiale: Teatru, vol. I	„ 40
I. L. Caragiale: Teatru, vol. II	„ 40
Mihail Eminescu: Poezii . .	„ 40
Victor Eftimiu: Cântecul milei	„ 40
Marie-Lise Emilian: 1313 întrebări şi tot atâtea răspunsuri	„ 40
Musset: Spovedania unui îndrăgostit	„ 40

AVENTURILE DETECTIVULUI

ROB. PARKER

55 volume. Fiecare volum LEI 5

BIBLIOTECA „ORIZONTUL"

25 volume Fiecare volum . Lei 5

VOLUMUL LEI 20

Poë: Aventurile lui Gordon Pym .
J. Kessel: Nopţi Siberiene . . . .
Ivan Turgheniev: Un cuib de nobili
Lew Tolstoi: Moartea lui Ivan Ilici
F. M. Dostoievski: O femeie blândă
Emil Zola: Ispăşirea, roman . .
George Ohnet: Prinţul fatal . .
D'Annunzio: Tragedia a 2 fecioare
Jules Mary: Păcatul mamei . . .
„ „ Răsbunarea Spaniolei
Georges Meirs: Enigma trenului 13
Mandelstam: Jim Blackwood Jockeu
Louis Hemon: Battling Malone . .
Victor Eftimiu: Kiriachiţa, roman
C. Cosco: Grădina lui Dumnezeu
I. Greculescu: Cronicile lui Popic .

VOLUMUL LEI 25

Sven Heddin: Dela Polul Nord la Polul Sud. Vol. I—VI. . . . .

VOLUMUL LEI 30

Claude Farrère: Casa oamenilor vii
Murat: Viaţa amoroasă a Caterinei celei Mari . . . .
Margueritte: Talionul, roman . .
Margueritte: Băetana (La Garçonne)
Margueritte: Femeia emancipată .
Margueritte: Prostituata, roman .
Eftimiu: Elfiona, roman . . . . .
Gustave Flaubert: Ispitirea Sft. Antoniu . . . .
Baron de Schlicht: Elita Prusacă.
L. Wolff: Fiul lui Anibal, roman .
Dr. Alfandari: Cartea femeii însărcinate . . . .

AL. MARGHILOMAN

NOTE POLITICE

5 volume mari . . . . Lei 1600

20 LEI MAURICE LEBLANC Aventurile extraordinare ale lui ARSÉNE LUPIN 20 LEI

Arsène Lupin, Gentleman-Apaş	LEI 20
Arsène Lupin, contra lui Herlock Sholmes	„ 20
Arsène Lupin, Acul scobit . .	„ 20
Arsène Lupin, 813	„ 20
Cele trei crime	„ 20
Dopul de cristal	„ 20

Confidenţele lui Arsène Lupin	LEI 20
Triunghiul de aur	„ 20
Izbânda lui Arsène Lupin . .	„ 20
Insula cu treizeci de sicrie . . .	„ 20
Piatra Miraculoasă	„ 20
Colţii Tigrului	„ 20
Secretul omului invizibil . . .	„ 20

Tăiaţi şi păstraţi acest anunţ

OGLINDA LUMII

8 OCTOMBRIE 1932
ANUL XI
No 41

BIBLIOTECA
UNIVERSITĂŢII
-IAŞI-

Pregătirea unei apariţii pentru ecran: drăgălăşenia naturală necesită concursul stăruitor al garderobierelor.

20 PAGINI
LEI 5

OGLINDA LUMII

15 OCTOMBRIE 1932

ANUL XI

No 42

414

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII -IAȘI-

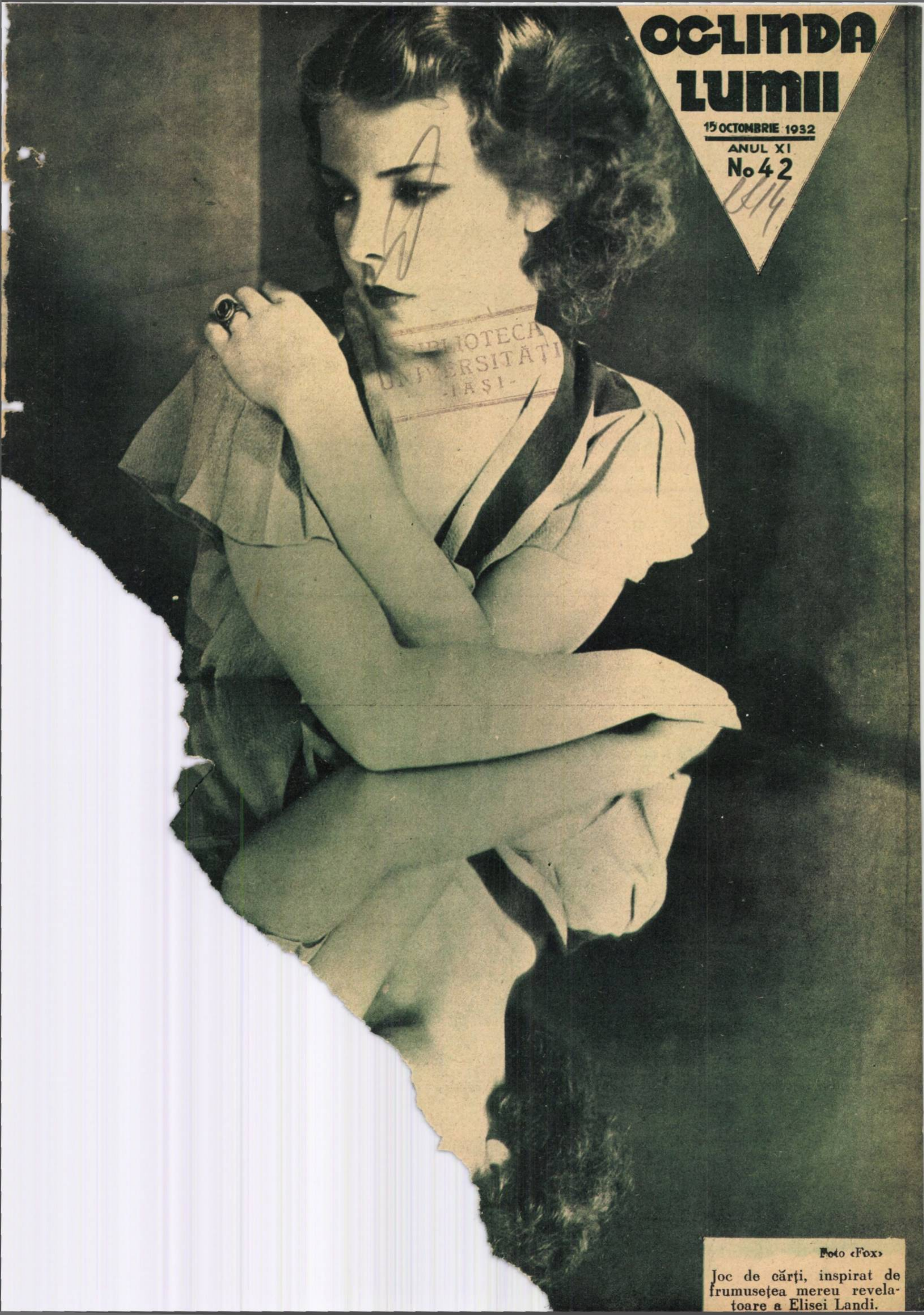

Foto «Fox»

Joc de cărți, inspirat de frumusețea mereu revelatoare a Elisei Landi.

Pasiunea Rajahului

Căpitan în al 17-lea regiment de lăncieri, cu garnizoana în Kwahabad, pe fluviul sfânt al Gangelui, sir Arthur Bowenlorn se căsătorise de doi ani cu fata pe care o adora şi care-l urmase entuziasmată în depărtatele Indii.

— Mă simt atât de fericită, zicea uneori frumoasa femee, încât tremur câte odată de teamă să nu pierd această fericire. Imi pare că e sortită să nu aibă viaţă lungă.

Un copil care moştenise drăgălăşenia mamei şi ţinuta impunătoare a tatălui, infiltrată în fragedele-i membre, culminase bucuria vieţii lor de tineri îndrăgostiţi.

Intr'o zi, căpitanul Bowenlorn, şi soţia lui, făcură cunoştinţa rajahului din Manipore, Sivamdah Lal, un bărbat frumos, de vreo patruzeci de ani, cu care se împrieteniră numai decât, fiindcă puţin după aceia, principele indian îi invită la o vânătoare pe imensele lui domenii.

Cu intuiţia-i de femee, Mary nu întârzia să-şi dea seama că produsese asupra rajahului o impresie profundă, fapt care o făcu să se bucure nespus de mult şi, în acelaş timp, să se înfioare de groază. Principele era de-o corectitudine impecabilă şi un cavalerism exemplar. El îşi repeta invitaţia, pe care Mary o primea mereu cu mare nelinişte, pe când soţul, un vânător pasionat, se arăta entuziasmat.

La una din vânătorile acestea, Sivamdah Lal şi încântătoarea englezoaică se aflau singuri, la un moment dat, şi atunci rajahul îndrăsni să-i ia mâna, s'o ducă la frunte şi apoi la buze, murmurând cu un ton care nu mai lăsa nici umbră de îndoială:

— Vânătorile mele, serbările ce le dau, sunt totdeauna în cinstea voastră, divină doamnă. Nu mai am decât un vis. Să trăesc la picioarele voastre!..

*

Mary scăpă un gest de femee jignită de neaşteptată uitare de sine la omul acela pe care ea simţea aproape că-l urăşte, pentru sugestiunea în care ştia că o înlănţuise.

— Sunteţi nebun, principe, — îi zise ea cu asprime — şi mă mir că aţi îndrăsnit să-mi vorbiţi astfel, mie, o englezoaică. Imi ador bărbatul şi toate bogăţiile de pe pământ, faţă de dragostea mea, mă lasă indiferentă.

Rajahul din Manipore îşi muşcă buzele, dându-se înapoi, umilit.

— Iertaţi-mă, bâlbâi el — şi vă rog, să nu spuneţi o vorbă, nimănui, despre incidentul acesta...

Sivamdah Lal, părea că uitase aventura aceasta neplăcută şi continua să păstreze soţilor Bowenlorn o prietenie care din zi în zi devenea tot mai expansivă.

Ori de câte ori se întâlnea cu căpitanul, se îmbrăţişau, iar rajahul consfinţea afecţiunea lor cu un sărut pe gura tânărului şi frumosului ofiţer.

— Ce stranie afecţiune are pentru mine, omul acesta — zicea câteodată căpitanul Bowenlorn, râzând — şi ce curios gust au buzele lui... sau mai curând părul barbei lui, când mă atinge cu ea pe obraz şi gură, în mania lui de-a mă săruta mereu...

După câtva timp, tânărul ofiţer începu să simtă oarecare indispoziţie, căreia îi urmară semne ciudate de pierdere a memoriei, făcându-l să se compromită în timpul serviciului, ba pricinuindu-i observaţiile şi chiar admonestările superiorilor săi. Medicii nu reuşiră să găsească nici o cauză serioasă acestor fenomene, afară numai de o mică slăbiciune nervoasă. Dar într'o dimineaţă, d-na Bowenlorn fu auzită scoţând ţipete disperate, şi persoanele cari alergară la dânsa, o găsiră strâns înlănţuită de corpul bărbatului, care zăcea nemişcat, în pat. — E mort!... E mort!..

Medicii căutară s'o liniştească: sărmanul căpitan, trăia materialiceşte, însă viaţa lui spirituală se stinsese. Intr'adevăr, când izbutiră să-l trezească din letargia mortală în care căzuse, el nu fu în stare decât să îngâne câteva cuvinte fără rost. Judecata lui nu mai exista.

Rajahul din Manipore, în faţa omului acestuia care nu mai părea decât o biată epavă omenească, arătă a durere care avea toată aparenţa sincerităţii. Se apropie de prietenul lui ca să-l sărute cu obişnuita-i expansiune, dar d-na Bowenlorn, îl opri.

Principele nu mai stărui şi, după puţin timp se retrase, exprimându-şi intenţiunea de a se întoarce, în curând ca să afle noutăţi.

Rămasă singură cu medicul, tânăra doamnă întrebă:

— Doctore, e adevărat că în ţara asta se fabrică otrăvuri puternice şi misterioase cari au darul să producă infirmităţi şi morţi inexplicabile?

— N'aş putea s'o afirm cu absolută siguranţă,— răspunse medicul, — dar aceasta e părerea, ba chiar convingerea generală.

Trecură câteva zile nespus de triste; căpitanul Bowenlorn nu mergea spre mai bine, ci din potrivă, starea lui părea că se înrăutăţeşte, mai ales atunci când rajahul din Manipore reuşia să rămâe singur cu el. Şi fiindcă toate leacurile încercate nu foloseau la nimic, hotărîră să-l trimită în Anglia spre a fi supus examenului unor specialişti.

In momentul plecării, văzu că le iese înainte Sivandah Lal.

— N'am fost niciodată în Anglia, explică principele — şi de câtva timp trebuia să-mi ţin făgăduiala dată Impăratului nostru de a face o vizită la Curtea Sa din Londra. Profit, aşa dar, acum, deoarece nu mă pot despărţi de nişte prieteni ca voi..

Doamna Bowenlorn, aplecă pleoapele ca să-şi ascundă o licărire ciudată.

— Foarte bine — zise ea, în cele din urmă — vom face o companie minunată.

*

Intr'o noapte, pe când treceau pe sub un pod, Mary se opri deodată lângă parapet şi zise:

— Principe, ştiţi că eu sunt mereu urmărită de gândul că soţul meu a fost otrăvit de un duşman?

—Oh, doamnă, vă gândiţi...

— ...La un duşman, care-l ura... mă iubeşte pe mine şi mă doreşte încât e în stare să comită o crimă. Atâta dragoste măguleşte, mişcă şi... înduplecă chiar fiinţele cele mai superbe şi orgolioase.

— Ca d-voastră?

— Ca mine!

— Mary, te iubesc...

— Ştiu, mă iubeşti până la crimă.

— Iartă-mă, farmecul d-tale m'a făcut nebun de ură, de gelozie..

— Pentru iubire, totul se iartă.

Rajahul îşi înăbuşi un strigăt de bucurie sălbatecă şi strânse în braţe, în noaptea întunecoasă, în faţa mării liniştite, fiinţa aceia plăpândă pe care o dorise cu atâta ardoare

Dar a doua zi dimineaţa el fu căutat zadarnic peste tot vaporul. Dispăruse în chipul cel mai misterios.

— Trebue să fi căzut în mare — fără ca cineva să-l fi văzut! — presupuse comandantul.

Mary, îngenunchiată lângă soţul şi copilul ei, plângea în tăcere, murmurând cu duioşie.

— Te vindeci, iubite, te vindeci. Da, da.., ai să te vindeci; asasinul nu mai e pe lume şi tu eşti răzbunat!...

Pe 30° căldură

Parisienii nu găsesc, pe vr
pistă artificială

No. 42
Anul XI

„OGLIND

Redacţia şi Administraţia Bucureşti I, Str. Ing. Anghel
Palatul «EMINESCU» (S. A.) Telefon 325/34 şi

Când gura tace, forma spune...

Dintre toate femeile cari s'au deprins să-și schimbe propria gură, cu ajutorul unui bastonaș de carmin, nici una nu știe sensul pe care această mică operație

să. Japonezele cari îndrăznesc să-și ungă buzele cu un strat fin de roșu, formând — ca europenele — o inimă, spun limpede că pot să fie sărutate.

ioasă și seducătoare.

ește, această declarație pu-

se întoarce spre cinstea

i

e,

l

e

că, îi răpește gurei forma ci naturală, dându-i alta care e totdeauna rezultatul caracterului și oglinda personalității femeii.

De fapt, femeia timidă, abia își umezește buzele, silindu-se să urmeze, cât mai mult cu putință, linia naturală; ar vrea ca alții să nu-și dea seama de unica-i cochetărie pe care, de altmintreli, ea o justifică și ar vrea să-i fie iertată cu scuza unui început de anemie.

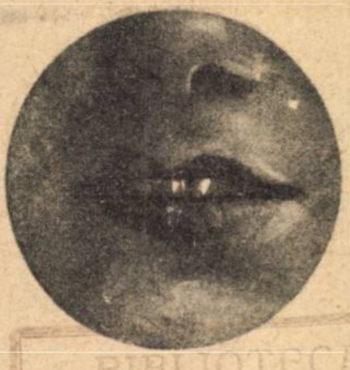

Primul indiciu al femeii timide.

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII

Dacă n'ar exista acest creion pentru înroșitul buzelor, ar trebui să fie inventat, atât e de folositor majorității femeilor.

Femeia energică, hotărîtă, masculinizată, e contra formei inimei pentru gura sa; ea adaugă cu roșu până la încrețituri, o însemnează toată, cu o tăietură hotărîtă.

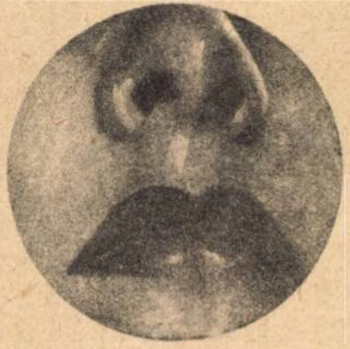

Buze ascunse: timiditate învederată.

Femeia care are buzele subțiri și dinții frumoși, dar inima nestatornică, le însemnează abia cu o linie de roșu; obișnuită cum este ca să ție gura deschisă cât mai mult cu putință, spre a pune

evidență limpezimea dinților,

ă mai mult de ei decât

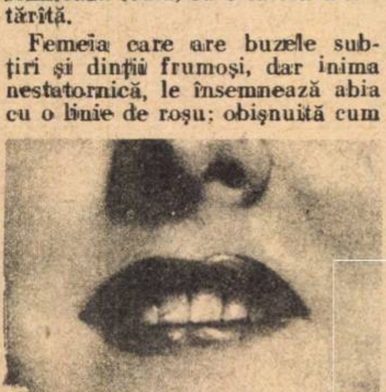

Gură disprețuitoare și nestatornică.

Femeia îndrăgostită dă cu mult roșu pe buze: mărește gura, o face mai cărnoasă și cutezătoare.

E neîndoios, așa dar că și fără voe, gestul acesta de a-și truca buzele, denotă caracterul, justifică o personalitate, dă pe față amănunte particulare ale fizicului sau inteligenții femeilor care-l face.

Orice femee câștigă în estetică cu gura închisă, căci forma acesteia vorbește. Bărbații caută întotdeauna să descopere în trăsătura aceia roșie dintre nas și bărbie ceva ce nu se poate traduce, dar seducător, care e punctul principal pe care se sprijină simpatia, tinerețea și iubirea...

Gură neîncrezătoare, surâs sarcastic, truc abia însemnat.

Cu aceasta nu vrem să afirmăm că numai buzele «făcute» cu carmin atrag; cu totul altceva: buzele naturale au aceiași, ba poate chiar mai mare seducere. Numai că e mai ușor să înțelegi o asemenea femeie când îți stă în față, pe când alterarea buzelor trucate mărește micul și nevinovatul farmec de a o descoperi, o înfășură într'un văl subțire de mister.

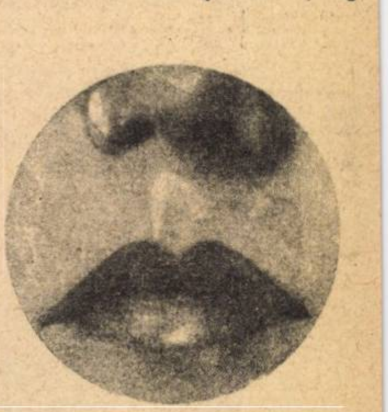

Gură mărită, cărnoasă, îndrăsneață.

Și orice bărbat — se știe — vrea să pornească în căutarea însușirilor celor mai alese ale femeei iubite.

In împărăția Dunării

Vâlcovul, Delta și preistoria

La urma urmei trebuia să se împlinească și acest miracol: cetățeni ai României-Mari, nesfârșită în frumuseți și daruri ale naturii, generoasă cum nu e altă țară în tot ce privește viața trupului și a sufletului, se cuvenia de mult, să cunoaștem regiunea care cuprinde cele mai multe mistere, cele mai surprinzătoare bogății, cele mai curioase înfățișări ale firii: *Delta Dunării.*

Care Român nu a auzit de laudele pe cari străinii (sic!) le aduc faunei uluitoare și pitorescului, cu totul inedit, al acestui ținut de apă? Comunicările savanților, imaginile scriitorilor, cari ne-au vizitat, ne-au vestit minunea ce se sbate și se reînnoiește între gurile fluviului năzdrăvan. Insă nici un băstinaș nu și-a învins, până acum, lenea... națională pentru a cerceta, cu ochii săi, curiozitățile și surprizele locului. Există, pe semne, o fatalitate cu totul de nepătruns, aceea ca marile revelațiuni ale pământului pe care îți porți existența să nu-ți fie împărtășite decât printr'o întâmplare, ca... din greșală. Dar ce puternică e impresiunea acelor momente de surprindere!...

(Foto «Oglinda Lumii»)

«Ponte dei Sospiri»? Dacă vreți se poate spune și așa. Numai că, la Vâlcov, se numește Gusiva.

Un conducător de administrație, prefectul județului Brăila, d. Ionel Marinescu a avut excentrica tărie de a exprima în faptă o inspirație frumoasă a sufletului său de locuitor dela gurile Dunării: a expediat redacțiilor din capitală și provincie această galantă invitațiune:

«In scopul de a facilita ziariștilor români cunoașterea unei frumoase și bogate regiuni din țară și a prilejui slujitorilor condeiului o recreație de două zile, sunteți invitat la o excursie pe Dunăre, cu următorul itinerariu...»

Și «slujitorii condeiului» condamnați, fără drept de recurs, ai închisorilor redacționale, mișcați de această atențiune, care nu putea purcede decât dela un suflet nobil, s'au trezit, Sâmbăta trecută, întruniți în acelaș confortabil «Pullman» care îi transporta fulgerător, spre țărmul Danubiului. Și, seara, la orele 10, când trenul stopa în gara Brăila, sonoritățile muzicii militare depe peron dă-

(Foto Kuttner)

Intrarea în Vâlcov.

ilustrată prin apariția chipeșă și distinsă a tânărului prefect de Brăila.

— Ce ziceți de el, ne întreabă un confrate brăilean. Așa-i că avem un prefect frumos? Și, când vă gândiți, abia a împlinit 30 de ani.

Trebuie să dăm satisfacție deplină orgoliului ziaristului brăilean. D-l Ionel Marinescu este, poate, cel mai frumos (și mai tânăr) prefect imaginabil...

Dar nu avem timp să facem reflecții. Deoarece mașinile ne poartă, iute, prin străzile, largi, curate și civilizate ale orașului, pentru ca peste câteva clipe, după o amabilă formalitate, să ne instalăm în elegantul vapor al S. R. D.-ului «Principele Mihaiu». Suntem o legiune de gazetari, de toate vârstele și din toate unghiurile țării. Timp de două zile vom fi legați, nu atât de confraternitate, [illegible] de spirit [illegible] mentul intem[illegible] ției.

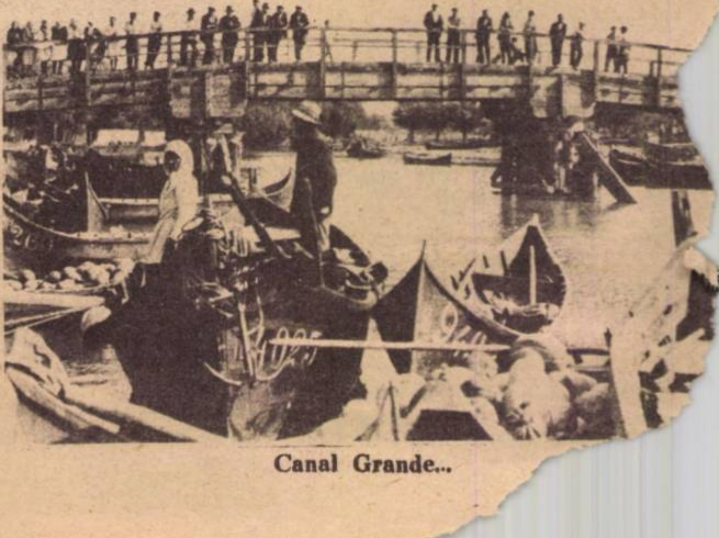

(Foto Kuttner)

Canal Grande...

pentru a exprima belşugul de gânduri cari ne-a copleşit. Şi apoi, însuşi egoismul nostru ne împiedică să smulgem din amintire, atâtea icoane şi sensibilizări cari ne vor călăuzi, fără îndoială, toată viaţa...

Dacă învingem, totuşi, nevoia de a ţine ascunse atâtea experienţe, o facem numai din dorinţa de a îndemna, pe toţi cari ne vor citi, să caute să cunoască locurile cari ne-au înfiorat, de frumuseţe, văzul şi mintea şi să ştie că, după Balcic, mândria noastră marină, ignorată şi ea de marea massă a populaţiunii, Delta Dunării este a doua minune care trebuie înscrisă, adânc, în fibrele inimii.

(Foto «Oglinda Lumii»)

Pregătirea năvodului, în faţa lacului Şerbanu.

*

E ora zece seara. Sirena şuieră prelung şi proaspăt de plecare. Un mers lin, care nici nu se simte. Această molcomeală ţine de caracteristica locului. Toată lumea se arată paşnică, domoală în gesturi şi de ispravă. Masă copioasă şi elegantă, agrementată de excelentul taraf al lui Marinică, vedeta lăutarilor brăileni şi de voioşia atmosferei. Cele două saloane, cu mesele în potcoavă, strălucitoare de albeaţa tacâmurilor, sunt însufleţite de verva de rară calitate a lui «papa Basil», (B. Clony) decanul presei locale, figură simpatică, cu un cioc picant, cu privire inteligentă, cu un temperament îndrăcit, care lasă de căruţă cei 64 de ani, pe cari se laudă că i-a primit tocmai în seară aceea.

(Foto Zalewski)

«Papa Basil» (la mijloc) înveselind un grup de tineri.

Miezul nopţii ne găseşte, pe toţi, pe covertă, străduindu-ne să scurmăm, în întunericul duşmănos al nopţii fără lună, siluetările turburi depe maluri. Lumini brusce, apărute la rare intervaluri, spintecă plasa de pâclă şi vestesc, abstract, localităţile corespunzătoare depe litoralul mărginaş basarabean.

Cine are răbdare să doarmă, când numai câteva ceasuri ne despart de răsăritul soarelui şi de boarea proaspătă a dimineţii? Vin şi aceste puncte de reper cari alimentează începutul expediţiei noastre fluviale. Zori simfonice, anunţate cu surle de culori aprinse, insuliţări masive şi precise, apoi însuşi globul impunător al astrului.

Vânt rece, care ne aţâţă carnea, curent de apă, care ne dă iluzia că ne aflăm pe o suprafaţă marină. Dunărea nu e lată decât de vre-o 300 metri. Urâtă la culoare. De un verde pătat, compact, care numai în bătaia scânteierilor nocturne capătă un înveliş luciu şi amăgitor. In schimb, tovarăşii săi, pomii — sălcii şi răchite — se încolonează într'o admirabilă suită, reabilitându-i cursul. Tonurile de verde închis, bătând în roşu, evoluiază, treptat, într'o înfăţişare luminoasă, care le va deschide, până în amiazi, întreaga bogăţie vestimentară.

Este un infinit de peisaje cari odihnesc privirea şi imaginaţiunea ca un balsam suguent... Ceva din ambianţa aceasta molatecă şi îmbelşugată îţi unge, parcă, toate rănile, netezind suferinţele şi frământările.

VENEŢIA NOASTRĂ

Dar ce sunt ţipetele aceste subţiri cari ajung până la vas, isbindu-l în ciocăniri aritmice? Sunt salutul sălbatic al copiilor din Vâlcov cari, în «Veneţia românească», reprezintă exact ceeace constituie porumbeii în

(Foto Kuttner)

Preotul lipovan, salutându-ne după slujbă.

Cetatea Dogilor. Veţi vedea lucrul acesta, numaidecât.

Primul salut ni-l dau cei doi falnici stejari cari străjuiesc intrarea debarcaderului. Pentru ca, după o secundă, să ne asalteze puzderia de copii, prinzându-ne de pulpane, de mână, agăţându-ni-se de privire, într'un ritm atât de accelerat şi de sglobiu, încât singura asemuire posibilă ne poartă gândul la porumbeii veneţieni cari ştiu cum să se «comporte» cu turiştii. Caşi păsările simbolizând fericirea conjugală, micii lipoveni au educaţia cadrului lor pitoresc şi simţul fotogeniei. Aşa că sunt gata, în orice moment, să te impresoare pentru reuşita cât mai deplină a «atmosferei» fotografice... Iţi pândesc, vicleni, orice mişcare şi te împroaşcă cu rugămintea, nu rostită pe un ton de litanie, ci limpede, organizat, curajos:

— Dă-mi un leu!

După ce ajungi să-ţi epuizezi punga cu gologani, îţi îngădui să faci puţină logică şi să-i întrebi:

— Dar, ţi-am mai dat!

Sau:

— Pentru ce să-ţi dau?

Şi ei îţi răspund, cu râsul în fălci:

— Aşa!

Sau:

— Mi-a murit tata!

O întreagă psihologie, complexă, evocatoare a temperamentului rusesc, deconcertantă, se desluşeşte în această măruntă naivitate copilărească, etalată ca un blazon local şi crescută, apoi, ca un fatum nefast al unei vieţi de om.

Vâlcov! E, într'adevăr, un oraş pe apă. Fără nici o exagerare, fără nici o reticenţă, el trebuie privit din punctul de vedere al originalităţii, ca Veneţia noastră. Lipsesc... doar palatele, «zimţii» frontoanelor istorice, însfârşit monumentaţia seculară, pestilenţa violentă a unghierelor de legătură între uliţi, dar, încolo, sărăcia e aceiaşi, apa se insinuiază tot atât de fermecător între case, iar podurile reuşesc să evoace trecătorile citadelei italiene.

Ne întâmpină praful, cleios şi învântejit, periodic, în nori. Ne întâmpină copiii, cari se lipesc de noi ca nişte scaieţi, ne întâmpină antologia luxuriantă de bărbi a lipovenilor, adulţi şi bătrâni, şi, dominând toate acestea, şi ochii răscolitori, şi aerul pravoslavnic al ţinutelor, ne întâmpină ploaia de seminţe de Floarea Soarelui, care ne iniţiază, definitiv, că ne aflăm, în fosta (şi atât de actuala!) Rusie.

Chirhanalele, aceste hambare îngropate în besnă şi în ghiaţă, ne dau prima ideie asupra caracterului pescăresc al locului şi a-

(Urmează în pag. următoarea)

(Foto Zalewski)

Prefectul Brăilei alături de un «fruntaş» al satului.

(Foto Kuttner)

Luptă pentru un leu.

supra bogăţiei care, chiar atât de condamnabil exploatată cum se săvârşeşte astăzi, o reprezintă, pentru comerţul nostru acumularea sforţărilor de sclavi ai pescarilor. La şease kilometri depărtare se află Marea şi aici, în imediata apropiere, năvoadele prind dintr'odată, vagoane de crapi, somni, moruni şi batog. Unde este înţelegerea oficială care să deschidă drumul metodic spre Marea Neagră şi care să dea aşezării acesteia preţioase, siguranţa unui centru bine utilat?

Ea se găseşte în şcoala românească, înfiinţată dela recâştigarea Basarabiei şi în construirea podeţului care fereşte — chipurile — în zilele ploioase, îngrămădirea noroiului în faţa caselor. Uliţi, propriu zis, nu există. Casele ţin loc de.... trotuare. Bălăriile isbucnesc pe ori unde mâna indolentă a autohtonilor orientali nu le alungă. Aţi auzit de tragicele inundaţii dela Vâlcov. Ele sunt, am putea zice, o... instituţie, organic fixată, pe aceste meleaguri. Apa Dunării se revarsă cu neîndurare, acoperind sărăcia, blocând casele, cu săptămânile. (Ce sărbători trebue să fie pentru oamenii de aci zilele însorite cari se prelungesc, din fericire, până acum, în Octombrie! Cu ce inimă se pregătesc, ei, oare, de atâtea zeci de ani, pentru iarna pustiitoae, pentru lunile de aprigă luptă cu elementele naturii?).

Un ofiţer de marină, născut în Deltă, astăzi în vârstă, ne exprimă următoarea reflexie, care arată într'o jalnică lumină, mentalitatea ce stăpâneşte lumea de aici:

— Domnilor, dece se alarmează, atâta, gazetele dv.? Inundaţii au fost la Vâlcov, de când e lumea, nimeni nu s'a plâns vreodată. De când, însă, reporterii au venit pe aci şi au dat sfoară în ţară că oamenii pier, Vâlcovenii s'au învăţat cu nărav şi au devenit pretenţioşi (sic!). La cea mai uşoară revărsare de apă («cea mai mică revărsare» înseamnă pentru sfătosul nostru marinar, când casele nu au apucat, încă, să dispară sub apă, ci mai arată, ca nişte lintiţe, coperişurile de stuf!... N. R.) gata! — ei dau de veste la Bucureşti şi cer ajutoare. Niciodată nu a fost, însă, râul mai mic. Aşa au dispărut case, în fiecare an, aşa s'au înfiripat altele şi lumea a trăit, întotdeauna, cum o ştiţi, nici mai bine, nici mai prost. Ia uitaţi-vă la copiii ăştia. Nu suferă niciodată de guturaiu. Ochii le sticlesc a şiretenie şi, când se fac mari, ştiu să ţină, ascuns, cuţitul de înjunghiat.

Nu aveam cum să combatem argumentele bătrânului, care, de treizeci de ani, comandă vaporul prin această porţiune a Deltei. Dar am putut observa că, între multe colecţii de ochi albaştri şi de capete înfăşurate într'un ciuf de păr bălaiu, apăreau şi exemplare-rachitice, nedesvoltate, cu obrajii osteniţi, cu suferinţa înfiptă în dâre adânci, pe frunţi şi pe sub ochi.

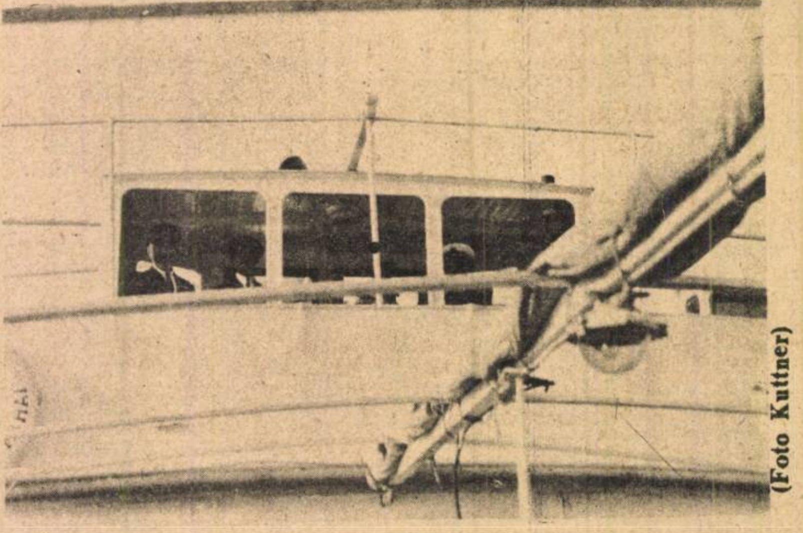

(Foto Kuttner)

Căpitanul.

Stăpâneşte o credinţă fanatică în Dumnezeu. Cele două biserici lipoveneşti se scaldă în aurul icoanelor şi candelabrelor. Lumea se închină, Duminica, de două ori. Dughenile sunt închise cu sfinţenie. Pentru nimic în lume nu ţi-ar vinde un lipovan, de ziua Domnului, nici măcar un ac... Ni se spune, însă, că să fure o pungă cu bani, sau chiar să înfigă un cuţit în plăsele ar fi în stare... Se întâlnesc numeroşi scapeţi. Prolificitatea bate din plin. In jurul femeilor roiesc ţâncii şi copilaşii. Frumuşei mai toţi. Pometii asiatici se reliefează nu rareori, pe feţele lor arse de vânt şi de mizerie. Mulţi bărbaţi, dela o anumită vârstă, fie dintr'o exasperare mistică, fie dintr'o măsură de... economie procreativă, se supun operaţiunii stârpirei organului genital. Feţele devin rotunde, spâne şi glasurile piţigăiate.

«ASCULTA ISRAELE!»

Oricât de prezentă era senzaţiunea noastră că ne aflăm într'un cadru exotic, totuşi nu ne putea trece prin minte că satul acesta de pescari oropsiţi adăposteşte şi o comunitate evreiască.

Un confrate a întrebat în glumă:

— Dar ovrei sunt prin împrejurimi?

— Cum nu! răspunde, rânjind un bătrân mai răsărit, jid. Iote, dughenile din faţă sunt ale lor. Şi, câţiva paşi mai încolo, în seninătatea acestei miezi de toamnă, într'o căsuţă aşezată peste drum de biserica ortodoxă, am descoperit ceeace nu am fi crezut niciodată, că se poate afla: **o sinagogă...**

Cel puţin vreo optzeci de inşi, îmbrăcaţi cu cămăşile rituale, purtând pe frunte cornul de piele, se rugau într'o febrilitate fără seamăn. Era ziua Anului Nou-Rosh-Haşana — şi ruga se îndrepta unui Dumnezeu de zile mari... Chipurile transfigurate de revelaţiunile divine, trupurile contorsionate de mişcările exagerate ale braţelor, larma psalmodică a glasurilor îţi făceau impresia că te afli într'unul din templele galiţiene, unde închinăciunea atinge gradul maxim de spectaculos. Aceiaşi împătimire şi în acest colţ uitat de lume şi cu siguranţă şi de cel de sus... Prodigioasă, ardoarea cu care urmaşii lui Abraam, rătăciţi în pravoslavnicul sat Vâlcov, înalţă doleanţa milenară: «Ascultă Israele!» (Şema Israel).

(Foto Kuttner)

Aşteptând amurgul.

SPRE FOSILE ŞI FANTASME

Pornim spre Ismail, pe lângă care am trecut şi dimineaţa, lăsând o lacrimă în urma Vâlcovului atât de interesant, de inedit, de revelator. Ne făgăduim, fiecare, că vom veni să-l revedem.

*

Fotografii se întrec în instantanee. Trebue cu acest prilej să aducem mulţumiri speciale d-lor Kuttner şi Zalewski, excelenţi fotografi, cari au surprins numeroase aspecte de un pitoresc inedit, pentru revista noastră.

Ismailul nu ne impresionează decât prin praful orbitor al şoselei, prin plictiseala totală a străzilor şi prin amănuntul că nu are legătură de linie ferată. Având şcoli superioare, un comerţ intens, o populaţie numeroasă, fiind şi port la Dunăre şi capitală de judeţ, nu a reuşit totuşi să se lege de restul ţării decât prin cursa desperată cu căruţa, până la Bolgrad, unde prinde firul civilizaţiunii, primul tren spre Galaţi. Ce ucigătoare promiscuitate. Ce tragic este cârdul seminariştilor cari, auzind că vine un vapor, s'au înşirat la debarcader, să «privească» noui figuri omeneşti, ce sfâşietoare este cuminţenia fetelor de şcoală, unele dudui în toată firea cari se plimbă în grădina publică, cu romanele ascunse sub şorţuri de frica vreunei profesoare şi, ţinând la suprafaţă, drept pavăză, manualele, învălite, frumos, în hârtie albastră, cu etichete simetrice.

Ah! provincie: cine te-a mai născocit. Provincie cu o catedrală minunată, dar cu urâtul în fiecare gest al tău, cu ferestre înviorate cu giastre, dar cu existenţe blegi înapoia lor, cu fete drăgălaşe, dar sperioase până şi de umbra lor!

*

Ne aflăm la gura Canalului Filipoiu, unde ne aşteaptă lotci de câte 5 şi 10 persoane, vâslite de lipoveni neobosiţi, ca să ne ducă spre lacul Şarbanu, la o demonstraţie de pescuit.

Aici, însă, condeiul trebuie să stopeze. Icoanele continuă să joace în amintire, în forma haotică în care s'au perindat şi nu se lasă surprinse de armătura frazelor.

Delta e de faţă în cel mai grandios aspect al ei: în decorul autentic al preistoriei. Ce anume trezeşte această comparaţie? Răchitele crescute în scorburi încolăcite, frânte la mijloc, cu

(Continuare în pag. 828)

VEACUL FEMEII

A fost, este şi va fi, căci nu cred că va fi existat vreun secol, în care femeia să nu fi jucat un rol important, după cum nu cred ca şi în veacurile viitoare femeia să nu aibă iarăşi un rol principal.

Femeia de eri, graţioasă, discretă inspiratoare, în cadrul molcom al salonului romantic.

Dar ca să analizăm aceste veacuri mai uşor şi mai clar trebuie să le împărţim în trei părţi, adică: veacul trecut, prezent şi viitor.

Veacul trecut, considerat, ca o însumare de multe sute de ani, pentru că nu-l cunoaştem de cât din lecturi, trebuie să profităm de acest prilej pentru a reciti mărturiile din care reiese că femeia juca un rol important. Vom cita, aci un scurt pasagiu.

«Priviţi ce era femeia în veacurile trecute ale popoarelor: la Ebrei, când, rând pe rând, Israela, Iudita, Estera, aduceau mântuirea poporului lor; la Greci, când Liona îşi taie limba, ca nu cumva să mărturisească ceva sub torturile la care era supusă, şi când femeile Spartane aduceau slavă cerului patriei, salvate cu preţul celor mai scumpe afecţiuni ale lor; la Romani, când prin moartea Lucreţiei şi a Virginiei, de două ori Romanii şi-au scuturat lanţurile robiei şi şi-au recăpătat libertatea; la Germani, când glasul Druidelor încuraja pe oşteni la cele mai glorioase porniri; la Francezi, când Clotilda statorniceşte creştinismul etc., etc.».

Au fost timpuri când aşezămintele religioase cereau concursul femeilor nu numai ca oratoare, ci chiar ca preoţi, socotindu-le mai potrivite să înfrumuseţeze ceremoniile, să atragă privirile şi chiar mai vrednice să primească şi să transmită poruncile divinităţii.

Un popor de amazoane n'a existat, dar toate popoarele au numărat, în vremurile eroice, femei oştene în sânul lor. In timpurile mai apropiate de noi, pe vremea cruntelor războae ale Imperiului de Răsărit şi ale Evului Mediu, cari au urmat după năvălirea barbarilor, femeile au jucat un rol foarte însemnat. Clorindele şi Bradamantele, nu sunt numai iscodiri ale fanteziei poetice, ci nume corespunzând realităţii.

Câte eroine nu s'au făcut vestite, alăturându-se de concetăţenii lor, pentru apărarea cetăţilor contra duşmanilor, sau întovărăşind pe bărbaţii lor în războae, şi făcându-le scut, cu capul lor, în lupta cea mai înverşunată.

Să mai pomenim pe mama lui Ştefan cel Mare, care, punând stavilă dragostei de mamă, l-a trimes pe fiul său din nou în luptă, cu riscul, chiar, de a-l pierde, pe credincioasa soţie a lui Neagoe Vodă Basarab, care şi-a sacrificat odoarele vânzându-le, numai ca soţul ei să poată duce la un bun sfârşit fapta-i lăudabilă.

Şi atâtea alte fapte eroice ale femeilor, pe cari nu am mai conteni înşirându-le.

Dar toate acestea au fost ale veacului sau vremurilor trecute. Totuşi veacul trecut nu a fost numai al femeilor eroine, ci şi al femeilor-muze, idolii marilor cântăreţi de pe vremuri. Un mare poet a spus:

«Dacă ar exista o cetate locuită numai de femei, poeţii nu ar mai dori singurătatea; poetul nu ar putea trăi fără femeie, pentru că nu ar mai putea fi înţeles, şi poetul nu mai contează când nu e înţeles

«Unde răsuflă femeia, acolo este şi atmosfera în care se scald ideile poeţilor, cari mai întotdeauna sunt sentimente, şi cari cele mai adesea sunt semnele unei pasiuni.

«Nici vederea unui ocean înfuriat, care s'ar asvârli titanic, împotriva cerului, nici priveliştea munţilor cari adună toate timpurile pe sprâncenele şi văile lor; nici trăsnetele fulgerelor, nici lava vulcanilor, nici comorile, nici mâna cea îngheţată a tiranilor strângând gâtlejul unui visător, nu pot să-i încălzească şi să-i inspire mai bine şi mai frumos decât femeia; nimic nu este mai propice poeziei decât foşnetul unei rochii, parfumul cel uşor care se exală depe sânul care se sbate în acelaş ritm cu răsuflarea poetului, făcând să explodeze din inima sa un amestec de dureri cari te încântă şi te farmecă.

«Răsuflarea femeii este un izvor viu, din care îşi trage viaţă ideea poetului. Căutătura ei este soarele care o încolţeşte, o desvoltă, o coace, pentru a putea da inspiraţie poetului».

Nu a fost împărat, rege, învăţat, care să nu fi avut ca idol o femeie.

Pe lângă faptul că femeia, în veacul trecut, după cum l-am denumit, a fost eroină şi idolul savanţilor şi marilor poeţi, ea era, însă, de o rară modestie nobilă. Era femeia graţiei. Fiecare mişcare, fiecare cuvânt rostit de ea, exprima farmecul. Era femeia cu înaltele aspiraţiuni de mamă, de onestitate, de iubire adevărată.

Femeia care nu îţi cerea s'o respecţi, dar care printr'un imbold al sensibilităţii, al susceptibilităţii, al inspiraţiunii şi al impresiunei înalte şi frumoase, te făcea, instinctiv s'o respecţi. Fiecare gest sau cuvânt era bine studiat şi bine judecat, înainte de a fi făcut sau rostit. Se spune că femeia era pe atunci roaba bărbatului, căci trebuia să-l asculte, dar în schimb bărbatul era subjugat de femeie, pentrucă ea era inspiratoarea faptelor sale frumoase şi nobile.

*

Am văzut ce-a fost femeia în veacul trecut. Să analizăm acum femeia în veacul prezent. Mult nu avem de spus, căci mai toţi o vedem cu ochii.

Putem spune că veacul prezent este veacul adevărat al femeii, după cum şi veacul trecut a fost tot al femeii. Insă veacul prezent, este veacul *degradant* al sexului frumos. Intr'adevăr cum am putea noi astăzi să mai stimăm femeile, când le vedem, fără nici un pic de pudoare, stând picior peste picior, cu ţigara între dinţi, lansând rotogoale de fum, mai abitir decât un fumător pasionat? Cum putem să mai respectăm femeia când, fără a roşi, măcar, ea se dedă la fel-de-fel de vicii, mai mult chiar decât un bărbat? In timpul de faţă, pentru o femeie este o fală, o mândrie de a-ţi răspunde: «astăzi nu mai suntem femeile cari au fost odată, sub jugul bărbaţilor, astăzi suntem femei emancipate, femei cari am ştiut să ne aruncăm jugul pe care veacuri întregi l'au purtat strămoaşele noastre; astăzi suntem femei libere şi independente în voinţele noastre. Nu ne mai trebue ocrotirea bărbaţilor, căci nu mai suntem sexul slab, cum ni se zicea odată, astăzi suntem sexul frumos» şi, pentruca să te convingă mai uşor, îţi aruncă în nas un nor gros de fum, ceeace însemnează că puterea lor, frumuseţea lor, iluziile lor, nu sunt toate decât... fum.

Femeia de mâine, bagatelizând profesiunea de... ofiţer de marină

In orgoliul lor, care ajunge până la naivitate, nu văd că, în faţa bărbatului, vechiul lor prestigiu decade. In orbirea lor după putere şi drepturile bărbatului, nu văd că sunt luate în râs. Toate complimentele cari li se adresează, nu sunt decât batjocură. Li se dă dreptate în faţă, bărbaţii le trag de limbă, le fac să rostească, fără măsură, fel de fel de fraze grandilocvente, care altădată, pentru o femeie ar fi fost cea mai mare crimă să le exprime chiar în faţa soţului ei, le laudă pentru lupta care o duc pentru libertate, împingând dialogurile până la cele mai ordinare obscenităţi, pentru ca, apoi, când se despart de ele, să aibă ce comenta pe socoteala lor, iar ele la rândul lor să spună: «i-am făcut pr[illegible] dragă. Păi, ce cred, că se mai joacă cu noi?...»

Apoi tot bărbaţii sunt condamnaţi, că nu sunt bine educaţi, că

(Urmează în pag. 829)

CUTREMURE, FURTUNI, INUNDAȚII

Dispariția unei insule grecești

Toamna a început cu o serie de cutremure, furtuni și inundații, reamintind cataclismele anului 1929.

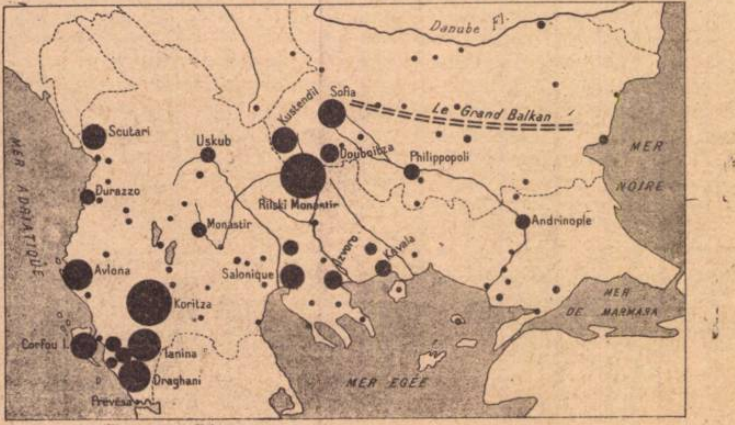

Harta faliilor peninsulei Balcanice, după Montessus de Ballor

In noaptea de 26 Septembrie, la orele 22 și 23 minute, după orariul de vară, întreg sud-estul european fu zguduit de un cutremur violent, care a provocat panică și la București. D-l prof. Coculescu, directorul Observatorului astronomic, a dat imediat dispozițiuni pentru a se cerceta cele două seismografe ale observatorului. La ora 12 noaptea, diagramele au fost scoase de pe seismografe și examinate de către d. prof. Demetrescu, secondat precum au relatat repporterii ziarelor, de d-nii Plachide, meteorolog titular și mecanic șef Bălănescu. Cutremurul a durat 12 minute, observându-se pe diagrame indicii din care rezultă că oscilațiile au continuat și după miezul nopții, spre a reîncepe apoi cu amplitudine mărită în zilele următoare.

După scara lui Rossy-Foreb, cutremurul a fost la București de gradul al 6-lea. La orele 10 și 24 m. pendula Fenon, păstrătoarea de timp mijlociu, s'a oprit în urma zguduiturei maxime. De asemenea a rămas înțepenită și penduleta din biroul de longitudine al observatorului, care transmite ora oficială.

ACELE AU SARIT DE PE TAMBUR

Cele două seismografe Bosch, instalate în pivnițele pavilionului de Geofizică, arată numai oscilațiuni orizontale, una din pendule fiind orientată dela Est la Vest, cealaltă în direcția perpendiculară Nord-Sud.

Acele seismografelor au sărit de pe diagramă în faza maximă, au fost însă repuse de mecanicul de serviciu.

Pentru componentele verticale există un seismograf Galitzin, care e împachetat într'o ladă de vreo 12 ani, observatorul fiind lipsit de mijloacele necesare să-l monteze.

EPICENTRUL A FOST IN PENINSULA CALCIDICA

După harta isoseistelor, alcătuită în urma înregistrărilor seismografice ale observatoarelor astronomice din București și Sofia, rezultă că epicentrul cutremurului a fost în provincia Kalaneria, al 3-lea cap al peninsulei Calcidice, cam pe acelaș meridian cu T. Severin.

Zona cea mai primejdioasă a fost aproximativ la următoarele distanțe în linie dreaptă:

277 km. SSW de Sofia.
425 km. S de T.-Severin.
610 km. WSW de București.

Tăria cutremurului fiind de gradul al 6-lea la București, e probabil să fi depășit gradul 7 la Sofia și gradul 8 la Salonic. Zguduitura cea mai puternică trebuie să fi atins aproape gradul al 10-lea în regiunea epicentrului, ținând seama de efectele dezastroase.

Cutremurul fiind foarte puternic la Strumița și Petrici (Jugoslavia) precum și în regiunea Filipopole, s'ar putea ca odată cu zguduirea faliei de ruptură din Kalameria, a fost un început de intrare în resonanță a faliei primejdioase dela Kilski-Monastir spre Filipopol.

LOCALITAȚILE SITUATE IN ZONA PRIMEJDIOASA

In zona primejdioasă, delimitată de prima curbă isoseistă, sunt cuprinse localitățile Galalista, Polygira, Sedas, Vasilika și Laregovi.

In această zonă s'au prăbușit sute de case, râurile au eșit din matcă, stâncile de pe muntele Hotomon au fost rostogolite ca de mâni nevăzute. La mânăstirile muntelui Athos clopotele sunau singure în puterea nopții, câteva ziduri s'au prăbușit.

După știrile oficiale, satele Yerso, Neorodos, Stratoniki, Staghira și Necori au fost în întregime distruse. Sute de morți au fost scoși de sub dărâmături, victimele fiind surprinse de prăbușirea caselor în timpul somnului.

Dezastrul provocat de cutremur în Macedonia și Tracia, este catastrofal. Grozăvia dezastrului a consternat populația Salonicului, cu toate că în această localitate cutremurul nu a făcut victime și nici pagube.

CUTREMURUL S'A SIMȚIT PANA IN GERMANIA

Observatorul seismografic din Radibor (Silezia superioară) a înregistrat cutremurul din Grecia și cu toată enorma depărtare sguduirea a fost atât de puternică, încât a sărit acul aparatului înregistrator.

ATMOSFERA IN TENSIUNE

Efectul cutremurului asupra țării noastre s'a resimțit printr'un val de căldură ecuatorială, cum nu s'a pomenit **niciodată** în țara noastră, la sfârșitul lui Septembrie, arșița la București fiind tot atât de arzătoare ca în luna lui Cuptor, termometrul arătând 37 grade la umbră, 52 grade la soare. Vara reveni și în regiunile muntoase, prelungindu-se apoi la începutul lui Octombrie, temperatura maximă la Predeal ridicându-se la 25 grade la umbră, la 45 grade la soare.

Ca o dovadă că există o strânsă legătură între fenomenele seismice și atmosfera, cu toată desmințirea unora, dăm mai jos bilanțul zilelor de după equinox.

24 Septembrie: ciclon în Franța.

26 Septembrie: cutremur în Grecia.

27 Septembrie: uragan în Portorico.

28 Septembrie: furtuni și inundații în Franța.

29 Septembrie: alt cutremur în Grecia.

30 Septembrie: furtuni în marea lui Behring.

1 Octombrie: inundații catastrofale în Mexic.

Nu e o simplă coincidență să avem un lanț de cataclisme zile de-arândul, toate aceste frământări fiind legate între ele, cauzate de apariția unui grup de pete mari în soare.

DISPARIȚIA UNEI INSULE

Mica insulă Amogiani, situată în fața peninsulei Calcidice și pe care se aflau colonizate vre-o 200 de familii grecești din Asia Mică, a dispărut cu desăvârșire. Sunt temeri că numai aci au fost ucise între 600 și 800 de persoane.

In populația întregii regiuni sinistrate domnește o panică teribilă, zguduiturile de pământ continuând în zilele următoare și fiind însoțite de tunete subterane. Martorii oculari pretind a fi văzut flăcări țâșnind din pământ. Un val de apă s'a revărsat peste țărm, lacurile au secat. Populația credea că a sosit sfârșitul lumii.

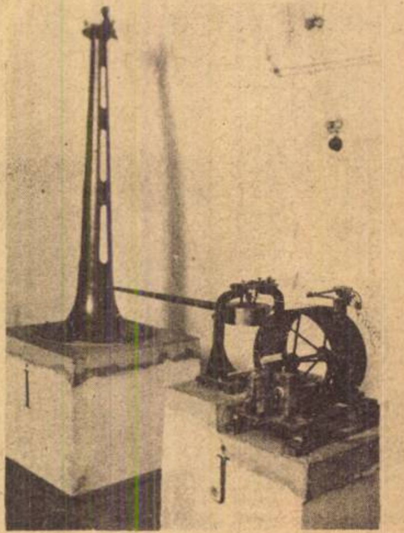

Seismograful Bosch al Observatorului astronomic din București.

10.000 de oameni au rămas fără adăpost în ajunul iernii.

Pendulele sismice ale Observatorului astronomic din București au continuat să înregistreze noui cutremure la 29 și 30 Septembrie, mișcările fiind mai accentuate pe componenta sud.

L. F.

In Impărăția Dunării

(*Continuare din pag. 826*)

crăcile întinse ca niște pliscuri de pasări din vremurile când Firea își căuta, acum sute de mii de ani, forma lămurită de astăzi? Batlanii majestuoși cari înfioară tufișurile? Țărușii colibelor fixate în vreun luminiș, apărând ca niște locuinți lacustre depe la începutul quaternarului? Toate la un loc, unite într'o sălbăticie suverană, superbă și nesfârșită în taine. Pescarii se simt obligați să ne arate ascunzișurile prin cari se adăpostea Terente «regele bălților», purtându-și lotca (duba, cum i se spune aci) pe umeri și înebunind trupele jandarmilor. Iată punctul unde a primit cei cincizeci de mii dela rudele fetelor pe cari le răpise, într'o Duminecă, chiar în fața Brăilei... In momentul în care i se numărau banii zălogului, sute de ofițeri și soldați stăteau pitiți pe după copaci, asistând, cu teamă și respect, la această scenă istorică... Lipovanii sunt mândri de acest fiu al lor și-i povestesc isprăvile sale cu un vădit orgoliu etnic.

22 kilometri străbătuți în barcă, cu viteza pasului de om, reprezintă un record de rezistență. Dar cine se mai gândește acum, la oboseală când balta este suprema satisfacțiune a ochiului, când fiecare copac evoacă un monstru prin forma sa nemaiîntâlnită, când misterul primitiv al Naturii sparge toate aderențele receptivității?

O, minune! o poartă de răchite se deschide, pe neașteptate și ne primește lacul nesfârșit Șerbanu, unde pescarii, cu bărbi roșii și cu dinții purtați ca un panaș, ne așteaptă cu imensul năvod gata de strâns.

Și imagini, acumulate în ritmuri grăbite, fantome sporite de înfiorarea amurgului, muzici deslănțuite din instrumentele nevăzute ale pădurii încarcă sufletul, anchilozându-l într'o mută admirație. Cum să-i descuiem sipetul cu comori?

După două zile și două nopți de reverie și de descoperiri unice, excursia a luat sfârșit în acelaș punct de unde pornise: la debarcaderul portului Brăila. De acolo, viața a avut grijă să ne trezească, treptat, la realitate, pentru a ajunge, la măsura mediocră de a însemna faptele trăite, cu atâta intensitate, între vestigiile mărețe ale preistoriei.

M. GRINDEA

Să mâncăm fructele noastre!

Cel mai frumos ciorchine este şi cel mai greu, cântărind aproape 2 kilograme.

Să facem puţină publicitate gratuită şi desinteresată fructelor noastre de cari dvs. cititorii (şi noi) suntem atât de mândri. O merită şi chiar au nevoe, dat fiindcă streinii caută să le... ostracizeze. Bieţii oameni nici nu-şi dau seama de ceiace pierd! Eva a renunţat la plăcerile Raiului pământesc pentru un măr, cu toate consecinţele pe cari milioanele ei de descendenţi le cunosc foarte bine. Un măr sau o piersică preţueşte tot atât de mult ca şi o comoară aşa sunt de gustoase, igienice şi sănătoase.

Astăzi, precum se ştie, sunt câteva state cari pentru un absurd criteriu de apărare vamală nu pot să guste anul acesta minunatele fructe ale ţării româneşti.

Cu atât mai bine: produsele rămase cultivatorilor noştri, le vom consuma noi, spre profitul sănătăţii şi al economiei noastre naţionale. A le preferi produselor importate cari nu ne fericesc budgetul şi nici sistemul nervos, e o datorie, mai presus de orice. Trebue ca fiecare român să cunoască însuşirile pline de viaţă ale acestor minunate daruri ale pământului nostru fecund.

Că un regulat şi cât mai des consum al fructelor ne face fericiţi, o dovedesc şi zâmbetele mulţimei de aci care savurează cu lăcomie şi plăcere nespusă fructele noastre.

«Expoziţia de fructe» inaugurată la Bucureşti, sub oblăduirea Ministerului Agriculturii şi Domeniilor prezintă o magistrală sinteză a acestei comori naţionale care sunt fructele româneşti, din deliciile cărora trebuie să devină o lege ca orice român să se împărtăşească.

O. L.

(Foto «Oglinda Lumii»)

Un colţ al Expoziţiei de Fructe deschisă zilele trecute în Capitală şi ilustrând darurile miraculoase ale pământului nostru.

VEACUL FEMEII

(Continuare din pag. 827)

nu le respectă, nu le mai tratează cu bunăvoinţă. In definitiv, cine a făcut să dispară toate astea? Femeile din vremea de astăzi. Femeia, în veacul trecut, era inspiratoarea a tot ce era frumos. Femeia era căutată de cei mai mari cântăreţi, era divinizată. Citiţi puţinele versuri cari se mai scriu astăzi. Se mai cântă femeia? Nicidecum. Astăzi, ea este cântată ca întrupare de demon, de şarpe, ca aducătoare de nenorociri. Ne mirăm de ce nu mai avem poeţi!.... Dar ce să mai cânte sărmanii? Răutăţile femeii? Sunt sătui şi e păcat să'şi mai tocească creerii spre a le mai aşterne în rime, şi atunci recurg la roman, unde eroinele sunt arătate în cele mai murdare situaţii. E drept, femeile au căpătat, în timpurile noastre drepturi de libertate, dar, în schimb, au pierdut dreptul de a mai fi stimate şi respectate. Ele însă nu-şi dau seama de acest lucru şi merg înainte pe acest povârniş al decăderii.

*

Insfârşit, după ce cunoaştem ce a fost femeia în veacul trecut şi prezent, să facem o mică călătorie imaginară în veacul viitor.

Femeia, în veacul viitor, are să fie: ministru, şef de republică, deputat, comandant de armată, tăietor de lemne, cismar, tâmplar, sergent de oraş, măturător, şofer, într'un cuvânt toate meseriile. Dar ce are să se întâmple atunci? Parlament n'o să mai exsite, căci, în clipa în care sexul frumos se va găsi laolaltă se va lua de păr. Ce se bat bărbaţii, acum, e o nimica toată, pe lângă ce în adevăr se va produce pe viitor. Vorbele pe cari urmaşii noştri le vor avea de auzit, îi va face să roşească până în vârful urechilor.

De armată, nici pomeneală, căci s'ar împuşca una pe alta. Meseriaşe?... S'ar bate cu sculele de lucru... Străzile vor rămâne nemăturate şi avutul cetăţenilor nepăzit, căci toate femeile îşi vor spune: ce trebuie ele să asculte de o femeie, care are şi ea drepturi egale? Atunci, va fi, cu adevărat, veacul femeilor, când fiecare îşi va face de cap şi se va nimici una pe alta...

Aşa dar, veacul femeii, va fi veacul viitor...

C. O.

Vase și tigăi curățați cu
mare ușurință
prin VIM!
VIM
CURĂȚĂ TOTUL
VIM